

ARBEJDSGRUPPE VÆRNSFÆLLES ARKTISK KOMMANDO

19. maj 2011

**RAPPORT VEDRØRENDE
PLACERING AF VÆRNSFÆLLES ARKTISK KOMMANDO**

INDHOLDSFORTEGNELSE

RESUMÉ	5
1 INDLEDNING.....	7
1.1 Overordnet problemstilling.....	7
1.2 Arbejdets organisering.....	8
1.3 Styregruppe.....	8
1.4 Arbejdsgruppe.....	9
1.5 Rapportens struktur.....	9
2 METODE	10
2.1 Indledning.....	10
2.2 Afgrænsninger.....	10
2.3 Forudsætninger.....	11
2.4 Overordnet analysemetodik og opstilling af analysemodel.....	11
2.5 Fastlæggelse af terminologi.....	12
2.5.1 Terminologi i forbindelse med behov og krav.....	13
2.5.2 Målopfyldelse.....	13
3 DEN NORDATLANTISKE KOMMANDOSTRUKTUR.....	14
3.1 Indledning.....	14
3.2 Grønlands Kommando.....	14
3.2.1 Opgaver.....	14
3.2.2 Struktur og organisation.....	25
3.2.3 Økonomi.....	30
3.2.4 Samarbejds- og aftalemæssige relationer.....	30
3.2.5 Miljømæssige forhold.....	32
3.2.6 Aftalemæssige forhold.....	32
3.3 Færøernes Kommando.....	33
3.3.1 Opgaver.....	34
3.3.2 Struktur og organisation.....	41
3.3.3 Økonomi.....	44
3.3.4 Samarbejds- og aftalemæssige relationer.....	45
3.3.5 Miljømæssige forhold.....	46
3.4 Etablissemementsmæssige faktorer.....	46
3.5 Økonomiske nøgletal.....	48
3.6 Omkostninger relateret til miljø.....	49
3.7 Infrastruktur.....	50
3.8 Delkonklusion.....	52
4 ANALYSE 1 OPSTILLING AF KRAV OG VÆGTNING	54
4.1 Indledning.....	54
4.2 Fremtidige operative opgaver for Værnsfælles Arktisk Kommando.....	54
4.3 Afledte krav og vægtning – opgaver.....	56
4.3.1 Overvågning og suverænitetsbevarelse.....	57
4.3.2 Eftersøgnings- og redningstjeneste.....	57
4.3.3 Fiskeriinspektion.....	58
4.3.4 Styrkeproduktion/kollektivt forsvar.....	58
4.3.5 Ammunitionsrydning.....	59
4.3.6 Søopmåling.....	59
4.3.7 Planlægning og gennemførelse af beredskabsforanstaltninger.....	59

4.4	Delkonklusion.....	59
4.5	Afledte krav og vægtning - organisation og struktur.....	60
4.5.1	Ledelse.....	60
4.5.2	Stabsstøtte.....	61
4.5.3	Operationer.....	62
4.5.4	Situationscenter.....	62
4.5.5	Maritime Rescue Coordination Centre – MRCC.....	63
4.5.6	Flåderadio.....	64
4.5.7	Fiskeriinspektion, beredskab og drift.....	64
4.5.8	Ammunitionsrydning.....	65
	En fælles ammunitionsrydningskapacitet mellem Grønland og Færøerne kan overvejes for at optimere anvendelsen af denne ressource.....	65
4.5.9	Udmåling af stabsstruktur.....	65
4.5.10	Udmåling af etablisementsstruktur.....	67
4.5.11	Anden støtte.....	70
4.6	Delkonklusion.....	70
4.7	Afledte krav og vægtning – etablerment.....	71
4.7.1	Faciliteter til hovedkvarter.....	71
4.7.2	Faciliteter til boliger.....	72
4.7.3	Faciliteter til repræsentative formål.....	73
4.7.4	Idrætsfaciliteter.....	73
4.8	Delkonklusion.....	73
4.9	Afledte krav og vægtning - infrastruktur og logistik.....	74
4.9.1	Havnefaciliteter.....	74
4.9.2	Lufthavnsfaciliteter.....	74
4.9.3	Adgang til helikopterterminal.....	75
4.9.4	Udvidelsesmuligheder.....	75
4.9.5	Depotfaciliteter herunder lagerfaciliteter i tilknytning til havnen/lufthavnen...	76
4.9.6	Tele- og radiokommunikation.....	76
4.9.7	Areal til antennepark.....	77
4.9.8	Adgang til motorkøretøjsvedligehold.....	77
4.9.9	Parkerings- og garagefaciliteter.....	78
4.9.10	Nærhed til samarbejdspartnere/- forbindelser.....	78
4.10	Delkonklusion.....	78
4.11	Samlet delkonklusion for opstilling af krav og vægtning.....	79
5	ANALYSE 2 MÅLOPFYLDELSE.....	80
5.1	Indledning.....	80
5.2	Metode til målopfyldelse.....	81
5.3	Nuuk evne til at målopfylde.....	83
5.3.1	Struktur og organisation.....	83
5.3.2	Etablisementsmæssige forhold.....	83
5.3.3	Infrastruktur og logistik.....	84
5.4	Delkonklusion.....	84
5.5	Narsarsuaq evne til at målopfylde.....	85
5.5.1	Struktur og organisation.....	85
5.5.2	Etablisementsmæssige forhold.....	85
5.5.3	Infrastruktur og logistik.....	85
5.6	Delkonklusion.....	86
5.7	Kangilinnguit evne til at målopfylde.....	86

5.7.1	Struktur og organisation.	86
5.7.2	Etablissemetsmæssige forhold.....	87
5.7.3	Infrastruktur og logistik.	87
5.8	Delkonklusion.	88
5.9	Samlet delkonklusion for målopfyldelse.....	88
5.10	Færøsk Forbindelselements evne til at målopfylde.....	89
5.10.1	Struktur og organisation.	89
5.10.2	Etablissemetsmæssige forhold.....	89
5.10.3	Infrastruktur og logistik	90
5.10.4	Delkonklusion	90
6	ØKONOMI	91
6.1	Indledning.....	91
6.2	Økonomiske forudsætninger.....	91
6.2.1	Nuuk.....	92
6.2.2	Narsarsuaq.....	95
6.2.3	Kangilinnguit.....	98
6.3	Delkonklusion.	100
7	KONKLUSION	100
8	PERSPEKTIVERING	102

RESUMÉ

Nærværende rapport omhandler en analyse af mulige placeringer af en Værnsfælles Arktisk Kommando i Grønland. Følgende mulige placeringer er analyseret med afsæt i Forsvarsministeriets direktiv: Nuuk, Narsarsuaq og Kangilinnguit.

Rapportens analyse tager udgangspunkt i en videreførelse af det nuværende opgavekompleks for de nuværende nordatlantiske kommandoer, som efter en sammenlægning videreføres i Værnsfælles Arktisk Kommando i Grønland og herunder et tilhørende forbindelseselement på Færøerne.

Rapporten indeholder otte kapitler, hvor de første tre kapitler er indledning, beskrivelse af metode m.m. samt en beskrivelse af myndighederne Grønlands Kommando og Færøernes Kommando. Endvidere indeholder rapporten to analyser, økonomiske modelberegninger samt en konklusion og perspektivering.

Den første analyse opstiller en række krav til den fremtidige placering af Værnsfælles Arktisk Kommando indenfor områderne; Myndighedsopgaver, Organisatoriske, Etableringsmæssige og Infrastrukturelle forhold. De opstillede krav vægtes efterfølgende i forhold til om kravet er ubetinget, betinget eller ønskeligt. Den anden analyse analyserer i hvilken grad de tre forskellige placeringer, som behandles i rapporten, er i stand til at målopfylde i forhold til de opstillede krav og vægtning. Der anvendes i denne analyse en numerisk tilgang i det målopfyldelsen af det enkelte krav tildeles en score. For at sondre mellem de enkelte krav således væsentligheden ved det enkelte krav synliggøres, bliver den enkelte score multipliceret med en korrektionsfaktor. Dermed beregnes der en specifik score ved den enkelte placering som er et udtryk for placeringens evne til at målopfylde i forhold til de opstillede krav.

Overvågning og suverænitetsbevarelse, miljøovervågning og fiskeriinspektion vil også i fremtiden være de højst prioriterede opgaver. Den forudsatte udvikling i det arktiske miljø og operationsområde peger på en forskydning af de maritime enheders operationsområde mod nord, hvilket skyldes dels, at fiskeflåderne trækker længere nordover i takt med den stigende afsmeltning af iskapten, dels den stigende krydstogtturismes sejlads mønster.

Evnen til at opfylde kravene til den operative opgaveløsning, så som indsættelse af underlagte enheder i forbindelse med suverænitetsbevarelse, maritim miljøovervågning samt fiskeriinspektion, er ikke afhængig af, hvor Værnsfælles Arktisk Kommando placeres.

Behovet for at opstille egen støttestruktur i forbindelse med drift af hovedkvarteret er forholdsvis begrænset, hvorimod behovet i Kangilinnguit er stort. I Narsarsuaq vil behovet være mindre end i Kangilinnguit, men større end i Nuuk.

Muligheden for at tilgodese behovet for at kunne rejse til og fra Grønland opfyldes bedre i Nuuk end i Narsarsuaq, mens dette forhold opfyldes bedre i Narsarsuaq end i Kangilinnguit.

Værnsfælles Arktisk Kommando muligheder for i praksis at kunne koordinere og samarbejde med andre myndigheder og institutioner er ligeledes afhængig af, hvor Værnsfælles Arktisk Kommando placeres. Ved placering i Nuuk er denne mulighed i høj grad til stede. I

Narsarsuaq er muligheden mindre end i Nuuk, og i Kangilinnguit er muligheden mindre end i Narsarsuaq.

Behovet for investeringer vil ved en placering i Nuuk kunne reduceres, da det er muligt at forfølge lejeløsninger for etableringsbehovet. Investeringsbehovet i Nuuk er mindre end eller lig med investeringsbehovet i Narsarsuaq, men højere end i Kangilinnguit, medmindre det i Nuuk er muligt at opnå en lejeløsning for hele etableringsområdet.

Investeringsbehovet i Kangilinnguit skyldes i al væsentlighed omkostninger til miljøoprydning og i tillæg hertil udgifter til investering i områdets tekniske installationer, således at disse vil kunne honorere gældende miljøkrav, hvilket er en forudsætning for at forblive i Kangilinnguit.

Det årlige beregnede provenu udgør ca. 49-52 mio. kr. ved placering i Nuuk, ca. 43 mio. kr. ved placering i Narsarsuaq og ca. 11 mio. kr. ved at fastholde placering i Kangilinnguit.

Beregningerne viser, at tilbagebetalingstid for investeringerne sker senest efter ca. 5 år ved de skitserede løsninger, og perioden efter tidspunktet for tilbagebetalingstid vil således medføre et betydeligt provenu ved både Nuuk og Narsarsuaq, et provenu som årligt er op til ca. 32-41 mio. kr. højere, end ved at fastholde placeringen i Kangilinnguit.

Den økonomiske dimension kan sammenfattende illustreres ved nedenstående tabel, som udviser de samlede investeringer og den afledte årlige drift for de respektive placeringer, med henblik på at tilvejebringe et estimat for, hvornår investeringen er tilbagebetalt.

OVERORDNET ØKONOMISKE FORHOLD (mio. kr.)	NUUK		NUUK		NUUK		NARSARSUAQ		KANGILINNGUIT	
	Investering	Drift	Investering	Drift	Investering	Drift	Investering	Drift	Investering	Drift
	Bygge/leje		Bygge		Leje		Bygge			
Samlet Værnsfælles Arktisk Kommando	103,32	47,49	122,42	46,65	45,98	49,76	122,42	56,08	59,21	87,49
Samlet Grønlands Kommando/Færøernes Kommando	0,00	98,67	0,00	98,67	0,00	98,67	0,00	98,67	0,00	98,67
Provenue	-103,32	51,18	-122,42	52,02	-45,98	48,91	-122,42	42,59	-59,21	11,18
Antal år inden "break even"	2,0		2,4		0,9		2,9		5,3	

Tilbagebetalingstiden for de foretagne investeringer er afhængig af, i hvor høj en grad det vælges - og er muligt - at leje egnede etableringer. Tilbagebetalingstiden i Nuuk er kortere end i Narsarsuaq, og i Narsarsuaq er tilbagebetalingstiden kortere end i Kangilinnguit.

For så vidt angår Forbindelselement Færøerne er dette element ikke udslagsgivende for en vurdering af, hvilken placering i Grønland, der ønskes for Værnsfælles Arktisk Kommando. Forbindelselement Færøerne kan med sin placering i Tórshavn løse sin opgave med at støtte Værnsfælles Arktisk Kommando og dets hovedkvarter og styrke den arktiske opgaveløsning med en lokal færøsk dimension.

Bilag:

1. Analysemodel
2. Oversigtskort over SAR ansvarsområder for Search and Rescue
3. Kommuneinddelingen i Grønland
4. Økonomi- og ressourceark:
 - 4.1. Beregning Nuuk (bygge/leje løsning)
 - 4.2. Beregning Nuuk (bygge/bygge løsning)
 - 4.3. Beregning Nuuk (leje/leje løsning)
 - 4.4. Beregning Narsarsuaq
 - 4.5. Beregning Kangilinnguit/Grønnedal

1 INDLEDNING

1.1 Overordnet problemstilling.

Af 'Aftale om forsvarets ordning 2010-2014' af 24. juni 2009 fremgår blandt andet, at Grønlands Kommando og Færøernes Kommando samles i en Værnsfælles Arktisk Kommando, og at den mest hensigtsmæssige placering af kommandoen skal undersøges og afklares.

Analysen er gennemført med udgangspunkt i forsvarets nuværende opgaveløsning i Nordatlanten og Arktis under hensyntagen til den reelle og forventede udvikling i og omkring Grønland og Færøerne frem til og med 2014.

Mulighederne for at ændre kommandostrukturen i Nordatlanten med henblik på en effektivisering har været undersøgt tidligere.

I 2006 blev der som følge af en planlagt indstilling af helikopterruten til Kangilinnguit udarbejdet en analyse med henblik på at undersøge konsekvenserne af en sådan beslutning i forhold til Grønlands Kommando. Analysen omfattede ligeledes en flytning af Grønlands Kommando til et andet egnet sted i Grønland, ligesom analysen tillige behandlede en vurdering af konsekvenserne af at oprette en fælles nordatlantisk kommando ved en sammenlægning af Færøernes Kommando og Grønlands Kommando.

Analysen tog udgangspunkt i at sikre en fremadrettet opgaveløsning i Nordatlanten på et uforandret niveau samtidig med, at der blev hjemtaget så mange opgaver som muligt. Det blev konkluderet, at alle analyserede modeller var brugbare, men den mest hensigtsmæssige model blev vurderet at være oprettelse af et nordatlantisk kommandoelement under Søværnets Operative Kommando i Danmark med forbindelseselementer i henholdsvis Torshavn og Nuuk. Konklusionen syntes primært at hvile på et økonomisk rationale samt fokus på hjemtagning af flest mulige funktioner.

Analysen, der blev afsluttet ultimo 2006, behandler ikke udviklingen i det nordatlantiske/arktiske område. Set i lyset heraf mangler analysen den nok vigtigste situationsdannende faktor, som bl.a. er belyst i Forsvarskommissionens beretnings indledende kapitler, hvor der beskrives en forventet stigende interesse for det arktiske område, dels som følge af øgede muligheder for råstofudvinding, dels som følge af øgede besejlingsmuligheder.

Før denne analyse har der ikke tidligere været gennemført strukturanalyser, der omfatter oprettelse af en fælles kommando ved at sammenlægge Færøernes Kommando og Grønlands Kommando. Der har dog af flere omgange været planlagt strukturtiltag ved Grønlands Kommando, der omfatter en flytning fra Kangilinnuit.

I 2009 afgav Forsvarskommissionen af 2008 sin kommissionsberetning. Denne beretning beskrev blandt andet, hvordan de nordatlantiske kommandoer burde tilpasses:

”For de nordatlantiske operative kommandoers vedkommende bør strukturen effektiviseres, så der tages hensyn til den reelle og forventede udvikling i og omkring Grønland og Færøerne. Forsvarskommissionen finder, at Grønlands Kommando og Færøernes Kommando i denne forbindelse på kort sigt bør samles i en arktisk kommando i Grønland med et forbindelseselement på Færøerne. Den mest hensigtsmæssige placering af kommandoen i Grønland bør på kort sigt undersøges og afklares”.

I juni 2009 blev der mellem Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Liberal Alliance indgået en politisk aftale om forswarets ordning 2010-2014. Af aftalen fremgår blandt andet, at der skal gennemføres en effektivisering af de nordatlantiske operative kommandoers struktur, så der tages hensyn til den reelle og forventede udvikling i og omkring Grønland og Færøerne. Det beskrives desuden, at dette skal ske ved en samling af Grønlands og Færøernes Kommandoer i en Værnsfælles Arktisk Kommando, idet den mest hensigtsmæssige placering af denne undersøges og afklares. Det fremgår endvidere af aftalen, at tilpasningen af de nordatlantiske kommandoer vil ske gennem dialog med Grønland og Færøerne, hvor alle parter inddrages og får mulighed for medindflydelse.

Forsvarsministeriet direktiv af 19. marts 2010 for analysearbejdet vedrørende etablering af en arktisk kommando angiver som supplement til ovenstående, at Værnsfælles Arktisk Kommando forudsættes placeret i Grønland med et forbindelseselement på Færøerne.

Af Forsvarsministeriets direktiv for implementering af Forsvarsforlig 2010-2014 af 16. juli 2010 er det efterfølgende præciseret, at rapportens analyse skal omfatte placering i Nuuk, Narsarsuaq og Kangilinnuit.

Nærværende rapport indeholder alene en analyse af de operative, økonomiske, strukturelle, materielmæssige og etablissemæssige konsekvenser ved de enkelte modeller, hvorfor rapporten ikke ender med en anbefaling.

1.2 Arbejdets organisering.

Arbejdet er iværksat af Forsvarsministeriet med et direktiv udsendt den 19. marts 2010 til Forsvarskommandoen. Med afsæt heri blev der oprettet en projektorganisation bestående af en styregruppe og en arbejdsgruppe, hvis sammensætning fremgår af pkt. 1.2. og pkt. 1.3.

1.3 Styregruppe.

Styregruppen afholdt det første møde den 15. juni 2010 i Forsvarskommandoen og er sammensat som følger:

Frank Trojahn ¹	Chefen for Forsvarskommandoens Planlægningsafdeling
Inuuteq Holm Olsen	Direktør for Selvstyrets Udenrigsdirektorat
Grethe Nielsen	Erhvervschef i Kommune Kujalleq
Herluf Sigvaldsson	Departementschef, Færøernes Udenrigsråd
Henrik Kudsk	Chefen for Grønlands Kommando
Per Starklint	Chefen for Færøernes Kommando
Thorkild Lauridsen	Direktør for anlæg og miljø i Kommuneqarfik Sermersooq
Christian Horsted ²	Forsvarskommandoens Værns- og Periodeplanssektion

1.4 Arbejdsgruppe.

Arbejdsgruppen afholdt første møde i forlængelse af styregruppemødet den 15. juni 2010 i Forsvarskommandoen. Arbejdsgruppen er sammensat som følger:

Gorm Bergqvist ³	Chef for Forsvarskommandoens Værns- og Periodeplanssektion
Thorkild Lauridsen	Direktør for Anlæg og Miljø Kommuneqarfik Sermersooq
Jan Karlsson	Anlæg og Miljø Kommuneqarfik Sermersooq
Grethe Nielsen	Erhvervschef i Kommune Kujalleq
Kaj P. Mortensen ⁴	Afdelingschef i Landsstyrets Uttanríkisráðið
Gunnar Toftegaard	Afdelingschef i Landsstyrets Uttanríkisráðið
Lene Riis	Kontorchef i Selvstyrets Departement for Boliger, Infrastruktur og Trafik
Adam Worm	Senior Konsulent, Den Grønlandske Repræsentation i Danmark
Michael Bager	Chef for Planlægningsafdelingen ved Grønlands Kommando
Eli Lyngvei Larsen	Chef for Operationsafdelingen ved Færøernes Kommando
Joe Mistry	Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste
Christian Horsted ⁵	Forsvarskommandoens Værns- og Periodeplanssektion

1.5 Rapportens struktur.

I det følgende gennemgås rapportens overordnede struktur. Rapporten er overordnet ind delt i otte kapitler.

Kapitel 1 beskriver referencerammen for rapporten samt deltagerkredsen i de nedsatte styre- og arbejdsgrupper.

Kapitel 2 er en beskrivelse af den anvendte analysemetodik, skitsering af den analysemodel, som er anvendt i rapporten, samt fastlæggelse af den terminologi, der overordnet anvendes i rapporten.

Kapitel 3 er det redegørende kapitel i rapporten, der med udgangspunkt Forsvarskommandoens Årsprogram's opgavetildeling til de respektive myndigheder beskriver de lokale forhold, der gør sig gældende på henholdsvis Grønland og Færøerne. Kapitlet opstiller endvidere en række andre kendsgerninger, der er inddraget i rapporten.

¹ Formand for styregruppen.

² Sekretær i styregruppen.

³ Formand for arbejdsgruppen.

⁴ Arbejdsgruppemedlem indtil medio marts 2011.

⁵ Sekretær i arbejdsgruppen.

Kapitel 4 analyserer hvilke krav, der kan identificeres i forbindelse med opstillingen af Værnsfælles Arktisk Kommando, herunder i hvilken grad de opstillede krav skal/bør opfyldes.

Kapitel 5 omhandler i hvilken grad de krav, som er opstillet i kapitel 4, opfyldes. Målopfyldelsen tager udgangspunkt i de tre undersøgte placeringer af den Værnsfælles Arktiske Kommando og hermed opnås en målopfyldelsesgrad for de respektive placeringer.

Kapitel 6 er rapportens økonomiske kapitel. Heri er grundlæggende beskrevet de beregningsforudsætninger, der er anvendt ved beregningen for henholdsvis investeringsbehovet og det forventede provenu for de respektive placeringer. Der er endvidere beregnet en vurdering af, hvornår de nødvendige investeringer er tilbagebetalt.

Kapitel 7 indeholder rapportens konklusion.

Kapitel 8 indeholder en kort perspektivering.

2 METODE

2.1 Indledning.

Rapporten behandler opbygning af en Værnsfælles Arktisk Kommando i Grønland, idet Grønlands Kommando og Færøernes Kommando organisatorisk sammenlægges i ét hovedkvarter. Med udgangspunkt i den eksisterende opgaveportefølje har rapporten det sigte, at den aktuelle ressourceanvendelse optimeres til de nye udfordringer i Arktis, således at flere ressourcer anvendes til støtte for løsning af de operative opgaver og færre på støt-tevirksomhed.

Rapporten tager udgangspunkt i et overordnet ønske om en optimeret opgaveløsning i det samlede nordatlantiske/arktiske område, herunder relevant hensyntagen til den igangværende dynamiske udvikling af maritime aktiviteter i og henover Arktis. Rapporten vil endvidere belyse muligheden for at effektivisere hovedkvarterets støttestruktur, med det formål at sikre en så økonomisk rationel opgaveløsning som muligt. Hertil kommer, at fra udgangen af 2010 bortfaldt forpligtelsen til at opretholde et bemandedt Hughes Improved Terminal/ECCM Resistant Communications System (HIT/ERCS) beredskab på Færøerne. De tidligere overvejelser vedrørende størrelsen af bemanning på Færøernes Kommando har derved fået fornyet aktualitet.

Nærværende rapport ses i sammenhæng med en række andre aktuelle analyser med relation til det arktiske så som Arktisk Strategi⁶, analyse af opstilling af en arktisk indsatsstyrke, Arctic Marine Shipping Assessment⁷ mv.

2.2 Afgrænsninger.

- Rapporten tager som anført i det foregående udgangspunkt i dimensioneringen af et hovedkvarter, der kan løse den eksisterende opgaveportefølje.

⁶ Udenrigsministeriet 2011.

⁷ Arktisk Råd 2009.

2.3 Forudsætninger.

Forsvarsministeriets direktiv har givet de overordnede rammer for arbejdet. Direktivet beskriver, at Forsvarskommandoen skal gennemføre en analyse af forskellige løsningsmuligheder for effektivisering af de nordatlantiske kommandoers operative struktur gennem etablering af en Værnsfælles Arktisk Kommando i Grønland.

Der opstilles på den baggrund følgende forudsætninger for arbejdet:

- Der tages udgangspunkt i forsvarets nuværende opgaveløsning i Nordatlanten og Arktis under hensyntagen til den reelle og forventede udvikling i og omkring Grønland og Færøerne frem til og med 2014.

Såfremt en senere analyse vedrørende forsvarets opgaveløsning i Arktis måtte give grundlag for justering af nærværende arbejde, vil dette skulle behandles efterfølgende.

2.4 Overordnet analysemetodik og opstilling af analysemodel.

Med udgangspunkt i forsvarsforliget og på baggrund af Forsvarsministeriets direktiv belyses tre på forhånd opstillede mulige placeringer af Værnsfælles Arktisk Kommandos hovedkvarter i henholdsvis Nuuk, Narsarsuaq eller Kangilinnguit. I det følgende vil der, med mindre andet angives, ved angivelse af Værnsfælles Arktisk Kommando forstås det hovedkvarter, der danner de fysiske rammer for Værnsfælles Arktisk Kommando.

Overordnet set gennemføres rapportens analyse jf. bilag 1 i to analyser:

I analyse 1 ('Opstilling af krav og vægtning') oplystes de krav til Værnsfælles Arktisk Kommando, som kan afledes af det operative opgavekompleks og med deraf følgende krav til den understøttende struktur samt de logistiske og etablissemnts-mæssige forudsætninger herfor.

I analyse 2 ('Målopfyldelse') vurderes den vægt, som de enkelte krav jvf. ovenstående vurderes at have. Det kan således være, at et opstillet krav på den ene side er identificeret, men på den anden side ikke vurderes at have særlig stor vægt i forbindelse med den fremtidige opstilling og placering af Værnsfælles Arktisk Kommando. Analysen belyser endvidere i hvilken grad de enkelte placeringer ses at udfylde den ønskede målopfyldelse. Det skal i den forbindelse understreges, at muligheden for at gennemføre analyse 2 betinges af en ubrudt analysekæde, hvor analyse 1 er forudsætningsskabende for den samlede analyse.

Analysen afsluttes med en konklusion, der opsummerer og konkluderer de fundne resultater. I overensstemmelse med det underliggende direktiv er det som anført i afsnit 1.1. imidlertid ikke projektgruppens opgave at fremkomme med en anbefaling til placering af Værnsfælles Arktisk Kommando.

Analyse 1 behandler såvel Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter som Forbindelselement Færøerne under ét. I analyse 2 sker imidlertid en symmetrisk behandling af vægtning, hvilket skyldes det forhold, at det ikke umiddelbart kan forventes, at samme krav vægtes ens i Grønland og på Færøerne. Af samme årsag er analyse 2 opdelt mellem på den ene side de tre udvalgte, fysiske placeringer i Grønland for Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter og på den anden side Forbindelselement Færøerne.

De operative forhold opstilles jvf. kommissoriet med udgangspunkt i den eksisterende opgaveportefølje for de nordatlantiske kommandoer, hvorfor arbejdsgruppen har taget udgangspunkt i Forsvarskommandoens Årsprogram, hvori opgaverne er anført. Opgaverne er således inddelt i prioritet 1-5 i henhold til systematikken i årsprogrammet. Prioriteringen fungerer som en situationsbestemt regulerende faktor for allokering af operativ kapacitet og ressourcer, herunder træk på støttevirksomheden som en afledt konsekvens. Derfor skal prioriteringen ses som en vægtning af opgavens løsning i relation til de kapaciteter og ressourcer, som er nødvendige for at leve op til krav, vilkår og kriterier.

Efter opstilling af opgaverne opstilles en funktionelt opdelt struktur med tilhørende ledelselement for Værnsfælles Arktisk Kommando. Strukturen årsværksudmåles, og der anføres endvidere et forslag til funktionsniveau for den enkelte stilling. Der skal i den forbindelse peges på, at det endelige funktionsniveau først fastlægges endeligt i forbindelse med en eventuel efterfølgende klassifikationsproces. Dette indebærer, at funktionsniveauet forhandles mellem Forsvarets Personeltjeneste og de pågældende faglige organisationer. Årsværksudmålingen i strukturen vægtes, således der kan opstilles alternative organisationer i forhold til ressourceforbrug, faglig sammensætning mv.

Efter den strukturelle organisation er defineret, opstilles de krav til faglig støtte, som arbejdsgruppen vurderer, at strukturen stiller som forudsætning for opgaveløsningen, eksempelvis behov for skole, uddannelses- og fritidstilbud til børn af udstationerede familier, adgang til læge og tandlæge mv. I den forbindelse belyses ikke blot Værnsfælles Arktisk Kommandos hovedkvarter, men for overblikkets skyld også de underlagte entiteter som for eksempel administrationselementet ved Luftgruppe Vest og forbindelselementet ved Thule Air Base. Ikke alle entiteters behov er vægtet. Selvom et behov ved en entitet er identificeret, vægtes det ikke nødvendigvis, da f.eks. behov for adgang til undervisningstilbud for personel ved Thule Air Base ikke har indflydelse på placeringen af Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter.

Herefter opstilles de etablissemmentsmæssige krav, som den foreslåede struktur stiller til såvel kontorfaciliteter som til boliger. Også i denne sammenhæng er underlagte entiteter belyst, men det er tillige her gældende, at sådanne krav ikke vægtes i forbindelse med vurdering af den geografiske placering af Værnsfælles Arktisk Kommandos hovedkvarter. Endvidere skal det fremhæves, at lokalansatte medarbejderes eventuelle behov for boliger heller ikke vægtes, da behovet som udgangspunkt ikke er et anliggende for forsvaret.

Afslutningsvis opstilles de infrastrukturelle behov som for eksempel adgang til havn, lufthavn, heliport og kommunikation relateret til opgaveløsningen ved Værnsfælles Arktisk Kommando.

Efter identifikation af behov og opstilling af krav er formuleret, danner dette grundlag for en afsluttende, komparativ analyse henblik på at kunne vurdere, hvordan de opstillede løsningsmuligheder imødekommer identificerede krav. I det omfang krav ikke umiddelbart imødekommes, vurderes hvordan disse krav kan imødekommes ved for eksempel nybygning, leje eller andet.

2.5 Fastlæggelse af terminologi.

De opstillede løsningsmuligheder beskrives detaljeret i relation til operative, samarbejdsrelaterede, økonomiske, personelmæssige, materielmæssige, etablissemmentsmæssige,

tidsmæssige samt miljømæssige forhold. På denne måde sikres det, at det er de operative opgaver, der styrer dimensionering af den nødvendige personelstruktur, etablissemnts-mæssige rammer samt endeligt den infrastruktur, som løsningen af de operative opgaver fordrer.

2.5.1 Terminologi i forbindelse med behov og krav.

Som grundlag for analysen opstilles et krav- og behovspecifikationsskema. Hermed menes en skematisk oversigt over de krav i forbindelse med placering af Værnsfælles Arktisk Kommando, som arbejdsgruppen har identificeret, eller behov, som er defineret for at hovedkvarteret kan løse sin opgave.

Krav og behov vægtes siden på baggrund af følgende definitioner:

Ubetingede krav:

Krav, som er styrende for opgaveløsningen og derfor skal være opfyldt. Manglende opfyldelse kompromitterer opgaveløsningen.

Er et ubetinget krav ikke opfyldt, umuliggøres opgaveløsningen.

Betingede krav:

Krav, som er væsentlige for opgaveløsningen, og derfor bør søges opfyldt. Manglende opfyldelse kompromitterer ikke opgaveløsningen i væsentlig grad.

Er et betinget krav ikke opfyldt, hindres opgaveløsningen, men er stadig intakt.

Ønskelige krav:

Krav, som letter opgaveløsningen, og derfor kan søges opfyldt. Manglende opfyldelse kompromitterer ikke opgaveløsningen.

Er et ønskeligt krav ikke opfyldt, er opgaveløsningen stadig intakt, men kan optimeres.

Ej vægtet:

Krav, hvis opfyldelse ikke influerer på placering af Værnsfælles Arktisk Kommando. Manglende vægtning kompromitterer ikke løsningen.

2.5.2 Målopfyldelse.

Ved vurderingen af, i hvilken grad en given opgave løses tilfredsstillende, skal der vurderes ud fra en samlet betragtning, som bl.a. indbefatter tidsforbrug, smidighed og økonomi. Det lægges i den forbindelse herefter til grund, at såfremt en opgave kan gennemføres på kort tid og med stor smidighed, men samtidig fordrer et stort økonomisk ressourceforbrug, vil der være tale om, at opgaveløsningen ud fra en samlet vurdering er mindre tilfredsstillende.

I forbindelse med gennemførelse af analysen af, i hvilken grad placeringen af Værnsfælles Arktisk Kommando opfylder det ønskede behov, fastlægges nedenstående terminologi:

I høj grad:

Opgaveløsningen er meget tilfredsstillende.

I nogen grad:

Opgaveløsningen er tilfredsstillende.

I mindre grad:

Opgaveløsningen er mindre tilfredsstillende.

I ingen grad:

Opgaveløsningen er utilfredsstillende.

3 DEN NORDATLANTISKE KOMMANDOSTRUKTUR

3.1 Indledning.

I det følgende gennemgås den nuværende nordatlantiske kommandostruktur i Grønland og på Færøerne. Gennemgangen belyser herunder de pålagte opgaver.

Overordnet set opdeles opgaverne i Forsvarskommandoens Årsprogram og er inddelt i prioritet 1 – 5. I det følgende oplyses de opgaver, der har berøring med de nordatlantiske kommandoer:

Prioritet 1: Internationale operationer og ammunitionsrydning.

Prioritet 2: Krisestyring og kollektivt forsvar, våbenkontrol og tillids- og stabilitetsfremmende opgaver (passiv del), samt hjælp til politiet.

Prioritet 3: Planlægning og gennemførelse af beredskabsforanstaltninger og indledende foranstaltninger samt forberedelse til krigsopgaver, bilaterale og multilaterale sikkerheds-samarbejdsaktiviteter og andre samarbejdsaktiviteter, samt styrkeproduktion.

Prioritet 4: Våbenkontrol og tillids- og stabilitetsfremmende opgaver (aktiv del),

Prioritet 5: International katastrofehjælp og anden international støttevirksomhed, samt løsning af lejlighedsvisse opgaver.

3.2 Grønlands Kommando.

Grønlands Kommando ligger i Kangilinnguit. Kangilinnguit ligger i Arsukfjorden i Sydvestgrønland mellem Qaqortoq (Julianehåb) og Paamiut (Frederikshåb) i kommune Sermersooq (se bilag 3).

3.2.1 Opgaver.

Forsvarets opgaver ved Grønland er fastlagt i Lov nr. 122 af 27. februar 2001 om "Forsvarets formål, opgaver og organisation med videre...". Af loven fremgår blandt andet, at forsvaret har til formål "at hævde Danmarks suverænitet og sikre landets forsatte eksistens og integritet...". Dette forudsætter fornøden tilstedeværelse på og overvågning af territoriet, hvilket ved Grønland tillige danner grundlag for løsningen af øvrige opgaver.

Danmarks nationale og traktatmæssige forsvarsrelaterede opgaver i det grønlandske område løses integreret og i kraft af Grønlands Kommando permanente tilstedeværelse som kommandomyndighed og under anvendelse af dennes tildelte ressourcer i form af skibe, helikoptere, Sirius og fly.

Grønlands Kommandos nationale opgavekompleks.

Grønlands Kommandos nationale opgavekompleks fremgår af Forsvarskommandoens Årsprogram samt af samarbejdsaftaler med grønlandske myndigheder. Overvågning af søterritoriet administreres af forsvaret som rigsmyndighed i henhold til dansk lovgivning, og Grønlands Kommando forestår den militære overvågning af Den Eksklusive Økonomiske Zone og fiskerizonen omkring Grønland. Overvågningen danner grundlag for suverænitetshævdelse og afvisning, herunder varetagelse af adgangsbestemmelserne. Forsvaret varetager myndighedsudøvelse på søterritoriet, i fiskerizonen samt den eksklusive økonomiske zone (EEZ) omkring Grønland, mens overvågningen af landterritoriet er politiets ansvar. Undtaget herfor er nationalparken, hvor forsvaret i kraft af Siriuspatruljen varetager politimyndigheden. Øvrige nationale opgaver, såsom eftersøgnings- og redningstjeneste, fiskeriinspektion, hjælp til politiet, katastrofehjælp samt anden støtte til den civile sektor med videre, er yderligere pålagt Grønlands Kommando som følge af myndighedens tilstedeværelse i Grønland.

Grønlands Kommandos nationale opgaver specificeret jf. Forsvarskommandoens Årsprogram:

- Delopgave 1101: Planlægning og gennemførelse af beredskabsforanstaltninger.
- Delopgave 1102: Indledende forsvarsforanstaltninger og forberedelser til løsning af krigsopgaver.
- Delopgave 1202: Kollektivt forsvar, Grønland.
- Delopgave 2102: Overvågning og håndhævelse af suverænitet, Grønland.
- Delopgave 3103: Open Skies aktiviteter.
- Delopgave 5102: Eftersøgnings- og redningstjeneste.
- Delopgave 5104: Fiskeriinspektion, Grønland.
- Delopgave 5106: Maritim miljøovervågning. Håndhævelse og forureningsbekæmpelse.
- Delopgave 5108: Støtte til sikker afvikling af skibstrafik.
- Delopgave 5109: Ammunitionsrydning.
- Delopgave 5110: Søopmåling.
- Delopgave 5201: Hjælp til politiet.
- Delopgave 5203: Katastrofehjælp.
- Delopgave 5204: Bistand til lokalsamfundet, Grønland.
- Delopgave 5206: Assistance til redningsberedskabet, det civile beredskab og sygehusvæsenet m.fl.
- Delopgave 5207: Anden støtte i totalforsvarsregi.
- Delopgave 5208: Hjælp til andre myndigheder.
- Delopgave 5209: VIP transport.

• **Prioritet 1**

2102 Overvågning og håndhævelse af suverænitet, Grønland.

Den primære opgave for Grønlands Kommando er i fredstid overvågning og suverænitets-hævdelse.

Overvågning af aktiviteterne i de grønlandske farvande har til formål at skabe grundlag for hævdelse af suverænitet samt at udøve myndighed ved konstaterede lovovertrædelser og anden gennemfart end uskadelig gennemfart af søterritoriet⁸.

⁸ Indre og ydre territorialfarvand. Søterritoriet i Grønland er 3 sømil.

Områdets udstrækning.

Farvandsovervågningen gennemføres i området afgrænset af det grønlandske fiskeriterritorium og Eksklusiv Økonomisk Zone (EEZ). Fiskeriterritoriet grænser op til norsk, islandsk og canadisk EEZ, dels som 200 sømils grænse og dels som aftalte midtlinjer.

Tildelte enheder.

a. Skibe.

Grønlands Kommando tildeles enheder gennem Forsvarskommandoens Årsprogram. Normalt tildeles et inspektionsskib med helikopter 365 dage om året, og der tildeles ca. 850 sejldage med inspektionsfartøjer/inspektionskutter. Fra 2009 har antallet af sejldage med inspektionsfartøjer/inspektionskutter været reduceret til ca. 800.

Den reducerede tildeling af sejldage med inspektionsfartøjer/inspektionskutter medfører, at Grønlands Kommando i perioden januar til februar kun vil have rådighed over to sejlene enheder for gennemførelse af pålagte opgaver.

b. Fly.

De store afstande betinger, at fly som CL- 604 Challenger er nødvendige for løsning af overvågningsopgaven, suverænitetshævdelse, havmiljøovervågning, SAR, fiskeriinspektion og transport. Endvidere udføres eftersøgninger som følge af manglende GREENPOS melding.

Grønlands Kommando tildeles Challenger ca. 10 dage om måneden, som i perioden operer støttet af Luftgruppe Vest. Herudover ydes logistisk støtte med transportfly af typen C-130 Hercules og chartrede fly.

Challenger disponeres i hele ansvarsområdet. Challenger og C-130 udfylder en vigtig rolle for eftersøgninger over indlandsisen og for forsyning af stationer i Nationalparken (Sirius m.m.) og gennemfører nedkastning af forsyninger mv. til faste stationer og slædehold på patrulje.

c. Øvrige underlagte enheder.

c.1. Slædepatruljen Sirius.

Slædepatrulje Sirius udfører overvågning og suverænitetshævdelse i det for indlandsisen isfri kystland fra en linje gennem Store Fjord (71N) og vandskellet på Jameson-, Scoresby- og Nathorst land, via Nordostrundingen til Polaris halvøen (Hall Land, 60V), idet den generelle tilstedeværelse er det primære formål.

Sirius udøver på vegne af politimesteren i Grønland politimyndighed i den del af patruljeområdet, der ligger inden for nationalparken.

I vinterperioden patruljeres der med seks slædehold. Der køres efterårspatruljering i perioden 1. november – 22. december og forårspatruljering i perioden 20. januar – 31. maj. Den samlede distance, der patruljeres, er årlig gennemsnitlig ca. 20.000 km.

I sommerperioden medio juli – primo september foretages patruljering i forbindelse med udlægning af depoter med henholdsvis fartøj, fly og ved fodpatruljer. Herudover anvendes inspektionsfartøj og/eller inspektionsskib i forbindelse med støtte til Sirius depotudlægning.

Sirius udfører kontrolvirksomhed på ekspeditioner i nationalparken. Sirius samlede rapportering af gennemførte kontroller fremsendes til relevante myndigheder. Sirius støtter videnskabelige ekspeditioner samt foretager dyrelivsobservationer i forbindelse med patruljering. Den samlede rapportering af observationer fremsendes til relevante myndigheder og institutter.

c.2. Station Nord.

Station Nord medvirker til suverænitetshævdelse ved rapportering af hændelser i lokalområdet. Stationsbesætningen (fem mand) udøver på vegne af Politimesteren i Grønland politimyndighed inden for Station Nord område, herunder kontrol af ekspeditioner. Stationsbesætningen holder Station Nord landingsbane åben og støtter Grønlands Kommando underlagte enheder.

Stationsbesætningen støtter ved gennemførelse af eftersøgnings- og redningsoperationer, foretager dyrelivsobservationer i lokalområdet, støtter videnskabelige ekspeditioner samt udfører flyveinformationstjeneste i forbindelse med flytrafik til Station Nord.

c.3. Forsvarets Vagt Mestersvig.

Forsvarets Vagt Mestersvig udfører tilsyn med forsvarets bygninger på den nedlagte flyveplads Mestersvig samt vedligeholder landingsbanen til forsvarets brug.

Stationsbesætningen (to mand) sikrer, at uvedkommende ikke opholder sig på stationsområdet og anløbspladsen i Nyhavn. Siriuspatruljen bidrager herudover til overvågning og suverænitetshævdelse i Vagten's tilsynsområde og udøver på vegne af Politimesteren i Grønland politimyndighed inden for Forsvarets Vagt Mestersvig område og kontrol af ekspeditioner.

Stationsbesætningen støtter Grønlands Kommando underlagte enheder, støtter ved gennemførelse af eftersøgnings- og redningsoperationer, og udfører flyveinformationstjeneste i forbindelse med flytrafik til enhederne.

Stationsbesætningen foretager dyrelivsobservationer i lokalområdet og støtter videnskabelige ekspeditioner.

5102 Eftersøgnings- og redningstjeneste

Grønlands Kommando har ansvar for driften af Maritime Rescue Coordination Center Kangilinnguit (MRCC Grønnedal), som dækker et geografisk ansvarsområde omkring Grønland, der er bestemt af internationalt anerkendte aftaler med nabolandene. Retningslinjer for driften af søredningscentret findes dels i SAR konventionen og dels i internationale bestemmelser udgivet af FNs maritime organisation IMO.

MRCC Grønnedal har døgnvagt med en vagthavende officer samt en kommunikationsvagt. Funktionen som vagthavende officer varetages af et fast tilkommanderet årsværk samt en rotation af stabsofficerer, der afløser den faste officer efter normal arbejdstid samt lørdag/søndag. Således pålægges Grønlands Kommando's stabsofficerer et antal vagter som vagthavende officer i MRCC udover normal arbejdstid. I dagtimerne støttes vagthavende officer normalt af en kampinformationsgast, der laver billedopbygning, og som desuden varetager opgaver som søkort- og publikationsforvaltning, udarbejdelse af statistikker samt indhentning af oplysninger om kommerciel sejladsaktivitet mv.

Kommunikationsvagten varetages som døgnvagt ved en rotation af syv kommunikationsgaster. Kommunikationsvagten varetager telefonomstilling, militær signal- og radiotrafik, udsendelse af navigationsadvarsler, lyttevagt på civile nød- og kaldefrekvenser modtagelse af operative meldinger på telex, nødombus og e-mail. En særlig vigtig opgave for kommunikationsgasten er modtagelse af skibenes positionsmeldinger i det obligatoriske meldesystem GREENPOS. Kommunikationsgasten overvåger endvidere alarmer for brand og adgangskontrol på stationsområdet. I dagtimerne støttes kommunikationsvagten enten af en kommunikationsbefalingsmand (vagtholdslederen) eller lederen af flåderadioen.

IMO anbefalinger om at oprette en Maritime Assistance Service (MAS) i MRCC som kontaktpunkt for skibsfarten er endnu ikke implementeret for Grønland. Opgavevaretagelsen ved MRCC påvirkes af nye tiltag til forbedring af sikkerheden til søs som eksempelvis kommunikation med fartøjer i ansvarsområdet. Der er en afledt stigning i driftsmæssige og opsøgende opgaver for såvel kommunikationsvagten som vagthavende officer. Yderligere ses en øget belastning i perioden medio maj til ultimo september/medio oktober, hvor den kommercielle besejling af grønlandske farvande har sit maksimum.

Den operative ansvarsfordeling i SAR Grønland mellem MRCC Grønland og politiet giver anledning til en afgrænsningsproblematik i forhold til ansvaret for eftersøgnings- og redningsoperationer af mindre omfang i lokale farvandsområder. Problematikken kan i betragtning af størrelsen af Grønlands skærgård og ubeboede områder ikke afklares endeligt. Derimod beror afgørelsen i hvert enkelt tilfælde af en nærmere visitering af anmeldelsen. I visiteringen indgår en vurdering af forhold som topografi, årstid, vejrlig, infrastruktur, karakteren af nød, antallet af nødstedte, placering af andre skibe og luftfartøjer mm.

5209 VIP transporter.

Grønlands Kommando skal, efter anmodning, kunne udføre VIP transport med tildelte enheder for Regenten og Statsministeren. Der har været fire dages VIP-transport for Regenten og en dags VIP transport for Statsministeren i 2010, hvilket er en stigning i forhold til 2009.

• **Prioritet 2**

5106 Maritim miljøovervågning, håndhævelse og forureningsbekæmpelse

Miljøministeriet og Forsvarsministeriet er ved Havmiljøanordningen (anordning nr. 1035 af 22. oktober 2004) tillagt bemyndigelse til at håndhæve lov om beskyttelse af havmiljøet uden for grønlandsk søterritorium⁹. Overvågning i relation til havmiljø gennemføres i Grønlands Kommandos ansvarsområde i forbindelse med normal patruljevirkosomhed. Dette omfatter både underlagte sejlene enheder og luftbårne enheder.

Jf. Kgl. anordning nr. 1035 af 22. oktober 2004 og Landstingsforordning nr. 4 af 3. november 1994 om beskyttelse af havmiljøet er det grønlandske ansvarsområde inddelt i to zoner; søterritoriet og havet uden for dvs. reelt den eksklusive økonomiske zone.

Grønlands Hjemmestyre er ansvarlig for søterritoriet, dvs. de indre og de ydre territorialfarvande.

⁹ Den danske havmiljølov (bekendtgørelse af lov nr. 929 af 24. september 2009 om beskyttelse af havmiljøet) gælder ikke direkte for Grønland, men er sat i kraft for Grønland med visse ændringer ved anordning 1035 af 22. oktober 2004

Grønlands Kommando er ansvarlig for havet uden for søterritoriet – reelt den eksklusive økonomiske zone¹⁰.

Ved ansvar forstås bekæmpelse af forurening eller for iværksættelse af foranstaltninger ved trussel om forurening med olie eller andre skadelige stoffer. Det ledelses- og koordineringsmæssige ansvar påhviler Grønlands Kommando.

For farvandet udenfor søterritoriet ved Grønland har Grønlands Kommando udarbejdet en beredskabsplan. Det beskrevne beredskab omfatter i overensstemmelse med ovenstående forebyggelses- og bekæmpelsesforanstaltninger for forureninger længere end tre sømil fra basislinjerne, mens ansvaret for oprensning/sanering af strande og andre kyststrækninger, der er blevet forurenede med ilanddrevet olie eller andre skadelige stoffer, påhviler Grønlands Selvstyre.

Overførsel af materiel fra Danmark til Grønland vil først og fremmest blive søgt gennemført som luftfragt. Grønlandsk anmodning om assistance fremsættes via Grønlands Kommando til Søværnets Operative Kommando, som underretter Forsvarskommandoen og herefter koordinerer det videre fornødne med Flyvertaktisk Kommando. Flyvertaktisk Kommando planlægger og foranlediger, at indkomne anmodninger gennemføres evt. under anvendelse af eksternt transportkapacitet.

Grønland er i forbindelse med bekæmpelse af olieforurening af havet ligeledes dækket af den reviderede Københavnsaftale af 29. marts 1993, "Aftale mellem Danmark herunder Grønland og Færøerne, Finland, Island, Norge og Sverige om samarbejde vedrørende bekæmpelse af forurening af havet med olie eller andre skadelige stoffer", samt en beredskabsordning med Canada om gensidig assistance i forbindelse med bekæmpelse af forurening af havet mellem Grønland og Canada.

Særligt omkring råstofaktiviteter.

Jævnfør kongelig anordning nr. 1035 af 22. oktober 2004, § 2, varetages myndighedsbeføjelserne og opgaverne omkring havmiljø i henhold til råstofloven af Grønlands Selvstyre. Således påhviler ansvaret for bekæmpelse af forurening fra råstofaktiviteter Grønlands Selvstyre. Loven omfatter havet uden for søterritoriet ved Grønland, herunder i den eksklusive økonomiske zone.

Ressourcer.

Med baggrund i de til rådighed værende ressourcer og kapaciteter vil forsvarets forpligtelse i Grønland pt. alene kunne opfyldes i en assisterende rolle i forbindelse med en konkret indsats. Assistanzen udmøntes rent praktisk i form af overførsel af personel og materiel til området. Det ledelses- og koordineringsmæssige ansvar i indsatsområdet påhviler Grønlands Kommando. Søværnets Operative Kommando yder i muligt omfang faglig bistand til Grønlands Kommando.

5108 Støtte til sikker afvikling af skibstrafik.

Gennem de seneste fem år er trafikintensiteten ved Grønland øget markant. Om få år forventes det muligt, at nye skibsruter via Nordøst- og Nordvestpassagen om sommeren vil bringe en yderligere forøget skibstrafik langs Grønlands øst- og vestkyst. En udvikling som

¹⁰ EEZ begynder fra yderkanten af søterritoriet og strækkes sig ud til 200 sømil regnet fra basislinjerne.

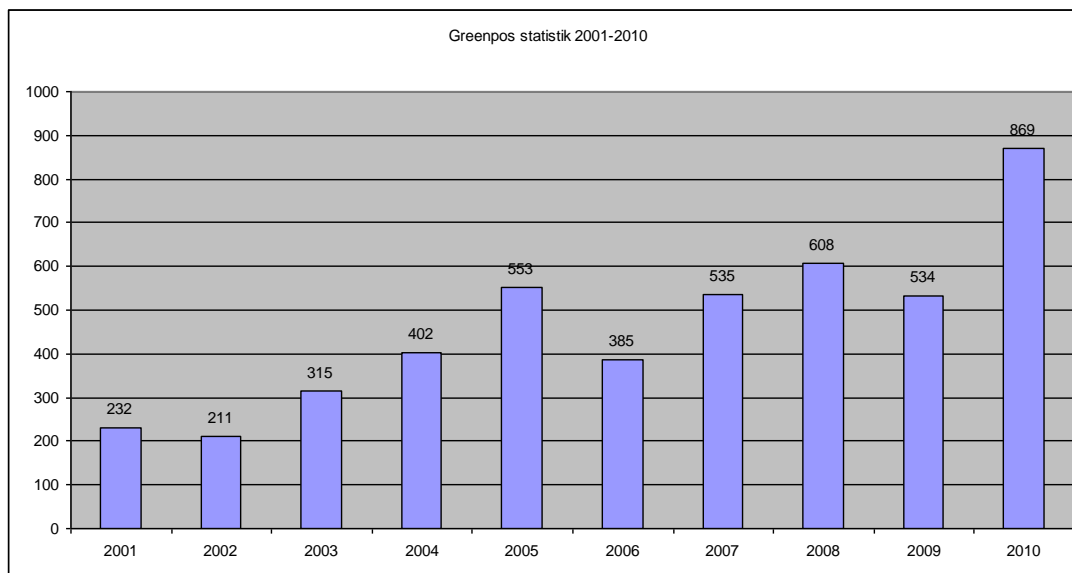
løbende afstedkommer et forøget behov for overvågning og koordination i forhold til ledelsen af den maritime eftersøgnings- og redningstjeneste.

Alle skibe, som er på rejse til eller fra grønlandske farvande, har pligt til at afgive melding i skibsmeldesystemet GREENPOS¹¹. Skibe i canadisk farvand melder til et tilsvarende system (NORDREG). Grønlands Kommando samarbejder med de canadiske myndigheder om udveksling af informationer i de to meldesystemer. Grønlands Kommando er pt. i dialog med de islandske myndigheder for iværksættelse af en lignende samarbejdsaftale. Fiskeskibe i grønlandske farvande er forpligtiget til at være tilmeldt et satellitbaseret fartøjsovervågningssystem. Videre administrererer kystradiostationerne et kystkontrolsystem, hvortil alle lokale skibsbevægelser rapporteres.

Igennem de seneste ti år er antallet af rapporteringer fra skibe i GREENPOS steget, hvilket skal ses i sammenhænge med, at udenlandske skibe nu er forpligtet til at rapportere i GREENPOS. Typen af skibe og formål med ophold er ligeledes ændret.

Tidligere har GREENPOS været den primære kilde til farvandsovervågningen. I takt med teknisk udvikling er andre systemer kommet til og kan validere data fra GREENPOS. Kilder er Vessel Monitoring System (VMS), Long Range Identifikation and Tracking (LRIT) og Automatic Identification System (AIS). Kilderne bidrager til opklaring af det maritime situationsbillede og dermed en bedre overvågning og kontrol med det arktiske ansvarsområde.

Af nedenstående graf ses udviklingen i GREENPOS meldinger:

Figuren viser antallet af skibsanløb ved Grønland registreret i Greenpos systemet. (Nogle skibe anløber flere gange samme år)

Krydstogtskibe.

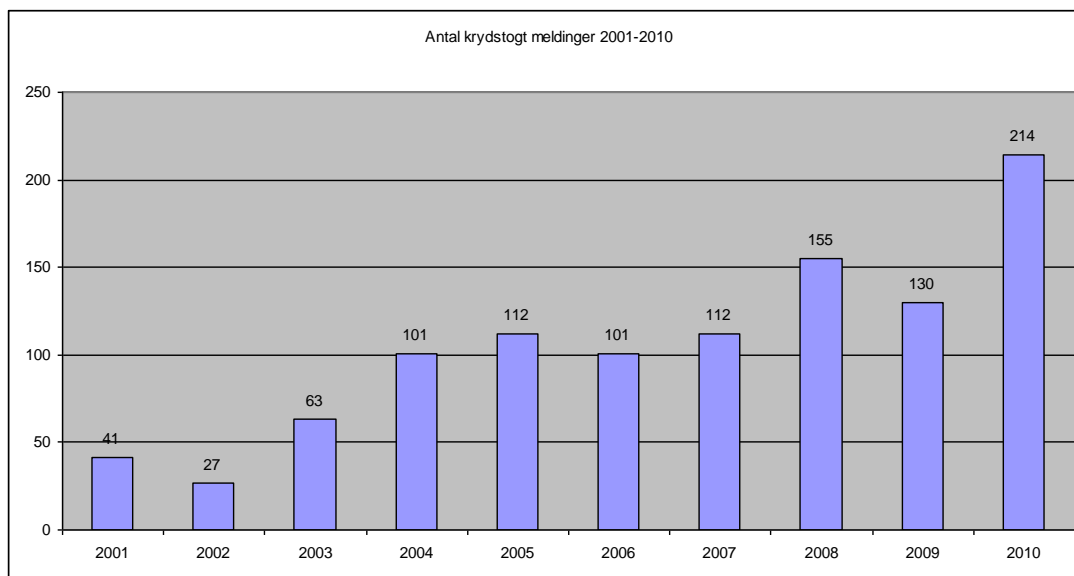
Der er stigende interesse for krydstogter i de arktiske farvande, hvilket medfører en trafik i fjordsystemerne af skibe med mange passagerer, hvor besætningerne ofte kun har et be-

¹¹ Grønlands Positions- og Rapporteringssystem.

grænset kendskab til de grønlandske farvande. Grønlands Kommando har indgået et samarbejde med agenter, rejsearrangører og turistbureauer med henblik på at modtage oplysninger om krydstogtskibenes sejlplaner og passagerantal m.v. En del af de krydstogtskibe, der besejler Grønland, er tidligere russiske forsknings- og forsyningskibe, som er bygget med henblik på sejlads i arktiske farvande.

Antallet af krydstogtskibe er steget markant de sidste par år. Endvidere ser Grønlands Kommando også krydstogtskibene besejle de isfri områder over sommeren på såvel vest- som østkyst. Sejlads helt op til Hans Ø i Kennedy Kanalen og i fjordene langt nord for Scoresbysund, dvs. i nationalparken, bliver mere udtalt.

Krydstogtskibene anløber byer medbringende dobbelt så mange passagerer som byens befolkning. Det største krydstogtskib i 2009 havde 4.200 mennesker ombord. Skibene løber gennem farvandsafsnit, hvor redningsressourcerne er begrænsede. Mange af skibene besejler i august og september tillige øde farvandsafsnit i Nordvest- og Nordøstgrønland, hvor ingen redningsressourcer eksisterer, hvor opmålingerne af farvandene er ringe eller ikke eksisterende, og hvor kun få andre skibe kan komme til undsætning.

Tabellen viser antallet af krydstogtskibsbesøg ved Grønland registreret i Greenpos systemet. (Nogle krydstogtskibe foretager flere rejser samme år)

5201 Hjælp til politiet (Særlig).

Opgaven løses i relation til delopgave 2102, overvågning og håndhævelse af suverænitet. Grønlands Kommandos hjælp og særlig hjælp til politiet sker hovedsageligt ved indsættelse af skibe og/eller fly, støttet fra Grønlands Kommandos situationsrum og stab.

5207 Anden støtte i regi af samfundets samlede beredskab.

Opgaven løses i relation til delopgave 2102, overvågning og håndhævelse af suverænitet. Grønlands Kommando indgår som bidragsyder bl.a. med anden støtte til det samlede beredskab i henhold til sektoransvarsprincippet, der er gældende for beredskabsorganisationen i Grønland. Grønlands Kommandos situationsrum varetager vagtfunktionen udenfor normal arbejdstid.

5209 VIP transport.

Opgaven løses i relation til delopgave 2102, overvågning og håndhævelse af suveræniteten. Opgaven tilrettelægges i koordination med Forsvarskommandoens nationale operationssektion.

- **Prioritet 3**

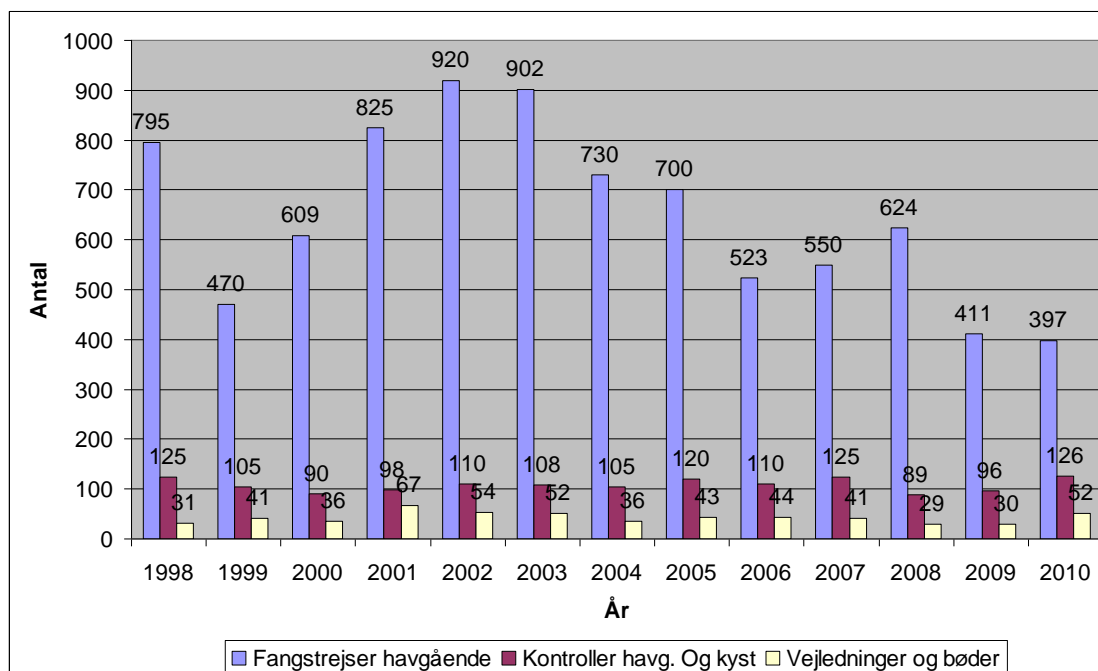
5104 Fiskeriinspektion Grønland.

Forsvaret gennemfører fiskeriinspektion ved Grønland jf. Delopgave 5104 og 5105. Fiskeriinspektion gennemføres som en konsekvens af forsvarets tilstedeværelse i forbindelse med hovedopgaven overvågning og suverænitetshævdelse.

Fiskerierhvervet er den primære økonomiske indkomst i Grønland, og er derfor en særdeles indflydelsesrig faktor i det samlede samfunds økonomi. Kontrollen af dette erhverv gennemføres i tæt samarbejde med Grønlandske Fiskerilicenskontrol og Politimesteren i Nuuk.

Den nuværende fiskerisituation er overordnet set præget af stabile bestande, og for nogle artes vedkommende stigende. Man har fra Grønlands Selvstyre løbende gennemført vurderinger af disse, således både fiskerierhvervet og bestandene tilgodeses, ikke mindst for langsigtet at opretholde fiskerierhvervet.

Fiskeriet efter rejer er den primære form for fiskeri ved Grønland. Markant aftagende bestande på østkysten af Grønland har afstedkommet, at tyngden af dette fiskeri er flyttet til området omkring Disko bugten på vestkysten af Grønland.

Tabellen viser udviklingen af fangstrejser i det havgående fiskeri, samt antallet af kontrolbesøg af både det havgående og det kystnære fiskeri. Desuden vises udviklingen i antallet af sanktioner som følge af overtrædelse af fiskerilovgivningen.

- **Prioritet 4**

- 5109 Ammunitionsrydning (øvrige).

Grønlands Kommando modtager meldinger om fund af ammunitionsgenstande i Grønland. I givet fald foretager Grønland Kommando underretning af det lokale politi, samt tilkalder forsvarets ammunitionsryddere fra Danmark. Grønlands Kommando råder ikke over egen ammunitionsrydningskapacitet til indsættelse.

- **Prioritet 5**

- 1101 Planlægning og gennemførelse af beredskabsforanstaltninger.

Militære kerneopgaver, som relaterer sig til og indgår i forsvarets samlede militære beredskabsforanstaltninger. Der redegøres ikke nærmere for disse opgaver.

- 1102 Indledende foranstaltninger samt forberedelse til krigsopgaver.

Militære kerneopgaver, som relaterer sig til og indgår i forsvarets samlede militære beredskabsforanstaltninger. Der redegøres ikke nærmere for disse opgaver.

- 1202 Kollektivt forsvar af Grønland.

I samarbejde med allierede styrker, skal der bidrages til det kollektive forsvar af Grønland med tilstødende områder

Opgaven udøves i fredstid jf. Forsvarskommandoens øvelsesoversigt. Der deltages i NATO øvelsesvirksomhed, herunder i øvelser, der gennemføres med henblik på udvikling og implementering af NATO kommandostruktur som for eksempel krisestyringsøvelser. Øvelsesvirksomheden omfatter tillige deltagelse i øvelser med NATO stående styrker.

- 5109 Søopmåling.

Søopmåling ved Grønland bliver pt. varetaget for Farvandsvæsnet af søværnets to enheder BIRKHOLM og SKA-12. Disse enheder er i Grønland i sommerhalvåret, hvor der foretages søopmåling efter en prioriteret rækkefølge. De primære opmålingsområder er de kommercielt interessante.

- 5201 Almindelig hjælp til politiet.

Almindelig hjælp og særlig hjælp til politiet sker hovedsageligt ved indsættelse af skibe og/eller fly, underlagt Grønlands Kommando.

- 5203 Katastrofehjælp.

Grønlands Kommando indgår som bidragsyder bl.a. med katastrofehjælp i henhold til sektoransvarsprincippet, der er gældende for beredskabsorganisationen i Grønland. Grønlands Kommando sektoransvar vedrører dels ansvaret for søredningstjenesten, dels ansvar for bekæmpelse af forurening og for iværksættelse af foranstaltninger ved trussel om forurening med olie eller andre skadelige stoffer udenfor søterritoriet.

- 5204 Bistand til lokalsamfund, Grønland.

Grønlands Kommando yder bistand til lokalsamfund, hvor det er muligt i forhold til andre opgaver. Opgaverne omfatter typisk indsættelse af forsvarets skibe og fly f.eks. i forbindelse med isbrydning eller transportopgaver.

5206 Assistance til redningsberedskab, det civile beredskab og sygehusvæsenet m.fl.

Grønlands Kommando indgår som bidragsyder blandt andet med assistance til redningsberedskabet, det civile beredskab og sygehusvæsenet i henhold til sektoransvarsprincippet, der er gældende for beredskabsorganisationen i Grønland. Grønlands Kommando varetager vagtfunktionen udenfor normal arbejdstid. Grønlands Kommando varetager under en særlig aftale med Grønlands Sundhedsvæsen lægetjeneste i bygden Arsuk.

5207 Anden støtte i regi af samfundets samlede beredskab

Grønlands Kommando indgår som bidragsyder blandt andet med anden støtte i rammen af det samlede beredskab og skal efter anmodning fra politiet yde anden personel- og materielmæssige støtte. Grønlands Kommando skal endvidere tilsikre, at den nødvendige kontakt etableres mellem militære og lokale, civile myndigheder.

5208 Hjælp til andre myndigheder.

Grønlands Kommando og underlagte enheder yder lejlighedsvist, men regelmæssigt, hjælp til en række civile myndigheder, der opererer i Grønland. Herunder bl.a. Danmarks Miljøundersøgelses videnskabelige aktivitet ved Zackenberg og Station Nord samt Danmarks Meteorologiske Instituts virksomhed i Grønland.

3.2.2 Struktur og organisation.

Grønlands Kommando er organiseret i en linjeorganisation med fire afdelinger, der refererer til stabschefen og er opstillet som vist i det efterfølgende organisationskema.

Staben ved Grønlands Kommando omfatter 65 militære og civile årsværk.

Hertil kommer følgende underlagte entiteter:

Slædepatrulje Sirius har hjemsted og base ved Daneborg på Grønlands østkyst. Patruljen omfatter 12 militære årsværk.

Sirius forskole omfatter seks militære årsværk, som er under optræning i Danmark inden afløsning af halvdelen af slædepatrulje Sirius.

Station Nord er etableret i det nordøstligste hjørne af Grønland. Stationen omfatter fem militære årsværk.

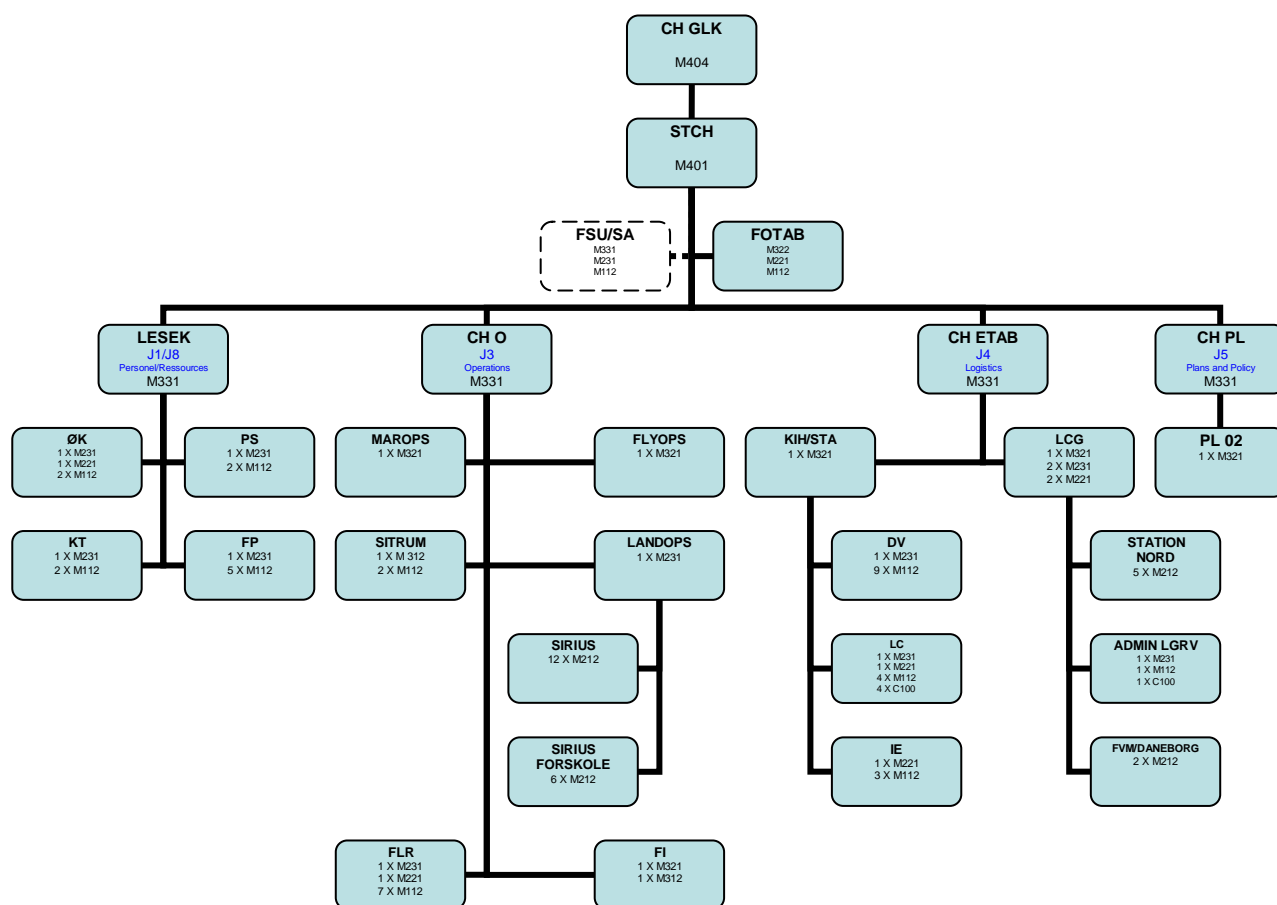
Funktionen som forbindelsesofficer til Thule Air Base er oprettet i overensstemmelse med aftale mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater vedrørende forsvaret af Grønland af 27. april 1951 og omfatter tre årsværk.

Forsvaret Vagt Mestersvig fører opsyn med og driver Mestersvig Flyveplads. Opsynet udføres af to årsværk.

I forbindelse med deployering af fly til Grønland varetager administrationselementet ved Luftgruppe Vest, der består af tre fast stationerede militære årsværk, logistisk støtte til flybesætningen samt koordination med Grønlands Kommando.

Logistikcenter Grønland er beliggende på Flyvestation Aalborg. Centret er på 5,5 militære årsværk.

Grønlands Kommandos samlede bemanning består således af 98 militære og civile årsværk.

Fordelingen af personellet pr. 1. april 2011 på funktionsniveauer fremgår af nedenstående tabel¹².

M402 (Midlertidig M404)	1
M401	1
M331	4
M322	1
M321	6
M312	2
M231	11
M221	7
M212	25
M112	35
C300	0
C200	1
C100	4
I alt	98

¹²Grønlands Kommando med underlagte entiteter.

Faciliteter og placering.

Boliger.

Grønlands Kommando råder i Kangilinnguit over 66 boliger, heraf 17 dobbeltværelser med fælles køkken og opholdsstue (kollegium lignende indkvartering). De øvrige boliger varierer i størrelse mellem 40 m² og 141 m². Boligerne er klassificerede som henholdsvis "familieboliger", der egner sig til familier med børn, og 'parboliger', der henset til størrelse og antal af værelser ikke umiddelbart er egnet til mere end to personer. Boligerne er alle i god vedligeholdelsesstand, såvel indvendigt som udvendigt. Boligerne er alle møbleret og inventaret er i pæn stand, men bærer dog præg af almindelig brugsslitage. 10 af boligerne er ejet af Kommuneqarfik Sermersooq, og er ligesom de øvrige boliger i god vedligeholdelsesstand. Der er indgået en fleksibel lejekontrakt med kommunen om leje af disse, hvor Grønlands Kommando har ansvaret for den indvendige vedligeholdelse og møblering.

Officers-, Sergent-, og Konstabelklub.

Alle tre klubber fungerer som et naturligt samlingssted for personalet i de forskellige personalekategorier inklusive deres familier. Forskellige undervisnings og foredragsaktiviteter gennemføres ligeledes i klubberne. Ved officielle arrangementer fungerer klubberne ligeledes som møde/konferencelokaler og som rammen om bespisningen i forbindelse hermed. Alle klubber fremstår i god vedligeholdelsesstand såvel indvendigt som udvendigt. Til klubberne er der tilknyttet køkkenfaciliteter.

Kostforplejning.

Industrikøkkenfaciliteter med integreret bageri muliggør tilberedning af alle måltider. I tilknytning til køkkenfaciliteterne er der bespisningsfaciliteter med plads til 60 spisende. Der er til kostforplejningen køle-, fryse- og tørproviant lager, der muliggør oplag af tre måneders forsyninger af føde- og kolonialvarer. Faciliteterne, såvel tekniske installationer som indretningen af køkken og spiseafdeling, er tidssvarende og i god stand.

Kostudsalg.

I forbindelse med kostforplejningen er der oprettet et kostudsalg, hvorfra der sælges almindelige købmandsvarer til beboernes husholdninger. Indretningen og inventar er i god stand og tidssvarende.

Kantinen.

Der er etableret en kantine, hvorfra der sælges diverse fornødenheder, toiletartikler og lignende samt et udvalg af diverse beklædning, sko og husholdningsartikler.

Hotel.

Der er 25 værelser af "hotellignende standard", hvortil der er knyttet to fælles opholdsstuer samt to køkkener. Faciliteterne med inventar er i god stand og fremstår moderne.

Vaskeri.

Vaskeriet er af ældre dato, men maskineriet er løbende vedligeholdt og moderniseret.

Idrætsfaciliteter.

Idrætshallen, der har plads til to badmintonbaner, anvendes af såvel kommandoen som af kommunens skole og børneinstitution. Hallen anvendes herudover til idræt også til større samlings af såvel social som tjenstlig karakter (parader o.l.). I tilknytning til idrætshallen er

der et kombineret kredsløbs- og styrketræningscenter samt en sauna. Alle idrætsfaciliteterne fremstår moderne og velholdte, ligesom træningsudstyret er alsidigt og moderne. Der er ligeledes omklædnings og bedefaciliteter af anvendelig karakter, om end faciliteterne er små og sparsomt indrettet.

Kraftværk

Består af et hovedelværk og to nød elværk. Hovedelværket består af fire generatorsæt, der tilsammen leverer ca. 1 megawatt. To af generatorsættene er monteret i 2009, mens de to andre er lidt ældre. Der planlægges på en udskiftning af de to ældre inden for en 3-5 års horisont. Det ene nød elværk har to generatorsæt, der tilsammen leverer ca. 400 kilowatt. Det andet nødelværk leverer omkring 200 kilowatt. Begge nød elværk er tidssvarende og planlægges ikke udskiftet inden for en 6-årig horisont.

Smedeværksted/Elshop.

Nævnte værksteder er sammenbygget med kraftværket og rummer foruden ovennævnte faciliteter tre kontorarbejdspladser samt diverse lager og opbevaringsfaciliteter. Faciliteterne og maskinerne er af ældre dato, men er anvendelige til stationens almindeligt forekommende vedligeholdelsesopgaver.

Televærksted.

Anvendes til reparation og vedligehold på stationens tele- og IT-udstyr. Foruden værkstedsfaciliteten rummer faciliteten en del af stationens samlede tele- og IT-lager.

Autoværksted.

Bygningen rummer tre arbejdspladser (en standard plads, en med 4-søjlet lift og en med smøregrav) samt smøre- og vaskehal. I tilknytning hertil er der en mindre lagerfacilitet til forhåndslager af diverse reservedele. Autoværkstedet fremstår pænt og velholdt og med en maskinpark, der muliggør almindelig vedligeholdelse og udbedringer af mindre skader på stationens kørende og sejlede materiel.

Tømrershop.

Fremstår med nyere maskinpark, der muliggør almindeligt vedligehold og fremstilling af diverse tømrer- og snedkerarbejder.

Brandstation.

Brandstationen er en opvarmet garagebygning, hvor stationens brandbil, ambulance og snescootere henstår. Der er i brandstationen mulighed for at efterfylde luftflasker til såvel dykkere som røgdykkere. I bygningen er der ligeledes indrettet en dykkershop, hvor stationens tjenstlige dykkerudrustning opbevares og vartes.

Logistikcenter

Logistikcentret rummer foruden forhåndslager af diverse forbrugsprodukter arbejdspladser til forsyningsafdelingen. Logistikcentret råder over Varehus H, der er beliggende på havnen. Varehuset anvendes til opbevaring af gods til og fra Kangilinnguit, ligesom ca. en tredjedel af varehuset er afgrænset til anvendelse for 1. Eskadres sejlede enheder ('kutterlager'). Faciliteterne ved logistikcentret er moderne og tidssvarende. Der er på sigt behov for en udvidelse af lagerkapaciteten, da der kan konstateres en lang større gennemgang af materielgenstande gennem logistikcentret, end lageret er beregnet til.

Kajanlæg.

Stationen råder over et kajanlæg af ældre dato. Kajanlægget er tidligere konstateret ramt af pæleorm, men en vurdering af anlæggets tilstand vil kræve en nærmere undersøgelse. Der er ikke behov for totalrenovering inden for en 6-årig periode. Der er fortsat behov for løbende vedligehold af blandt andet det ydre bolværk.

Brændstofanlæg.

Brændstofanlægget, der rummer diesel, benzin og helikopterbrændstof, er p.t. ved at gennemgå et større eftersyn af både Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste og Forsvarets Materieltjeneste med henblik på en samlet tilstandsvurdering af anlægget. Overordnet kan der fra anlægget bunkres skibe og tankes helikoptere foruden leveres diverse Petrol, Oil and Lubricants produkter til drift af stationen.

Helikopterterminal.

Der drives en helikopterlandingsplads, hvorfra de af Grønlands Kommando chartrede helikoptere serviceres. Helikopterlandingspladsen støtter ydermere lejlighedsvist AIR Greenlands flyvninger i området. Der er etableret en ventesal/terminal, hvorfra det er muligt at gennemføre check-in til Air Greenland flyvninger.

Kontorfaciliteter.

Der er 21 egentlige kontorarbejdspladser i administrationsbygningen foruden en flåderadio og et situationsrum. Hertil er der et undervisningslokale med otte arbejdsstationer koblet op på FIIN og internet. Kontorfaciliteterne er moderne og i god stand. Der er planlagt en mindre renovering af flåderadioen for at forbedre indeklimaet. Situationsrummet er ikke tidssvarende og trænger til en renovering og teknisk modernisering, således det bliver muligt at lukke situationsrummet af for uvedkomne samt at forbedre arbejdsmiljøet for personalet beskæftiget i situationsrummet.

Infirmeri.

Infirmeriet med tilhørende tandklinik ved Grønlands Kommando er 1. januar 2009 overgået til Forsvarets Sundhedstjeneste.

Infirmeriet er bemanded af en reservelæge (chef), en sygepasserfører (leder sanitet) og en sygepasser (sanitet). Infirmeriet yder akut sundhedsfaglig hjælp for alle i området, herunder den lokale grønlandske befolkning.

Tandklinikken yder to gange årligt behandling til alt personel og deres pårørende samt andre beboere i kommunen.

Apoteket har en væsentligt udvidet akutbeholdning, da akutbehovet skal dække en befolkning med stor aldersspredning.

Operationsstuen, med tilhørende røntgen og mørkekammer, er udstyret til akutmodtagelse af traumatiserede patienter og er den eneste form for "skadestue" i området. Ved offentlige behandlingstilbud er der minimum flere timers transporttid med enten helikopterevakuering eller skibstransport.

Infirmeriet er indrettet med sengestue med plads til to "middelsvært" behandlingskrævende patienter. Ved akut behov kan der etableres fire sengepladser.

Laboratoriet er en diagnostisk enhed til at be- eller afkræfte en lægelig diagnostisk mistanke forud for iværksættelse af et evt. behandlingsforløb. I overensstemmelse med forpligtelsen overfor Grønlands Selvstyre gennemføres vandprøver af drikkevandet i nærområdet.

Der ydes tillige støtte i form af veterinære ydelse for områdets husdyrhold i form af medicin og vaccinationer i henhold til lovgivningen.

3.2.3 Økonomi.

Grønlands Kommando har indgået en aftale med Forsvarets Regnskabstjeneste omkring den daglige registrering af bilag, rejser, fakturabehandling, rapportering mv.

Grønlands Kommando økonomivirksomhed omfatter forvaltningen af kasse- og regnskabstjenesten, budget- og planlægningsvirksomhed, kantine- og kostforplejningsdriften, posthusvirksomheden, bankvirksomheden, telefon- og internetvirksomhed og afregning, salg af varer og service- og tjenesteydelser samt arbejdstidsforvaltning.

Økonomiske rammer¹³ er ca. (PN 2010):

Løn	44,1 mio.kr.
VARYD	4,1 mio.kr.
Øvrig drift	35,8 mio.kr.

Etablismentstjeneste:

Grønlands Kommando har etablismentstjenesten som en integreret del af virksomheden. Den aftale, der er indgået med Forsvarets Bygnings- og Etablismentstjeneste, omhandler således alene byggekonsulentvirksomhed.

Udstationeringsvilkår:

Personel ved Grønlands Kommando, der udstationeres til Kangilinnguit, oppebærer ydelser i henhold til gældende aftaler, herunder Grønlandsaftalen, som er en selvstændig aftale.

3.2.4 Samarbejds- og aftalemæssige relationer.

Grønlands Kommando i Kangilinnguit har eksisteret i knap 60 år. Før dette udgjordes forsvarrets tilstedeværelse af Marinekommandoen i Nuuk. Der er gennem tiden opbygget et netværk af relationer i Grønland primært til følgende myndigheder i Nuuk:

Politimesterembedet

Politimesterembedet er Grønlands Kommandos vigtigste samarbejdspartner. Dette skyldes, som anført i det forudgående, at ansvaret for eftersøgnings- og redningstjenesten til søs er delt mellem Grønlands Kommando og Politimesteren i Grønland. Der foregår således et dagligt praktisk samarbejde mellem Grønlands Kommando og politiet. Samarbejdet omkring eftersøgning og redningstjeneste er formaliseret og beskrevet i publikationen SAR Grønland, der er godkendt af Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd. I relation til samar-

¹³ Forsvarskommandoen Årsprogram 2011, 3. rettelse.

bejdet afholdes to årlige øvelser mellem politiets kuttere og Grønlands Kommandos enheder til søs.

Videre udfører Grønlands Kommandos enheder i Nationalparken i Nordøstgrønland politimyndighed på vegne af Politimesteren i Grønland. Der gennemføres regelmæssige drøftelser på stabsniveau for at fast- og vedligeholde relationerne.

Flyveredningstjenesten (Rescue Coordination Center, RCC).

Eftersøgnings- og redningstjenesten i Grønland er tredelt mellem Grønlands Kommando, politimesterembedet og flyveredningstjenesten. Grønlands Kommando har således en vigtig relation til RCC Søndre Strømfjord. Flyveredningstjenesten hører under Trafikministeriets ressort. Den operative opgave varetages af firmaet NAVIAIR på kontrakt for Trafikstyrelsen¹⁴.

Grønlands Fiskerilicens Kontrol

Grønlands Fiskerilicens Kontrol er selvstyrets administrative kontrolorgan for fiskeri og fangst. Grønlands Fiskerilicens Kontrol fører regnskab med kvoter og administrerer licenser til fiskeri. Videre driver Grønlands Fiskerilicens Kontrol et satellitbaseret overvågningssystem, Vessel Monitoring System (VMS). Grønlands Kommandos enheder udfører den praktiske fiskerikontrol til søs med hjemmel i Landstingsloven om kontrol med fiskeri. Fiskeriinspektionerne til søs foretages således i tæt samarbejde mellem inspektionsskibets kontrolhold, fiskeriofficeren ved Grønlands Kommando og Grønlands Fiskerilicens Kontrol. Der gennemføres regelmæssige drøftelser på stabsniveau for at fast- og vedligeholde relationerne.

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik.

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik er ressortområde for bl.a. søfart og beredskabsarbejdet i Grønland. Alle tre nævnte områder sorterer under dansk myndighed, men der samarbejdes mellem de danske og grønlandske myndigheder med henblik på at tilgodese grønlandske interesser. Inden for søfartsområdet samarbejdes med Grønlands Kommando om bl.a. kvalificering af søfartslovingen gældende for Grønland. Grønlands Kommando indgår i Selvstyrets Nautiske Udvalg under Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik.

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik varetager formandskabet for Beredskabskommissionen, hvor Grønlands Kommando indgår som medlem ligesom departementet varetager aftale med den danske stat om udmøntning af helikopterredningsberedskabet i Grønland.

Udenrigsdirektoratet.

Udenrigsdirektoratet varetager selvstyrets deltagelse i udenrigs- og forsvarspolitiske spørgsmål, f.eks. spørgsmål i forhold til Thule-basen. Grønlands Kommando informerer løbende Udenrigsdirektoratet om sådanne forhold, ligesom Grønlands Kommando og Udenrigsdirektoratet, Politimesteren og Rigsombudsmanden afholder halvårlige orienteringsmøder om forsvarets virksomhed i Grønland.

Danmarks Meteorologiske Instituts Iscentral i Narsarsuaq.

Passagerskibet Hans Hedtofts forlis i farvandet syd for Kap Farvel i 1959 som følge af en kollision med et isbjerg affødte oprettelsen af isrekognoseringstjenesten med base på luft-

¹⁴ Før efteråret 2010 Statens Luftfartsvæsen.

havnen i Narsarsuaq. Siden da har der været et tæt samarbejde mellem Grønlands Kommando og Iscentralen om udbredelsen af isinformation til skibstrafikken ved Grønland. Samarbejdet omfatter desuden lejlighedsvis støtte til Grønlands Kommandos speditionsopgaver via lufthavnen, herunder særligt i forbindelse med kurerpost.

Rigsombudsmanden i Grønland.

Rigsombudsmanden i Nuuk er statsministerens repræsentant i Grønland. Grønlands Kommando udveksler derfor løbende information med Rigsombudsmanden, herunder om formidling af officielle henvendelser mellem Danmark og Grønland.

3.2.5 Miljømæssige forhold.

Kangilinnguit stationen er etableret i 1943 af det amerikanske forsvar. Danmark overtog stationen i 1951 og har siden fungeret som base for Grønlands Kommando. Grønlands Kommando arbejder tæt sammen med Kommuneqarfik Sermersooq, og forsyner således kommunens aktiviteter i området (skole, børneinstitution, kommunekontor, beboelse o.l.) med fyringsolie, vand og strøm.

Der har været en vis udledning af miljøfremmede stoffer fra Grønlands Kommandos etablerement i Kangilinnguit, såvel i forbindelse med uheld og i forbindelse med den måde, hvorpå stationen tidligere blev drevet (tidstypisk drift).

Grønlands Kommando har iværksat og implementeret et miljøledelsessystem, der sikrer, at uheld og spild så vidt muligt undgås gennem en markant fokus på processerne, hvorunder spild og udledning kan forekomme. Systemet er også indrettet til at registrere uheld i relation til miljøområdet. Systemet sikrer derudover, at uheld rapporteres til myndighederne, og at en umiddelbar indsats kan iværksættes.

For at få klarlagt omfanget af påvirkningen af miljøet i Kangilinnguit har Forsvarskommandoen i 2009 pålagt Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjenestes at iværksætte en undersøgelse af miljøet i Kangilinnguit. Undersøgelsens formål var at kortlægge eventuelle forureninger, deres udbredelse og deres kilder. Undersøgelsen skulle endvidere afdække omkostningerne ved en miljøoprydning/afgrænsning, dels ved at forblive i Kangilinnguit, dels ved en eventuel rømning af Kangilinnguit. Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjenestes rapport udkom i 2010.

3.2.6 Aftalemæssige forhold.

Kangilinnguit.

Anvendelsen af etablerementet Kangilinnguit er hjemlet i aftale med De Forenede Stater af 1951¹⁵.

I aftalen skal det særligt bemærkes¹⁶ at;

'Driften af De Forenede Staters Marinestation Grønnedal vil blive overført til Kongeriget Danmarks regering, så hurtigt dette er praktisk muligt, og Kongeriget Danmarks regering vil herefter overtage benyttelsen af De Forenede Staters anlæg i Kangilinnguit'.

¹⁵ Bekendtgørelse om den i København den 27. april 1951 undertegnede overenskomst i henhold til Den nordatlantiske Traktat mellem Regeringerne i Kongeriget Danmark og Amerikas Forenede Stater om forsvaret af Grønland.

¹⁶ Artikel III 1).

Endvidere er opstillet en klausul om, at i forbindelse med forsvar af Grønland og den øvrige del af det nordatlantiske traktat område, skal adgang til området sikres for skibe og luftfartøjer tilhørende andre regeringer, som er deltagere i Den Nordatlantiske Traktat¹⁷.

Og videre hedder det;

"Al ejendom, som er tilvejebragt af regeringen i Amerikas Forenede stater, og som forefindes på Grønland, skal forblive den amerikanske regerings ejendom"¹⁸.

Aftaler, som har økonomiske konsekvenser, skal registreres ved Grønlands Kommandos Økonomisektion. Omkostninger til SAR opgaver, hvor Grønlands Kommando indchartrer luftfartøjer fra Air Greenland m.fl., afholdes indledningsvis af Grønlands Kommando, men videresendes efterfølgende til Forsvarskommandoen med henblik på forfølgelse af eventuelle retskrav og refusion.

Udgifter/indtægter i forbindelse med DANSTRUCT¹⁹ aktiviteter behandles i overensstemmelse med den med firmaet og Kommuneqarfik Sermersooq indgåede kontrakt.

Udgifter/indtægter for tjenesteydelser, leje m.m. i forbindelse med Kommuneqarfik Sermersooq behandles i overensstemmelse med den med kommunen indgåede aftale.

Leje (chartring) af luftfartøjer udføres i overensstemmelse med den med flyselskabet, normalt Air Greenland, indgåede aftale. For så vidt angår atlanttransporter varetages chartring af Flyvertaktisk Kommando i samarbejde med Grønlands Kommando. Der kan opkræves et gebyr for deltagelse i flyvning med chartrede fly. I henhold til særlig aftale opkræves der ikke ekspeditionsafgift og passagerafgift i forbindelse med håndtering af helikoptere på Kangilinnguit Heliport af Air Greenland helikoptere.

Grønlands Kommando råder over to bygninger i Nuuk, Kommandørboligen med to lejligheder og Mågeskuret, som er en garage- og lagerbygning. Den ene lejlighed i Kommandørboligen og Mågeskuret er udlejet til civile brugere i henhold til særlige lejekontrakter.

Efter aftale med Forsvarets Materieltjeneste aftager Grønlands Kommando gasolie, benzin og flypetroleum fra Lager Danmark. Salgspriser oplyses af Forsvarets Materieltjeneste. Grønlands Kommando er ansvarlig for forbrugsregnskabet og for at eksterne kunder tillægges fakturaen en overhead på 25 % til dækning af div. forbrugsstoffer, timeløn mm.

For så vidt angår Forsvarets Vagt Mestersvig, Slædepatruljen Sirius i Daneborg og Station Nord sælges brændstof alene efter forudgående aftale med aftageren. Der anvendes en af Forsvarets Materieltjeneste oplyst indkøbspris.

3.3 Færøernes Kommando.

Færøernes Marinedistrikt blev oprettet i Tórshavn i 1951 og ændrede navn i 1961 til Færøernes Kommando. I 1979 blev Marinestation Tórshavn, Flåderadio Tórshavn og Færøernes Kommando slået sammen til en kommandomyndighed, Færøernes Kommando. I forbindelse med Forsvarets Ordning 2000-2004 blev Flyvestation Tórshavn og Færøernes

¹⁷ Artikel IV.

¹⁸ Artikel XI.

¹⁹ DANSTRUCT A/S er et entreprenørselskab, hvis aktiviteter i Grønland (særligt vandbygningsopgaver) bl.a. udgår fra Kangilinnguit. DANSTRUCT A/S drev det nærliggende kryolitbrud ved dets lukning i 1987.

Kommando sammenlagt den 31. december 2000 til Færøernes Kommando og har siden 2002 haft hjemsted i Mjørkedalur.

I forbindelse med Forsvarsforlig 2005 – 2009 blev det besluttet at stoppe driften af den militære radar på Sornfelli og nedlægge flåderadioen. Den operative drift af radaren blev, efter aftale med NATO, stoppet 1. januar 2007, og radaren er efterfølgende demonteret. Ved samme lejlighed blev det aftalt, at driften af NATO's semi-automatisk dataudveksling udstyr benævnt "Hughes Improved Terminal/Electronic Counter Counter Mission Resistant Communications System" samt tilknyttet britisk kommunikationsudstyr skulle fortsætte yderligere fem år. Udstyret på Sornfelli blev brugt til datatransmission (radarbillede) og kommunikation mellem alliansens overvågningsfly og NATO myndigheder/britiske myndigheder i Storbritannien.

Driften af udstyret blev stoppet den 15. november 2010, og Færøernes Kommando udfører ikke længere luftmilitære opgaver for NATO og/eller Storbritannien.

3.3.1 Opgaver.

Forsvarets opgaver ved Færøerne er fastlagt i Lov nr. 122 af 27. februar 2001 om "Forsvarets formål, opgaver og organisation med videre.". Af lovens § 2, 2) fremgår, at forsvaret bl.a. har til formål "at hævde Danmarks suverænitet og sikre landets fortsatte eksistens og integritet...". Dette forudsætter fornøden tilstedeværelse på og overvågning af territoriet, hvilket ved Færøerne tillige danner grundlag for løsningen af øvrige opgaver.

Danmarks nationale og traktatmæssige forsvarsrelaterede opgaver i det færøske område løses integreret og i kraft af Færøernes Kommandos permanente tilstedeværelse som kommandomyndighed under anvendelse af dennes tildelte ressourcer i form af skibe, helikoptere og fly.

Færøernes Kommando nationale opgavekompleks.

Færøernes Kommandos nationale opgavekompleks fremgår af Forsvarskommandoens Årsprogram samt af samarbejdsaftaler med færøske myndigheder. Overvågning af søterritoriet administreres af forsvaret som Rigsmyndighed i henhold til dansk lovgivning, og Færøernes Kommando forestår den militære overvågning af søterritoriet og fiskerizonen omkring Færøerne. Overvågningen danner grundlag for suverænitetshævdelse og afvisning, herunder varetagelse af adgangsbestemmelserne. Forsvaret varetager myndighedsudøvelse på søterritoriet og i fiskerizonen omkring Færøerne, mens overvågningen af landterritoriet er politiets ansvar. Øvrige nationale opgaver, såsom eftersøgnings- og rednings-tjeneste, fiskeriinspektion, hjælp til politiet, katastrofehjælp samt anden støtte til den civile sektor med videre, er yderligere pålagt Færøernes Kommando som følge af myndighedens tilstedeværelse på Færøerne.

De militære opgaver i relation til NATO omfatter bl.a. rådgivning ved operationer i området, indsættelse af underlagte styrker og logistisk støtte til NATO-styrker, der opererer på eller fra Færøerne.

Færøernes Kommando nationale opgaver specificeret jævnfør Forsvarskommandoens Årsprogram.

Delopgave 1101: Planlægning og gennemførelse af beredskabsforanstaltninger.

Deloppgave 1102: Indledende forsvarsforanstaltninger og forberedelser til løsning af krigsopgaver.

Deloppgave 1203: Kollektivt forsvar, Færøerne.

Deloppgave 2103: Overvågning og håndhævelse af suverænitet, Færøerne.

Deloppgave 3101: CFE-aktiviteter.

Deloppgave 3102: Wien-dokument aktiviteter.

Deloppgave 3103: Open Skies aktiviteter.

Deloppgave 5103: Eftersøgnings- og redningstjeneste.

Deloppgave 5105: Fiskeriinspektion, Færøerne.

Deloppgave 5109: Ammunitionsrydning.

Deloppgave 5201: Hjælp til politiet.

Deloppgave 5203: Katastrofehjælp.

Deloppgave 5205: Bistand til lokalsamfundet, Færøerne.

Deloppgave 5206: Assistance til redningsberedskabet, det civile beredskab og sygehusvæsen med flere.

Deloppgave 5207: Anden støtte i totalforsvarsregi.

Deloppgave 5208: Anden støttevirkosomhed.

Deloppgave 5209: VIP transporter.

- **Prioritet 1**

2103 Overvågning og suverænitetshævdelse.

Færøernes Kommando skal gennemføre rutinemæssig overvågning, opbygge normalbilledet og håndhæve suverænitet. Alle skibe i ansvarsområde 1²⁰ og ansvarsområde 2²¹ skal søges detekteret og identificeret i overensstemmelse med krav fastsat i Forsvarskommandøens opgaveanvisning.

a. Ressourcer.

Der tildeles i henhold til årsprogrammet et inspektionsskib af THETIS klassen og en LYNX helikopter 365 dage om året. Der tildeles 104 timers overvågningsflyvning med et CL 604 Challenger inspektionsfly. Enhederne anvendes primært til løsning af opgaver indenfor den færøske fiskerizone hidrørende under overordnet opgave 2 (overvågning og suverænitetshævdelse) samt til afledte opgaver under overordnet opgave 5 (fiskeriinspektion, redningstjeneste samt støtte til det civile samfund).

b. Områdets udstrækning.

Ansvarsområde 1 og 2 omkring Færøerne er på 274.000 km², hvilket svarer til et havområde ca. 2,5 gange større end den samlede Eksklusive Økonomiske Zone omkring Danmark.

Herudover har Danmark og Færøerne indgivet submissionserklæring²² til Kommissionen for Kontinentalsøklens Grænser i De Forenede Nationer på et kontinentalsøkelareal nord for Færøerne (Smuthavet) på 87.792 km² og sydvest for Færøerne (Færø-Rockall Plateauet) på 608.000 km².

²⁰ Ansvarsområde 1 omfatter indre territorialfarvand inden for basislinjerne og ydre territorialfarvand ud til 12 sømil fra basislinjerne.

²¹ Ansvarsområde 2 omfatter fiskerizonen omkring Færøerne som indbefatter søterritoriet (indre og ydre territorialfarvand) og strækker sig ud til maksimalt 200 sømil fra basislinjerne.

²² Dokumentationserklæring, der dokumenterer en stats fremsatte territorialkrav på havbunden.

c. Billedopbygning – Command, Control and Communications Systems.

Overfladebilledet i Færøernes Kommandos ansvarsområde opbygges dels via observationer fra tildelte enheder i form af skibe, fly og helikoptere og dels via automatiske transmissionssystemer, herunder "Long Range Information and Tracking" og "Automatic Information System" samt "Vessel - Track System". Sidstnævnte system anvendes alene af fiske-skibe.

Det militære overfladebillede opbygges endvidere via det klassificerede NATO "Maritime Command, Control and Information System".

Færøernes Kommandos kommunikationssystemer omfatter udstyr til uklassificeret kommunikation med fly på alle frekvensbånd samt højt klassificerede systemer til kommunikation med skibe og andre kommandomyndigheder, nationalt som internationalt.

d. Militær aktivitet.

Antallet af militære enheder og statsskibe tilhørende nationer uden for NATO i Færøernes Kommandos ansvarsområde har varieret igennem de sidste fem år. Der er fortsat regelmæssig trafik af sådanne enheder både i transit fra Barentshavet til Østersøen eller omvendt, men også i transit til Atlanterhavet og Middelhavet eller omvendt. Foruden rapportering på NATOs "Maritime Command, Control and Information System" overvåger Færøernes Kommando kontinuerligt disse enheder, når de forlægger gennem farvandet ved Færøerne.

Strategiske bombefly tilhørende nationer uden for NATO udfører regelmæssige flyvninger i periferien af Færøernes Kommandos ansvarsområde, men disse flyvninger monitoreres ikke længere efter at opgaveløsningen for NATO/Storbritannien ophørte 15. november 2010.

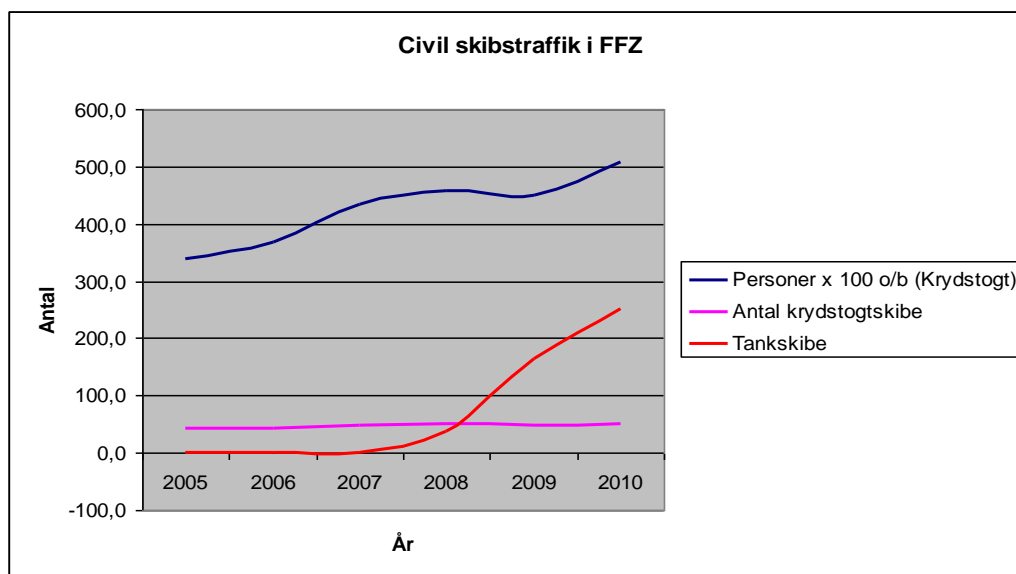
Færøernes Kommando behandler ansøgninger om tilladelse til militære og statslige skibes besejling af søterritoriet omkring Færøerne og anmodning om havneanløb. Der var otte anløb af udenlandske militær- og statsskibe på Færøerne i 2010, hvilket er næsten uændret i forhold til 2009.

e. Tankskibe og krydstogtskibe.

Der har været en særdeles kraftig stigning i tankskibstrafikken i farvandet omkring Færøerne igennem de sidste to år. Alene fra 2009 til 2010 er antallet af store tankskibe i transit fra Arktis eller omvendt steget til 252, hvilket er en stigning på 53 % på et enkelt år. Tankskibene besejler området hele året.

Der er tillige set en beskedent stigning i antallet af krydstogtskibe, som anløber færøske havne, hovedsagelig i sommermånederne. 51 krydstogtskibe har anløbet færøske havne i 2010.

Nedenstående statistik viser udviklingen i henholdsvis tankskibe, krydstogtskibe og antal personer om bord på krydstogtskibene:

f. Råstof- og olieaktiviteter mv.

Efterforskningsboringen efter kulbrinter på den færøske kontinentalsokkel i Anne Marie-feltet syd for Færøerne blev afsluttet i 2010. Der blev fundet kulbrinter, men ikke i mængder der gør det rentabelt at sætte en egentlig olieudvinding i gang. De færøske myndigheder forventer dog, at det forhold, at der er konstateret kulbrinter, og at der de kommende to til tre år skal foretages yderligere to efterforskningsboringer, vil øge interessen for olieefterforskning ved Færøerne.

5103 Eftersøgnings- og redningstjeneste (MRRC Tórshavn).

Færøernes Kommando skal assistere Sjóbjargingarstöðin/Maritime Rescue Coordination Centre Tórshavn, herunder i muligt omfang stille forsvarets enheder til rådighed i forbindelse med eftersøgnings- og redningsopgaver ved Færøerne. I de situationer, hvor forsvarets ressourcer anvendes, stiller Færøernes Kommando en forbindelsesofficer til rådighed for Sjóbjargingarstöðin i Tórshavn under eftersøgnings- og redningsoperationen.

Færøernes Kommando deltager i "Search and Rescue" øvelsesvirksomhed i samarbejde med relevante nationale og udenlandske myndigheder.

Herudover er det aftalt lokalt, at der på årsbasis afholdes mindst tre fællesøvelser med deltagelse af Sjóbjargingarstöðin/Maritime Rescue Coordination Centre Tórshavn, Fiski-veiðieftirlitið, Atlantic Helicopters og Færøernes Kommando.

Der har i ansvarsområdet været 16 eftersøgnings- og redningsopgaver i 2010, primært i det kystnære område ved Færøerne.

For så vidt angår flyredning i det færøske område, henhører opgaven under den islandske redningstjeneste JRCC Reykjavik.

5109 Ammunitionsrydning.

Færøernes Kommando skal gennemføre akut²³ ammunitionsrydning på færøsk territorium og forestå ammunitionsrydninger ved eget minørholds foranstaltning.

Der har været udført fem ammunitionsrydningsopgaver i 2010, hvilket er et beskedent fald i forhold til 2009.

5209 VIP transporter.

Færøernes Kommando skal, efter anmodning, kunne udføre VIP transport med tildelte enheder for Regenten og Statsministeren. Der har været fire dages VIP-transport for Regenten i 2010, hvilket er en stigning i forhold til 2009.

• **Prioritet 2**

5201 Hjælp til politiet.

Færøernes Kommando skal, efter anmodning fra politiet, yde almindelig hjælp og særlig hjælp til politiet.

Der har været udført almindelig hjælp og særlig hjælp til politiet to gange i 2010, hvilket er en stigning i forhold til 2009.

5207 Anden støtte i regi af samfundets samlede beredskab.

Færøernes Kommando skal, efter anmodning fra politiet, yde anden personel- og materielstøtte i rammen af det samlede beredskab samt tilsikre, at den nødvendige kontakt etableres mellem militære og lokale, civile myndigheder. Der har ikke været anden støtte til det samlede beredskab i 2010.

5209 VIP transporter.

Færøernes Kommando skal, efter anmodning, kunne udføre øvrig VIP transport med tildelte enheder. Der har ikke været udført øvrige VIP transporter i 2010.

3101 CFE-aktiviteter.

Færøernes Kommando skal kunne gennemføre CFE-aktiviteter og kunne modtage CFE-inspektionshold med 36 timers varsel. Der har ikke været CFE-aktiviteter i 2010.

3102 Wien-dokument aktiviteter.

Færøernes Kommando skal kunne gennemføre passive Wien Dokument aktiviteter og kunne modtage Wien Dokument inspektioner med 36 timers varsel. Der har ikke været Wien dokument aktiviteter i 2010.

3103 Open Skies aktiviteter.

Færøernes Kommando skal kunne deltage i passive Open Skies aktiviteter, herunder gennemføre sensor cover check²⁴ med mere i forbindelse med transitflyvninger via Færøerne eller observationsflyvninger over Færøerne. Der har ikke været Open Skies aktiviteter i 2010.

²³ Ved akut rydning forstås rydning af bomber, miner m.m. der udgør en umiddelbar fare og skal ryddes hurtigst muligt.

²⁴ Check af, at besøgende fly har tildækket deres aktive sensorer.

• **Prioritet 3**

5105 Fiskeriinspektion.

Færøernes Kommando skal gennemføre fiskeriinspektion ved Færøerne i et omfang, der tilsikrer at,

- der udføres stikprøvevis kontrol på alle fartøjer, der driver erhvervsmæssigt fiskeri på fiskeriterritoriet,
- ulovligt fiskeri ikke kan foregå systematisk eller uobserveret i en længere periode,
- enhver konstateret overtrædelse registreres med retsgyldige midler, således at retsforfølgelse er mulig og
- konstaterede ulovligheder umiddelbart bringes til ophør.

Lovgivningen vedrørende fiskeri i færøsk farvand har siden 1948 været et særanliggende for Færøernes Landsstyre. Udøvelse af fiskeriinspektionen ved Færøerne er jf. Lov om Færøernes Hjemmestyre et fællesanliggende, der gennemføres i et samarbejde mellem forsvarrets enheder og Fiskiveiðieftirlitið. I det omfang Fiskiveiðieftirlitið skibe udøver magtbeføjelser over for tredjelandes fartøjer, sker dette på autorisation fra forsvaret. Fiskiveiðieftirlitið skibe kan ikke foretage forfølgelse "in continenti"²⁵.

a. Fiskeskibe.

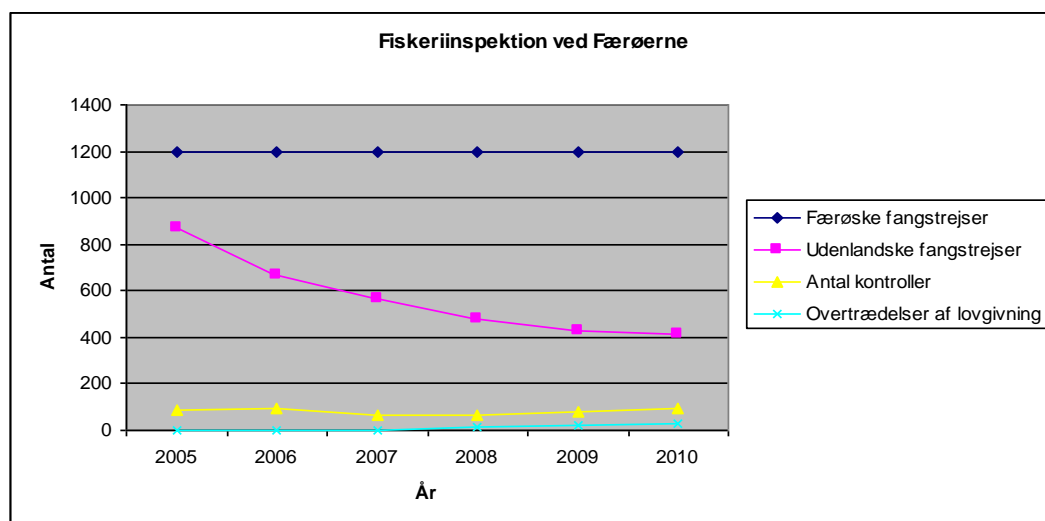
Der er 125 større²⁶ fiskefartøjer hjemmehørende på Færøerne. Antallet af fangstrejser med de færøske fiskeskibe har været forholdsvis uændret igennem de sidste fem år og omfatter skønsmæssigt ca. 1.200. Antallet af fangstrejser med udenlandske fiskeskibe i den færøske fiskerizone udgjorde 411 i 2010, hvilket er et fald på 4 % i forhold til 2009. Faldet i antallet af udenlandske skibe skyldes primært, at fiskefartøjerne har fået større kapacitet. Der opfiskes fortsat betydelige mængder fisk totalt set, hvilket også fremover tyder på en høj og intensiv fiskeriaktivitet ved Færøerne.

Færøernes Kommandos enheder udførte 95 kontrolbesøg om bord i færøske og udenlandske fiskefartøjer i 2010, hvilket er en stigning på 15 % i forhold til 2009. Der blev konstateret 26 overtrædelser af fiskerilovgivningen i 2010, hvilket er beskeden stigning. Der har ikke været konstateret grove overtrædelser af fiskerilovgivningen i 2010.

²⁵ Umiddelbar eftersætning ved konstaterede lovovertrædelser. Ofte anvendt som kriterium for forfølgelse ind til andre staters søterritorium.

²⁶ Fiskeskibe, der har fiskerilicens, har lovligt til at transmittere deres position på V-TRACK

Nedenstående statistik viser udviklingen indenfor fiskeriinspektion:

- **Prioritet 4**

- 5109 Ammunitionsrydning (øvrig).

- Færøernes Kommando skal gennemføre ikke akut ammunitionsrydning på færøsk territorium og forestå ammunitionsrydninger ved eget minørholds foranstaltning²⁷. Der har ikke været udført ammunitionsrydningsopgaver i 2010.

- **Prioritet 5**

- 1101 Planlægning og gennemførelse af beredskabsforanstaltninger.

- Militære kerneopgaver, som relaterer sig til og indgår i forsvarets samlede militære beredskabsforanstaltninger. Der redegøres ikke nærmere for disse opgaver.

- 1102 Indledende foranstaltninger samt forberedelse til krigsopgaver

- Militære kerneopgaver, som relaterer sig til og indgår i forsvarets samlede militære beredskabsforanstaltninger. Der redegøres ikke nærmere for disse opgaver.

- 1203 Kollektivt forsvar.

- Færøernes Kommando skal deltage i det kollektive forsvar af Færøerne og tilstødende områder.

- Færøernes Kommando planlægger i den forbindelse med, at underlagte enheder deltager i militære øvelser i og udenfor den færøske fiskerizone i ca. 65 dage om året.

Øvelserne omfatter bl.a. JOINT WARRIOR, FLOTEX SILVER, NORTHERN VIKING, Norwegian Submariners Command Course og BOLD MERCY, hvor Færøernes Kommando deltager efter behov i Initial Planning Conference, Main Planning Conference, Final Planning Conference og Post Exercise Conference.

- 5203 Katastrofehjælp.

- Færøernes Kommando skal, efter anmodning, yde personel- og materielstøtte til redningsberedskabets myndigheder i forbindelse med katastrofesituationer på færøsk territo-

²⁷ Der har ikke været udført øvrige ammunitionsrydningsopgaver på Færøerne i 2010

rium samt forestå og koordinere forsvarets hjælpeydelse og tilsikre, at den nødvendige kontakt etableres mellem militære og lokale civile myndigheder.

Færøernes Kommando deltager med en enhed og observatører i den årlige færøske katastrofeøvelse FALKUR.

5205 Bistand til lokalsamfundet.

Færøernes Kommando skal, efter anmodning, yde bistand til de lokale samfund på Færøerne.

5206 Assistance til redningsberedskabet, det civile beredskab og sygehusvæsenet m.fl..

Færøernes Kommando skal, efter anmodning, yde personel- og materielstøtte og anden assistance til redningsberedskabet, det civile beredskab og sygehusvæsenet m.fl. samt udføre livsvigtig patient- og organtransport, hvor civilt alternativ ikke er tilstrækkeligt.

Færøernes Kommando indgår, i samarbejde med Fiskiveiðieftirlitið, i beredskabet vedrørende søbåren livstruende patientevakuering. Færøernes Kommandos enheder blev aktiveret tre gange i 2010.

Der var i alt 19 patientevakueringer på Færøerne i 2010.

5208 Anden støttevirksomhed.

Færøernes Kommando skal, efter anmodning, yde støtte til løsning af en række militære og civile opgaver, blandt andet:

- sø- og lufttransport for civile myndigheder m.v. i henhold til individuelle aftaler herom,
- anden lejlighedsvis transportstøtte,
- støtte til videnskabelige undersøgelser og andre forskningsmæssige opgaver,
- luftfotografering,
- støtte til erhvervsfremmende foranstaltninger,
- støtte til det færøske Landsstyre i forbindelse med havmiljøopgaver²⁸,
- støtte til lufthavnen på Vagár og
- støtte i forbindelse med tillidsskabende aktiviteter, herunder besøg af udenlandske attachéer.

3.3.2 Struktur og organisation.

Faciliteter.

Færøernes Kommandos faciliteter består af fem etablisementsområder:

- Lejrområdet i Mjörkadalur (Etablissement 8110, Lejren)
- Sornfelli med bunkerskompleks (Etablissement 8110B, Toppen)
- Hangaren på Vagár Lufthavn (Etablissement 8110A)
- HF-senderstationen (Etablissement 8111, Bøllureyn) og
- Boligen på Yviri vid Strond i Tórshavn (Etablissement 8104D)

²⁸ Færøernes Kommando repræsenterer forsvaret over for Færøernes Landsstyre i havmiljømæssige spørgsmål. Færøsk anmodning om assistance fremsættes via Færøernes Kommando til Søværnets Operative Kommando, som herefter koordinerer med Flyvertaktisk Kommando. Flyvertaktisk Kommando planlægger og foranlediger anmodninger realiseret, eventuelt under anvendelse af ekstern transportkapacitet.

Lejrområdet i Mjörkadalur.

Lejrområdet i Mjörkadalur er etableret på et 17.000 m² lejet grundareal. De bebyggede arealer er på ca. 2.200 m².

Installationerne er som følger:

- Færøernes Kommandos hovedbygning (bygning 1) på 3.050 m². Bygningen indeholder bl.a. det maritime situationsrum, administrative kontorer, kryptorum, fritidslokaler, indkvartering, cafeteria og værkstedsfaciliteter til køretøjer.
- Et depotskur (bygning 2) i træ på 126 m² og to depotskure i træ på i alt 87 m².
- Ekstern garagebygning (bygning 25) på 128 m² med brændstoflager til tankning af køretøjer, varme og til nødstrømsanlæg på 50 m³ fordelt på to tanke til brændstof.
- Tre kvarterbygninger af træ (bygning 26, 27 og 28) på i alt 352 m².
- Nødgeneratoranlæg.

Lejren forsynes afgiftsfrit med vand fra eget opdæmmet vandløb.

Der er indgået ét midlertidigt erhvervslejemål med Direktoratet for Kriminalforsorgen omfattende Sydfløjen af hovedbygningen (bygning 1) og en kvarterbygning i træ (bygning 28). Det samlet udlejede areal andrager 700 m².

Sornfelli.

Det tidligere operationsområde Sornfelli er etableret som et bunkerkompleks udsprængt i klippen med to radomer på toppen af fjeldet. Adgangsvejen til Sornfelli er ca. 3,6 km lang og med en bredde på ca. 3,5 meter. Området ved Sornfelli ligger på et ca. 54.000 m² lejet grundareal. Al elektronisk kommunikation til og fra Mjörkadalur går gennem Sornfelli.

Installationerne er som følger:

- Et bunkerskompleks (bygning 10) i to etager på ca. 950 m². Bunkerskompleks indeholder operationsrum, værkstedsfaciliteter, køkken, kantine og administrationsområder. Foran bunkerskompleks en adgangstunnel (bygning 9a). Endvidere personelevator og nødtrappe (bygning 14) til radome D på fjeldet ca. 50 meter over bunkerskompleks.
- Containertunnel (bygning 9a) på 143 m², der også indeholder containere.
- Diesalbunker B (bygning 9) med to funktionsduelige dieselgeneratorer.
- Oliebunker (bygning 8) med en brændstofkapacitet på 125 m³ fordelt på tre tanke. Der er forbindelse fra olie bunker til diesalbunker.
- Radome D (bygning 13) med en grunddiameter på 16 meter og højde på ca. 17 meter.
- Radome C (bygning 11) med en grunddiameter på 18 meter og højde på ca. 19 meter. Nationalt kommunikationsudstyr er installeret i radomen.
- Underjordisk forbindelse mellem Radome C og D (bygning 12) på ca. 140 meter.
- Liftskur (bygning 15) på ca. 40 m² til wirespil og transportvogn. Herudover 70 meter jernbane udvendigt på fjeldet til transport af materiale mellem Radome C og adgangstunnelen.
- To antennemaster på henholdsvis 35 meter og 60 meter.
- HF modtageantennener og en bygning på 110 m² på Scatter Siten, der ligger ca. 300 meter fra bunkersanlægget på Sornfelli.
- Ferskvandsanlæg og tanke på 24 m³.

Der er indgået 13 erhvervslejemål på Sornfelli. Af de væsentligste lejere kan nævnes:

- Naviar med en flyovervågningsradar (Monopulse Secondary Surveillance Radar) i Radome C. Radaren forsyner det islandske luftfartsvæsen ISAVIA med luftbilledet over Nordatlanten omkring Færøerne.
- Kommunikationsudstyr og antenner til ISAVIA.
- Vágar Lufthavn med kommunikationsudstyr.
- Rigspolitiet med kommunikationsudstyr.
- Føroya Tele med Line-Of-Sight og kommunikationsudstyr.
- Mobiltelefonudstyr til Vodafone.
- Sjóbjargingarstøðin Tórshavn med "Automatic Identifikation System" modtageudstyr til skibsideifikation.
- Jarðfrøðisavnið (Råstofdirektorat) med arktisk meteorologistation og seismiskmålestation.
- Tilbúgvingarstovnurin (Beredskabsdepartement) med målestation for bl.a. radioaktivitet.
- Landsfelagið fyri Bjargingarfeløgini (frivillig redningsorganisation) med kommunikationsudstyr og antenner.

Hangaren på Vágar Flyveplads.

På Vágar Flyveplads er der opført en hangar på 324 m² blandt andet til garagering og vedligeholdelse af Lynx-helikopter. Til hangaren hører mindre kontor, opholds- og kommunikationsfaciliteter.

Hangaren anvendes til alternativ garagering, når der er inspektionsskib tildelt, og primær garagering, når Helikoptergruppe Vágar er etableret for eksempel, når en inspektionskutter eller et inspektionsfartøj er tildelt Færøernes Kommando.

HF-sendestation på Bøllureyn.

HF-sendestationen anvendes af Søværnets Operative Kommando i forbindelse med den maritime opgaveløsning. Området består af en bygning på 72 m², der indeholder HF-sendeudstyr samt tilhørende antennenpark. Områdets udstrækning er på 38.088 m². Signalforbindelsen opnås gennem Line-Of-Sight linkforbindelse mellem bunkersanlægget på Sornfelli og senderstationen. Modtagerantennen er også placeret på Sornfelli.

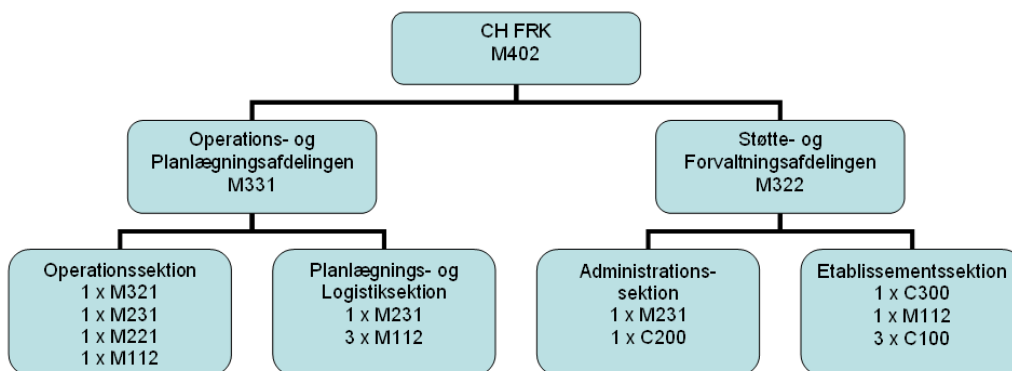
Færøernes Kommando har indgået ét erhvervslejemål med Farvandsvæsenet, der har korrigeringsudstyr til Global Positioning System og en tilhørende ca. 25 meter høj transmissionsmast placeret på senderområdet ved Bøllureyn.

Boligen på Yviri vid Strond i Tórshavn.

Ejerboligen er på ca. 360 m² og centralt beliggende i Tórshavn. Boligen anvendes til repræsentation og som kvarter til Chefen for Færøernes Kommando.

Færøernes Kommandos organisation.

Færøernes Kommandos organisation er en linjeorganisation, hvor afdelingscheferne refererer direkte til chefen. Færøernes Kommando er pr. 1. august 2011 på 18 personer fordelt på en chef og to afdelinger.

Fordelingen af personellet pr. 1. august 2010 på funktionsniveauer fremgår af nedenstående tabel.

M401 (Midlertidig M402)	1
M331	1
M322	1
M321	1
M231	3
M221	1
M112	5
C300	1
C200	1
C100	3
I alt	18

Beredskab.

Færøernes Kommando er bemandedet på hverdage inden for normal arbejdstid.

Udenfor normal arbejdstid er beredskabet dimensioneret således, at Forsvarskommandoen krav opfyldes.

Der er etableret elektronisk overvågning og indgangskontrol på bygningerne ved Færøernes Kommando. Der er endvidere installeret brandalarmeringssystem i bygningerne. Alarmerne går uden for normal arbejdstid til brandvæsenet, vagthavende tekniker og stabsvagten. Sidstnævnte foranstalter alarmerne afhjulpes ved inspektion.

3.3.3 Økonomi.

Grundlaget for økonomiforvaltningen udgøres af regnskabsinstruks, Forsvarskommandoenes Årsprogram og Forsvarskommandoenes periodeplan og de tilhørende økonomiske rammer suppleret med Færøernes Kommando 6 års plan og det heraf afledte årlige handlingsprogram med tilhørende budgetter. Færøernes Kommando har indgået en aftale med Forsvarets Regnskabstjeneste omkring den daglige registrering af bilag, rejser, fakturabehandling, rapportering mv.

Færøernes Kommando økonomivirksomhed omfatter kasse- og regnskabstjeneste, budget- og planlægningsvirksomhed, salg af serviceydelser samt arbejdstidsforvaltning.

Økonomiske rammer udgør ca. (PN 2010)²⁹:

Finanstræk

Løn	9,2 mio.kr.
VARYD	0,3 mio.kr.
Øvrig drift	5,9 mio.kr.

Etablissementstjeneste:

Det skal bemærkes, at både Grønlands Kommando og Færøernes Kommando har etableringstjenesten som en integreret del af virksomheden. Den aftale, der er indgået med Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste, omhandler således alene byggekonsulentvirksomhed.

Drift og vedligehold for det samlede etablissement – inklusiv udgifter til arealleje - indgår i Færøernes Kommandos samlede budget for øvrig drift.

Lejeindtægter udgør p.t. ca. 0,59 mio. kr. om året (prisniveau 2010).

3.3.4 Samarbejds- og aftalemæssige relationer.

Der er indgået aftale mellem Færøernes Kommando/Grønlands Kommando og Icelandic Coast Guard, oktober 2010. Aftalen vedrører "Standing Operational Procedures for Cooperation between the Icelandic Coast Guard and Danish Forces under the Operational Control of ISCOMFAROES and ISCOMGREENLAND" (SOP COOP SAGA).

Der er indgået en samarbejdsaftale mellem Fiskiveiðieftirlitið og Færøernes Kommando om koordinering og udførelse af fiskeriinspektionen, dateret oktober 2007. Aftalen stadfæster, at fiskeriinspektionens udførelse er et fællesanliggende, og at begge parter bl.a. etablerer en tilkaldsvagt uden for almindelig arbejdstid. Færøernes Kommando forpligtiger sig også til at vedligeholde et EDB program³⁰ til administration af fiskeriinspektionen, herunder dagligt at opdatere programmet og levere opdateringer til Fiskiveiðieftirlitið med underlagte enheder.

Der er indgået en samarbejdsaftale mellem Tilbúgvingarstovnur Føroya og Færøernes Kommando, dateret december 2008. Aftalen fastlægger principperne for samarbejdet vedrørende anvendelsen af forsvarets ressourcer på Færøerne i forbindelse med eftersøgnings- og redningstjeneste, herunder bemanning af Sjóbjargingarstöðin/"Maritime Rescue Coordination Centre" Tórshavn med en officer fra Færøernes Kommando under gennemførelse af eftersøgnings- og redningsoperationer, hvor forsvarets ressourcer anvendes.

Der er indgået en lokal samarbejdsaftale, dateret januar 2007, mellem Fiskiveiðieftirlitið, Sjóbjargingarstöðin, Atlantic Helicopters og Færøernes Kommando. Aftalen omhandler afholdelse af mindst tre årlige "Search and Rescue" øvelser med forskellige temaer under ledelse af Sjóbjargingarstöðin/"Maritime Rescue Coordination Centre" Tórshavn og med deltagelse af alle relevante myndigheder på Færøerne.

²⁹ Forsvarskommandoen Årsprogram 2011, 3. rettelse.

³⁰ FISHPACK.

Rigsombudsmanden er Statsministeriets repræsentant på Færøerne. Færøernes Kommando holder derfor jævnligt møder med Rigsombudsmanden, herunder om formidling af officielle henvendelser mellem Danmark og Færøerne.

Der er indgået en lejekontrakt i 1969 mellem "Jordfonden" på Færøerne og Færøernes Kommando vedrørende arealleje i Mjörkadalur, Sornfelli og Sandfelli.

Der er indgået en lejekontrakt i 1967 mellem Tórshavnar Kommuna og Færøernes Kommando vedrørende arealleje på Bøllureyn med udløb i 2016.

Der er indgået en lejekontrakt i 1993 mellem Færøernes Landsstyre og Færøernes Kommando vedrørende arealleje på Vágar Lufthavn.

Der er indgået en leje- og servicekontrakt i 2011 mellem Vágar lufthavn og Færøernes Kommando vedrørende tilsyn med hangar samt snerydning mv.

3.3.5 Miljømæssige forhold.

Det færøske elektricitetsselskab for Stremoy, Eysturoy og Vágar leverer elektricitet til alle Færøernes Kommandos lokaliteter.

Lejren i Mjörkadalur forsynes afgiftsfrit med vand fra eget opdæmmede vandløb. Afløbsvand føres via separeringstank til Kaldbakfjorden.

På Sornfelli findes vandopsamlingsanlæg på 24 m³ i bunkeranlægget. Afløb føres til separeringstank ved Mjörkadalur.

I Mjörkadalur findes tankanlæg til diesel på 50 m³ fordelt på to tanke.

På Sornfelli findes et tankanlæg til diesel på 125m³ fordelt på tre tanke.

På HF-senderstation Bøllureyn findes et mindre tankanlæg til diesel på 1,2 m³ til nødstrømsanlæg.

Der er ingen kendt forurening på Færøernes Kommandos samlede etablisementet.

3.4 Etablisementsmæssige faktorer.

I forbindelse med dimensionering af hovedkvarteretsfaciliteter ved Værnsfælles Arktisk Kommando anvendes forsvarets standarder³¹, der opstiller planlægningsmæssige parametre med henblik på at estimere et etablisementsmæssigt behov. Der skelnes i de anvendte standarder mellem arealbehov til henholdsvis chefkontorer, dobbeltkontor, tekøkken, spiserum og omklædningsfaciliteter m.v.

³¹ Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste grundlag omhandlende skønnede arealbehov ved bygge- og anlægsarbejder af 12. april 2011 (under udarbejdelse).

Beskrivelse	Norm
- M400 og C400/OL og op (generalsniveau dog max. 32 m ²):	18-24 m ²
- M331 og C300/MJ og civile ledere:	12-16 m ²
- M322 og C200/MJ pga. fortjeneste:	12-14 m ²
- Øvrige/M231:	11-12 m ²
- Dobbeltkontor:	14-18 m ²
- Dobbeltkontor/C331:	18-24 m ²
- Kontor med 3 sagsbehandlere:	16-24 m ²
- Mødelokale inkl. AV-areal (tavle/podium):	2,1 m ² /pers
- Bogholderikontor med kasse og skranke:	Ca. 50 m ²
- Rengøringsrum inkl. udslagsvask:	Ca. 5 m ²
- Tekøkken/kun til afkøling/opvarmning af madvarer:	10-12 m ²
- Spiserum	1,5 m ² /pers
- Gardeoberum (30 cm stanggarderobe/person)	10-16 m ²
- Omklædning/bad:	1,8 m ² /pers
- Omklædning:	0,8 m ² /person
- Bad (bad+toilet m. forrum):	7,5 m ² /pers

Ovenstående normtal er anvendt i forhold til det estimerede pladsbehov ved Værnsfælles Arktisk Kommando og er baseret på antal og sammensætning af ansatte i henholdsvis Grønland og Færøerne. Struktur og sammensætning af kommandoen udledes i kapitel 4. Baseret på dette samt de opstillede normtal skal der tilvejebringes ca. 600 m² kontorfaciliteter samt ca. 200 m² til parkerings- og garagefaciliteter i Grønland. Til det færøske forbindelseselement estimeres der et behov for kontorfaciliteter på ca. 150 m² inklusiv støttearealer.

Der anvendes ikke standarder i forbindelse med byggeri af tjenesteboliger, hvorfor det anvendte grundlag er baseret på de nuværende boligforhold i Kangilinnuit. Der er ikke indregnet boligarealer til de etablissemnts-mæssige elementer, der i større eller mindre omfang skal være i tilknytning til hovedkvarteret. Dette boligbehov forudsættes løst ved primært at ansætte lokal arbejdskraft, og dels ved, efter behov, at anvende midlertidige boligløsninger. Der er i boligarealberegningen anvendt et relativt konservativt skøn for det arealmæssige behov, idet det ikke vurderes hensigtsmæssigt at etablere for meget boligareal. Der er således planlagt med en underkapacitet, idet der beregnes på boliger til 32 ud af 36 medarbejdere. De resterende syv ansatte er enten lokalt ansatte eller anvender midlertidige boligløsninger, og endeligt vil der være vakancer pga. dels tildelingen af lønsum³² og dels personeludskiftning.

Boligtype	Antal	m2	m2 behov i alt:
Chefbolig	1	150	150
Stabschef bolig	1	120	120
Familieboliger (2 v 2 b)	4	100	400
Parboliger	12	90	1.080
Singleboliger	14	70	980
I alt	32		2.730

³² Der anvendes generelt en tildeling af 97% lønsum i forhold til godkendte struktur og dette vil betyde i forhold til den operative og stabsbemandingen, at der ikke vil være afmålt lønsum til 1-2 stillinger.

Ovenstående tabel viser det grundlag for boligarealberegningen, som anvendes i rapporten. Heraf fremgår, at der skal tilvejebringes i størrelsesordenen 2.700 m² boligareal for at opfylde behovet.

3.5 Økonomiske nøgletal³³.

Nedenstående tabel viser de indhentede m² priser på byggeri, indretning mv. og vil blive lagt til grund for den efterfølgende økonomiske analyse. Priserne er indhentet ved det Grønlandske Selvstyre³⁴. Selvstyret har ikke aktuelle referencebyggerier fra Sydgrønland, men oplyser, at arbejdslønnen udgør ca. 55 % af den samlede byggepris, og at materialeprisen alt andet lige vurderes at være ens i hele Grønland. På den baggrund anvendes referencetal fra resten af landet.

Etagebyggeri: Selvstyret vurderer, at boliger med en gennemsnitsstørrelse på 85 m² og bygninger på op til 4 etager eller på 8 etager (hensyn til elevator) kan opføres for mellem 19.000 kr. og 21.000 kr. pr. m².

Énfamilie og dobbelthuse: Selvstyret vurderer, at et 120 m² hus kan opføres for mellem 21.000 kr. og 23.000 kr. pr. m².

Institutions- og kontorbyggeri: Ved institutions- eller kontorbyggeri på mellem 1.200 og 1.800 m² vurderer Selvstyret, at et byggeri kan opføres for mellem 25.000 kr. og 27.000 kr. pr. m². Det ønskede installations- og teknikkniveauet er her afgørende for prisen, ligesom en rå bygning eksklusiv tekniske installationer er billigere. Der er indarbejdet skønsmæssige³⁵ udgifter til etablering af parkeringsplads til ca. 0,5 mio. kr. samt ca. 3,0 mio. kr. til etablering af garagefaciliteter.

Det skal bemærkes, at forhold, som påvirker prisen væsentligt, kan være byggemodningsforhold, funderingsforhold (beton eller træ), og om der bygges lavt/tæt eller intensivt/højt og endelig selve byggetakten.

På ovenstående præmisser lægges følgende tal til grund ud fra en alt andet lige betragtning, idet udformning, arkitektur, tekniske krav og materialevalg af det endelige byggeri ikke er kendt på nuværende tidspunkt:

Byggepriser – hovedkvarter³⁶

Pris/m ²	NUUK	NARSARSUAQ	KANGILINNGUIT
Etagebyggeri	26.000	26.000	-

Lejepriser - hovedkvarter

Pris/m ²	NUUK	NARSARSUAQ	KANGILINNGUIT
Etagebyggeri	2.000 ³⁷	-	-

³³ Kommune Kujalleq har ved styregruppemøde 5. april 2011 udtrykt uenighed i de i rapporten anvendte byggepriser for både boliger og kontorfaciliteter. Kommune Kujalleq mener, at de kan bygge for lavere priser end de, der er anvendt i rapporten.

³⁴ Byggepriserne, som er gennemsnitsvurderinger er oplyst af det Grønlandske Selvstyre, Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik pr. 2011-03-31

³⁵ De skønsmæssige udgifter er baseret på det grundlag der fremgår af SOK BC 27 NAK i Nuuk.

³⁶ Se fodnote 38.

³⁷ Ved langtidsleje estimeres prisen til ca. 1.800 pr. m² år (10 årig kontrakt).

Byggepriser - bolig³⁸:

Pris/m2	NUUK	NARSARSUAQ	KANGILINNGUIT
Tårnbyggeri	21.000	-	-
Familiebolig	21.000	21.000	-

Lejepriser - bolig:

Pris/m2/år	NUUK	NARSARSUAQ	KANGILINNGUIT
Familiebolig	1.200	1.200	-

Markedet for lejeboliger er varierende, men udbuddet forudsættes at være proportionalt med byernes størrelse.

Købepriser - bolig:

Pris/m2	NUUK	NARSARSUAQ	KANGILINNGUIT
Tårnbyggeri	19.000	-	-
Familiebolig	24.000	-	-

3.6 Omkostninger relateret til miljø.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste har i notat af 24. september 2010 vedrørende '(Miljø)Omkostninger vedrørende rømning af Kangilinnguit' foretaget en beregning angående Kangilinnguit i relation til en løsning, hvor Kangilinnguit forlades, eller en løsning, hvor forsvaret forbliver i Kangilinnguit.

Rømmes Kangilinnguit, har Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste beregnet, at udgiften til miljøoprydning koster 33 mio. kr. Oprydningen omfatter opgravning af forurenede jord, håndtering af den forurenede jord ved enten udskibning eller bearbejdning på stedet³⁹ samt monitorering.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste vurderer, at miljøoprydning kan gennemføres på tre år. Såfremt der vælges 'landfarming' som afværgemetode, anslås dette at tage yderligere seks år til gødning og beluftning af landfarmen.

Forbliver forsvaret i Kangilinnguit, skal der ud over en miljøoprydning foretages afværgeforanstaltninger og miljøforbedrende tiltag. Arbejdet omfatter således dels håndtering af den eksisterende forurening, dels opførelse af tidssvarende tankanlæg.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste vurderer, at afværgeforanstaltninger og miljøforbedrende tiltag kan gennemføres på tre år. Samlet udgør miljøoprydning, afværgeforanstaltninger og miljøforbedrende tiltag en udgift på ca. 58 mio. kr.

Forskellen i de miljørelaterede omkostninger ved at rømme Kangilinnguit, alternativt forblive, skyldes overvejende omkostningen til at opføre tidssvarende tankanlæg, som bl.a. opfylder de krævede miljømæssige standarder, såfremt det besluttes at blive i Kangilinnguit.

³⁸ De anvendte m2 priser er en total entrepriseopgørelse, hvilket betyder, at udgifter til projektering, bygge-modning, anlægsarbejdet m.v. er inkluderet.

³⁹ Biologisk rensning af bl.a. olieforurenede jord.

3.7 Infrastruktur.

I det efterfølgende redegøres for de tre mulige placeringers nuværende infrastruktur, herunder adgang til havne- og flyvepladskapacitet mv.

Nuuk, Kangilinnguit og Narsarsuaq har alle havnefaciliteter og kan således modtage såvel inspektionsskibe som inspektionsfartøjer. Havnene i Nuuk og Narsarsuaq sorterer under selvstyrets myndhedsområde, mens havnen i Kangilinnguit drives af forsvaret.

Kapacitetsmæssigt har Nuuk ca. 364 meter kajplads, mens der i Narsarsuaq er 160 meter og i Kangilinnguit 100 meter. Det er gældende for samtlige havne, at de kan håndtere såvel containeriseret gods som stykgods.

Havnene i Nuuk og Kangilinnguit er åbne for sejlads året rundt, hvorimod havnen i Narsarsuaq kan risikere at blive blokeret af is – enten i form af storis eller grundet det forhold, at fjorden kan fryse til.

For så vidt angår lufthavne findes der landingsbaner til fastvinget beflyvning i Nuuk og i Narsarsuaq. Disse ejes af selvstyret og drives af Mittarfeqarfiit. I Kangilinnguit findes alene en heliport, der ejes og drives af forsvaret.

Landingsbanen i Nuuk er 950 meter, hvilket muliggør beflyvning med fly i størrelsen DASH 7/DASH 8. C-130 Hercules har dog tidligere opereret fra Nuuk, men i "let konfiguration". Banen i Narsarsuaq er på 1.830 meter, hvilket muliggør beflyvning med fly op til størrelse Boeing 757.

Beflyvningsmæssigt flyves der i sommermånederne (juni, juli og august) direkte mellem København og Narsarsuaq af Air Greenland én til to gange om ugen, mens Air Iceland i samme periode flyver mellem Narsarsuaq og Reykjavik en til to gange ugentligt. I årets øvrige måneder er der atlantforbindelse fra Narsarsuaq via Kangerlussuaq, hvortil der flyver ét Dash 7 / Dash 8 fly én gang dagligt op til fem dage om ugen.

Nuuk forbindes året rundt med København via Kangerlussuaq, hvortil der er fire til seks afgange dagligt fem til seks dage om ugen med et Dash 7 / Dash 8 fly. Endvidere flyver Air Greenland to gange om ugen året rundt til Keflavik, mens Air Iceland flyver mellem Nuuk og Reykjavik to gange om ugen året rundt. Fra Keflavik er det muligt at komme til mange udenlandske destinationer, ligesom der er direkte ruter til eksempelvis Aalborg og Billund.

Følgende tabel viser antallet af ugentlige flyforbindelser ved de tre mulige placeringer:

	Nuuk	Narsarsuaq	Kangilinnguit	Kangerlussuaq	København	Reykjavik /Keflavik
Nuuk		7	0	Ca. 30	0	4

Narsarsuaq	5		1	2 (+3) ⁴⁰	2 ⁴¹	2
Kangilinn- guit	0	1		0	0	0
Kangerlus- suaq	ca. 30	2 (+3) ⁴²	0		4-6	0
København	0	2 ⁴³	0	4-6 ⁴⁴		NN ⁴⁵
Reykjavik / Keflavik	4	2 ⁴⁶	0	0	NN	

(Afstand i km).

⁴⁰ Der er en til to direkte ugentlige flyvninger mellem Narsarsuaq og Kangerlussuaq, herudover flyves via Nuuk, hvor man dog risikerer en overnatning.

⁴¹ I sommerperioden medio april – primo september er der to ugentlige afgang til København med Air Greenland.

⁴² Der er en til to direkte ugentlige flyvninger mellem Narsarsuaq og Kangerlussuaq, herudover flyves via Nuuk, hvor man dog risikerer en overnatning i Nuuk.

⁴³ I sommerperioden medio juni – primo september er der to ugentlige afgang til København med Air Greenland.

⁴⁴ Normalt er der én daglig afgang mellem Kangerlussuaq og København, dog flyves ikke om onsdagen, samt i weekender, men ved højtider og i højsæsonen er onsdage og lørdage inkluderet, ligesom der kan være to daglige afgang.

⁴⁵ En række selskaber flyver mellem København og Reykjavik / Keflavik, bl.a. Iceland Air, Iceland Express, SAS, Norwegian m.fl.

⁴⁶ I sommerperioden – april til september - er der to ugentlige afgang til Reykjavik med Air Iceland.

Den 1. april 2011 offentliggjorde Transportkommissionen, nedsat i december 2009 af Grønlands Selvstyre, sin betænkning med analyser af og anbefalinger omkring den fremtidige grønlandske infrastruktur.

Kommissionen indeholder tre hovedanalyser: 1) en flytning af lufthavnen fra Narsarsuaq til Qaqortoq, 2) en udvidelse af Nuuk havn og 3) en flytning af landets centrale atlantlufthavn i Kangerlussuaq til Nuuk. Konklusionerne af de tre analyser er, at alle tre projekter er samfundsøkonomisk rentable. Set ud fra et endimensionelt økonomisk perspektiv skulle projekterne igangsættes med det samme (dog med den undtagelse, at der skal foretages regularitetsanalyser i Nuuk, førend et eventuelt projekt om flytning af den centrale lufthavn fra Kangerlussuaq til Nuuk igangsættes).

Det er i denne sammenhæng ligeledes vigtigt at pointere, at Transportkommissionens analyser alene tjener som et værktøj, der kan kvalificere den kommende politiske debat og efterfølgende beslutningsproces omkring Grønlands infrastruktur. Det er imidlertid en kendsgerning, at der allerede i 2011 er afsat midler på finansloven til de indledende forundersøgelser omkring en placering af en 1.199 meter bane i Qaqortoq med mulighed for udvidelse til 1.799 meter. Sidstnævnte bane har umiddelbart ikke så god samfundsøkonomi, men inkluderes lovende råstofprojekter samt forventninger til øget turisme, vurderes det af Transportkommissionen, at en 1.799 meter bane er en god investering. En afgørende forudsætning herfor er dog, at lufthavnen i Narsarsuaq nedlægges og dermed ikke længere vil være i drift.

Det er på nuværende tidspunkt således ikke muligt at indregne mulige planer for områderne i denne analyse, men det vurderes, at de potentielle følger, som de kommende infrastrukturprojekter vil have for Værnsfælles Arktisk Kommandos fremtidige placering, er vigtige at inddrage i den samlede vurdering, såfremt der på det tidspunkt er truffet beslutning om den fremtidige grønlandske infrastruktur.

3.8 Delkonklusion.

De nordatlantiske kommandoers opgavekompleks udgør rammen for den arktiske del af den samlede nationale operative opgaveløsning. Den funktionelle opgaveløsning for de nordatlantiske kommandoer er særegen, idet disse opgaver som udgangspunkt løses i regi af kommandoerne med det formål at støtte varetagelsen af kommandoernes operative opgaver i det arktiske.

På baggrund af Forsvarskommandoens opgaveanvisninger nedbryder de nordatlantiske kommandoer de pålagte opgaver til aktivitets- og produktionsmål, og løser disse ved at styrkeindsætte tildelte kapaciteter på en sådan måde, at de opstillede formål og mål understøttes bedst muligt.

De nordatlantiske kommandoer bidrager til konfliktforebyggelse, krisestyring og det kollektive forsvar og gennemfører overvågning af sø- og luftterritorium og fiskerizone samt for Grønlands vedkommende – i samarbejde med politiet – overvågning af dele af grønlandsk landterritorium. Opgaven udføres ved en koordineret indsats med tildelte operative kapaciteter, evt. med andre militære myndigheder - såvel nationale som allierede - og relevante civile myndigheder.

De nordatlantiske kommandoer bidrager til løsningen af en række permanente og lejlighedsvis maritime samfundsopgaver og yder efter anmodning støtte til civile myndigheder.

I Grønland koordinerer Grønlands Kommando den maritime eftersøgnings- og redningstjeneste med Maritime Rescue Coordination Centre Grønnedal (MRCC Grønnedal), mens Færøernes Kommando assisterer Maritime Rescue Coordination Centre Tórshavn.

For begge de nordatlantiske myndigheders vedkommende gennemføres fiskeriinspektion i samarbejde med de lokale myndigheder. Fiskeriinspektionen på Færøerne er jf. Lov om Færøernes Hjemmestyre et fællesanliggende, hvor Færøernes kommando og den færøske Fiskiveiðieftirlitið er pålagt gensidige forpligtigelser, herunder bl.a. opstilling af et tilkaldsvagtberedskab.

Grønlands Kommando varetager ledelse og drift af GREENPOS, det obligatoriske skibsmeldesystem for den civile skibsfart til og fra Grønland.

Færøernes Kommando løser opgaver i forbindelse med uskadelliggørelse af søminer og sprængstof mv.

Der gennemføres maritim miljøovervågning, håndhævelse samt eventuel forureningsbekæmpelse til søs samt ledelse, koordination og indsættelse af den statslige maritime forureningsbekæmpelse uden for tre sømil af basislinjerne.

Søopmålingsaktiviteter gennemføres i overensstemmelse med driftsaftale mellem Forsvarskommandoen og Farvandsvæsenet.

Opgaveprioriteringen i kapitlet skal ses ud fra et driftsmæssigt synspunkt, hvor prioriteringen fungerer som en situationsbestemt regulerende faktor for allokering af operativ kapacitet og ressourcer. Prioriteringen er en vægtning af opgavens løsning i relation til de kapaciteter og ressourcer, som er nødvendige for at leve op til fastsatte krav, vilkår og kriterier.

For de nordatlantiske kommandoers vedkommende er der indgået en lang række aftaler med civile myndigheder, aktører og interessenter, hvilket skal ses i lyset af forsvarets rolle som operatør af mobile enheder – i ofte isolerede og øde egne –, der kan støtte indenfor en række vigtige samfundsopgaver.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste har afdækket miljørelaterede omkostninger ved både en fortsat anvendelse af Kangilinnuit såvel som en rømning. Forskellen i omkostningen skyldes overvejende udgiften til opførelse af tidssvarende tankanlæg, som bl.a. opfylder de krævede miljømæssige standarder, såfremt det besluttes at blive i Kangilinnuit.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste vurderer, at miljøprojekterne kan gennemføres på tre år.

Forinden en rømning af Kangilinnuit skal de juridiske forhold i relation til videreførelsen af den danske brugsret til bygningerne afklares nærmere med De Forende Stater. Endvidere skal forpligtelserne overfor kommunen enten opsiges eller videreføres ved hjælp af overdragelseskontrakter mellem de nye parter.

For så vidt angår Sornfelli på Færøerne vurderes de eksisterende aftaler og erhvervslejemål at kunne videreføres ved hjælp af overdragelseskontrakter til nye interessenter.

Herudover ses der umiddelbart ingen hindringer i forbindelse med eventuel rømning af etablerementerne.

I forhold til den senere vurdering af de etablissemøssige omkostninger ved eventuel opførelse af byggeri i forbindelse med placering af Værnsfælles Arktisk Kommando anvendes samme byggepris for både Nuuk og Narsarsuaq, idet byggepriserne er gennemsnitsvurderinger oplyst af det Grønlandske Selvstyre.

Et komplekst rutenet forbinder lufthavne og helikopterterminaler i sydgrønlandske byer og bygder med Nuuk. Rutenes karakter og regularitet er vekslende og afspejler det aktuelle sydgrønlandske regionaltransportbehov. Såvel Nuuk som Narsarsuaq har lufthavne, der opererer regionale, fastvingede fly, mens Kangilinnuit alene kan operere helikoptere. Alle tre placeringer har umiddelbar adgang til havne, der kan modtage søværnets arktiske skibe og fartøjer.

Det kan ikke siges med sikkerhed om der er truffet politisk beslutning om den grønlandske infrastruktur på det tidspunkt, hvor beslutning om placering af Værnsfælles Arktisk Kommando skal træffes.

4 ANALYSE 1 OPSTILLING AF KRAV OG VÆGTNING

4.1 Indledning.

Dette kapitel analyserer, hvilke krav, der kan identificeres i forbindelse med opstillingen af Værnsfælles Arktisk Kommando samt opgaveløsningen af denne og underlagte enheder. Eventuelle opgaver, der løses herudover, er ikke afspejlet, og vil derfor ikke være dimensionerende. Uanset valg af placering af Værnsfælles Arktisk Kommandos hovedkvarter, vil der stilles samme krav til løsning af opgaverne.

Som udgangspunkt for opstillingen af krav til Værnsfælles Arktisk Kommando, og herunder forbindelseselementet på Færøerne, tages udgangspunkt i det eksisterende opgavekompleks, som det i dag løses af Grønlands Kommando og Færøernes Kommando i fællesskab. Det betyder, at analysen tager udgangspunkt i Forsvarskommandoens Årsprogram som det er beskrevet i kapitel 3, afsnit 3.2.1. og 3.3.1 for henholdsvis Grønlands Kommando og Færøernes Kommando.

Der skal peges på, at Værnsfælles Arktisk Kommando skal opstilles på en sådan måde, at der tages hensyn til den reelle og forventede udvikling i og omkring Grønland og Færøerne.

De opstillede krav vægtes herefter med det formål at synliggøre, i hvilken grad opfyldelsen af de opstillede krav er nødvendig, for at løse de pålagte opgaver. Det skal i den forbindelse understreges, at der tages udgangspunkt i den aggregerede løsning af det eksisterende opgavekompleks for såvel Grønlands Kommando og Færøernes Kommando.

4.2 Fremtidige operative opgaver for Værnsfælles Arktisk Kommando.

Generelt er opgavekomplekset for inspektionsenhederne uændret. Dog er der i de senere år sket en udvikling, der bør være opmærksomhed omkring, og som der er redegjort for i kapitel 3. Inden for denne udvikling skal der blandt andet peges på:

- Tiltagende trafik i de grønlandske og færøske farvande, herunder især krydstogttrafikken ved Grønland og tankskibstrafikken ved Færøerne.
- Der er påbegyndt egentlig olieprøveboringer på vestkysten af Grønland, som bevirker kraftig øget aktivitet til søs og i havnene af platforme og støtteskibe. Udviklingen forventes at fortsætte med baggrund i, at der fortsat opleves stor interesse i forbindelse med udbydelsen af nye koncessionsområder, også på østkysten og syd for Grønland.
- Stor geografisk spredning af trafikken – særligt i sommerhalvåret –, hvilket lægger pres på MRCC-delen af Grønlands Kommando samt på de øvrige indsatsenheder i Grønland (politikuttere mm.).

I de senere år har issituationen ved Arktis ændret sig markant, således at besejlingsforholdene ved Grønland er blevet mere gunstige for skibstrafikken. Det betyder, at udstrækningen af det geografiske operationsområde for de indsatte inspektionsskibe, -fartøjer og -kutter er voksende. Issituationen i vinterhalvåret har endnu ikke ændret sig væsentligt, men særligt i sommerperioden er der åbnet op for kommerciel skibstrafik længere mod nord end før. Det gælder såvel vestkysten⁴⁷ som østkysten⁴⁸. Det har medført, at Grønlands Kommando har tilpasset det aktuelle operationsmønster om sommeren. Der deployeres, med den nuværende ressourcetildeling, som udgangspunkt et inspektionsfartøj til både nordvest- og nordøstkysten støttet af et inspektionsskib, der hvor behovet for at lægge tyngde er størst. Inspektionskutteren deployeres i denne periode på sydvestkysten.

Det vurderes i tilknytning til ovenstående, at det primære behov for kontinuerlig flydækning er i sommerperioden for at styrke overvågning og indsats i relation til de stigende aktiviteter i de øde egne i de nordøstlige og nordvestlige farvande omkring Grønland. Her foregår særligt i de nu isfrie sommermåneder en stor aktivitet af krydstogtskibe, seismiske undersøgelser og sejlads med andre forskningsskibe.

Afsmeltningen i Arktis har også medført en stigning i skibstrafikken i farvandet omkring Færøerne. Specielt er stigningen i antallet af tankskibe i transit mellem Barentshavet i Arktis og Atlanterhavet betydelig.

Antallet af krydstogtskibe ved Grønland er tiltagende, men denne trafik forekommer kun i sommersæsonen. Det betyder, at der i sommerperioden stilles større krav til overvågningen, herunder billedopbygning, og samtidigt øges risikoen for ulykker til søs og risiko for en havmiljøforurening.

Det udstationerede fly skal primært dække det arktiske område med udgangspunkt fra luftgruppe Vest i Sønder Strømfjord i Grønland eller Keflavik på Island. Det nordatlantiske og færøske område dækkes mest hensigtsmæssigt fra Aalborg.

⁴⁷ Nordvestkysten op til og med Nare Stræde kan planlægges besejlet med isforstærket tonnage fra ultimo juli til medio september.

⁴⁸ Nordøstkysten op til og med Danmarkshavn kan planlægges besejlet med isforstærket tonnage fra medio august til medio september.

I og med enhederne i Grønland, særligt over sommerhalvåret, opererer med stor geografisk spredning, giver dette en række logistiske udfordringer, specielt for inspektionsfartøjerne, når de deployeres længerevarende i området omkring Thule på vestkysten eller Danneborg på østkysten. Bedre logistiske forudsætninger er således under udvikling, ligesom en midlertidig løsning for forsyning af inspektionsfartøjerne i station vil søges anvendt fra sommeren 2011.

På Færøerne kan brændstof og forsyninger leveres i de fleste havne, der normalt anløbes af inspektionsskibene.

Der vurderes, at Sirius opgaver ikke ændres i nær fremtid. En eventuel global opvarmning kan med tiden komme til at medføre en afkortning af perioden for slædepatruljering. Ekspeditioner i Nationalparken vurderes at komme til at stige med årene. Specielt Danmarks Miljøundersøgelses videnskabelige aktivitet ved Zackenberg og Daneborg. Her vurderes det tillige, at deres felt sæson inden for en kortere årrække kommer til at forløbe det meste af året.

Den store videnskabelige aktivitet ved Zackenberg og Daneborg vurderes at medføre et øget pres på Sirius/Daneborg faciliteter samt flere anmodninger om støtte.

Det vurderes, at krydstogtskibenes antal og aktivitet i området langsomt vil øges og komme til at påvirke Sirius endnu mere end nu i forbindelse med ønske om besøg med turister på Daneborg.

Den øgede aktivitet af mennesker i Nationalparken må forventes at kunne komme til at medføre flere uheld af forskellige art, og dermed også komme til at inddrage forsvarets enheder på kysten.

Den stigende mineralefterforskning, der pågår i Nationalparken, vurderes at komme til at skabe et yderligere pres på forsvarets installationer og landingsbaner i området samt en stigning i anmodningerne om støtte.

Det vurderes, at de videnskabelige aktiviteter, der pågår på Station Nord, udbygges med årene. Det må forventes, at presset for anvendelse af Station Nord i forbindelse med gennemrejse af videnskabelige ekspeditioner og mineralefterforskning vil øges med årene.

Det vurderes, at anmodninger om støtte fra sportsekspeditioner, videnskabelige ekspeditioner og efterforskning af mineraler på anvendelse af landingsbanen på Mestersvig og anvendelse af Nyhavn vil stige med årene, hvorfor bl.a. Siriuspatruljens kontrolvirksomhed på ekspeditioner i Nationalparken vurderes at ville tiltage.

4.3 Afledte krav og vægtning – opgaver.

Overordnet set er det Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter, der indsætter og opererer tildelte skibe, fartøjer og fly indenfor det samlede operationsområde. De operative opgaver løses ved, at enhederne disponeres fra område til område i overensstemmelse med udgivne patruljedirektiver, afbrudt af opgavespecifikke indsættelser som f.eks. søredninger, eftersøgninger samt personel- og passagertransport mv.

Forbindelselement Færøerne støtter i muligt omfang enhedernes operative opgaveløsning omkring Færøerne i henhold til aktuelle opgaver, trafik- og fiskeriintensitet samt øvelsesvirksomhed. Henset til Forbindelselement Færøerne størrelse, udholdenhed og indretning, vil operativ kommunikation, dataudveksling mv. uden for normal arbejdstid ske via Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter.

De operative opgaver ved Færøerne kan løses uden at dette stiller særlige krav til den fysiske placering af Værnsfælles Arktisk Kommando.

De operative opgaver, som gennemgås i det følgende, tager udgangspunkt i Forsvarskommandoens Årsprogram for opgaver, der er pålagt Grønlands Kommando og Færøernes Kommando.

Det operative opgavekompleks er forudsætningsskabende for den detaljerede analyse af Værnsfælles Arktisk Kommando.

- Det er et ubetinget krav, at opgaver pålagt i Forsvarskommandoens Årsprogram løses og søges opfyldt i overensstemmelse med pålagte målopfyldelsesgrader.

4.3.1 Overvågning og suverænitetshævdelse.

Værnsfælles Arktisk Kommando skal med tildelte ressourcer gennemføre overvågning af:

- Grønlandsk sø- og luftterritorium samt den eksklusive økonomiske zone.
- Færøsk søterritorium og fiskerizone.
- Dele af grønlandsk landterritorium i samarbejde med politiet.

Overvågning og suverænitetshævdelse i Grønland og på Færøerne stiller således krav om billedopbygning i et område, der som minimum dækker den grønlandske eksklusive økonomiske zone samt hele fiskerizonen omkring Færøerne. Situationsbilledet opbygges dels via rapportering fra underlagte enheder til søs og i luften, og dels via monitorering af civile transmissionssystemer som "Long Range Information and Tracking", "Automatic Information System", "Vessel- Track/Monitoring System" og det militære "Maritime Command and Control System".

Herudover henledes opmærksomheden på Forsvarsministeriets direktiv for analysearbejdet vedr. udpegningen af en arktisk indsatsstyrke. Opgaven her er – ud fra forsvarets eksisterende kapaciteter – at udpege en arktisk indsatsstyrke, som situationsbestemt kan etableres og sammensættes af enheder af alle værn med arktisk kapacitet. Indsatsstyrken vil medvirke til en generelt større dansk kompetence på området og vil kunne indsættes i Grønland eller i internationale opgaver i arktisk miljø.

Værnsfælles Arktisk Kommando må forudses at få såvel føringsmæssige som støttende opgaver ved en eventuel indsættelse af ovennævnte kapaciteter i det arktiske område.

4.3.2 Eftersøgnings- og redningstjeneste.

Eftersøgnings- og redningstjeneste i Grønland og på Færøerne stiller krav om, at Værnsfælles Arktisk Kommando i muligt omfang stiller sine enheder til rådighed i forbindelse med eftersøgnings- og redningsoperationer. I Grønland stiller forsvaret endvidere krav om, at Værnsfælles Arktisk Kommando skal forestå driften af et Maritime Rescue Coordination Centre, hvilket kræver tilhørende kommunikationsfaciliteter.

Danmark og Grønland er ved aftale⁴⁹ indgået under Arktisk Råd forpligtet til at yde kollektiv SAR-assistance til aftalepartnere, som omfatter de otte medlemmer af Arktisk Råd (USA, Canada, Rusland, Island, Norge, Sverige og Finland) samt evt. andre nationer, der i fremtiden måtte tilslutte sig aftalen.

På Færøerne stilles en forbindelsesofficer til rådighed for Sjóbjargingarstöðin/Maritime Rescue Coordination Centre Tórshavn, når forsvarets ressourcer deltager i eftersøgnings- og redningstjeneste.

4.3.3 Fiskeriinspektion.

Som en konsekvens af generelt vigende fiskebestande i og omkring Grønland er det vurderingen, at det grønlandske fiskeri er stagneret. Der ses at være en udviklingstendens mod mere effektive, middelstore fiskeenheder, som langsomt vil kunne udkonkurrere de mindre enheder. Udviklingen afhænger dog af, hvorvidt og hvilke tilskudsordninger, der etableres for det mindre fiskeri.

Trods det generelt vigende fiskeri i Grønland er der imidlertid stadig et ret omfattende kystnært fiskeri med hovedsageligt mindre, enmandsopererede joller, som udgør et væsentligt indtjeningsgrundlag for særligt de mindre bygder langs kysten.

For så vidt angår fiskeriet med de større enheder i Grønland forventes dette geografisk at forskyde sig gradvist nordover, henset til udvidelsen af de isfrie områder mod nord og den derved mulige forøgelse af den isfrie del af fiskeriterritoriet. Endvidere er interessen for fangst af nye arter stigende, hvilket skyldes et kommercielt ønske om etablering af nye fangstemner.

De færøske fiskeskibes aktivitet har været svagt faldende gennem de seneste år, og der har samtidigt været en tydelig tendens til færre, men større udenlandske fiskeskibe i de færøske farvande. Der opfiskes fortsat betydelige mængder fisk totalt set, hvilket også fremover tyder på en høj og intensiv fiskeriaktivitet ved Færøerne.

Når der ses på det eksisterende fiskeri, koncentrerer de konstaterede overtrædelser af fiskerilovgivningen sig hovedsageligt omkring overtrædelser relateret til fiskeudstyr om bord, manglende rapportering og manglende logbogsføring.

Samlet set er kravet, at Værnsfælles Arktisk Kommando med underlagte enheder skal gennemføre fiskeriinspektion ved Grønland og Færøerne med henblik på at forebygge og imødegå systematiske overtrædelser af den grønlandske og færøske fiskerilovgivning.

4.3.4 Styrkeproduktion/kollektivt forsvar.

For at kunne deltage i og forberede det kollektive forsvar af Grønland og Færøerne med tilstødende områder, deltager Værnsfælles Arktisk Kommandos enheder i militær øvelsesvirksomhed. Opgaven øves i fredstid jf. Forsvarskommandoen øvelsesoversigt.

⁴⁹ SAR på Færøerne blev hjemtaget i 2005 i lov nr. 578 af 24. juni 2005 om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder

4.3.5 Ammunitionsrydning.

I Grønland og på Færøerne er der krav om, at forsvaret skal kunne udføre ammunitionsrydning. Værnsfælles Arktisk Kommando skal koordinere denne opgave i Grønland⁵⁰ og forestå udførelsen af den på Færøerne.

4.3.6 Søopmåling.

Farvandsvæsenet har ansvaret for søopmåling i Grønland og på Færøerne. I den forbindelse stiller forsvaret krav om, at Værnsfælles Arktisk Kommando jf. aftale med Farvandsvæsenet skal medvirke til søopmåling af bl.a. grønlandske farvande med henblik på oprettholdelse af et ajourført datagrundlag til fremstilling af søkort.

4.3.7 Planlægning og gennemførelse af beredskabsforanstaltninger.

De beredskabsmæssige krav til Værnsfælles Arktisk Kommando omfatter bl.a. kapacitet til på et givent beredskabsniveau at kunne opstille vagt og bevogtning af egne faciliteter samt under særlige forhold i begrænset omfang at modtage bevogtningsstyrker fra alle tre værn.

4.4 Delkonklusion.

Generelt er opgavekomplekset for de nordatlantiske enheder uændret efter sammenlægning i Værnsfælles Arktisk Kommando og uafhængigt af den valgte placering. Overvågning og suverænitetshævdelse vil også i fremtiden være den højst prioriterede opgave. Den forudsete udvikling i det arktiske miljø og operationsområde påvirker imidlertid den måde, hvorpå Værnsfælles Arktisk Kommando skal løse pålagte opgaver. Stigende trafik i de arktiske farvande, øget råstofefterforskning og et tiltagende antal ekspeditioner i Nationalparken stiller alle øgede krav til Værnsfælles Arktisk Kommando i forbindelse med evnen til at forestå eftersøgnings- og redningsaktioner og vil derfor have en dimensionerende effekt på indretning og sammensætning af situations- og kommunikationscenter.

For så vidt angår indsættelsen af underlagte enheder peger udviklingen på en forskydning af de maritime enheders operationsområde mod nord, hvilket særligt skyldes, at fiskerflåderne trækker længere nordover i takt med den stigende afsmeltning af iskappen.

Den stigende intensitet og kompleksitet i operationsmønsteret, samt den fremtidige kommunikation med enhederne på Færøerne, peger på en styrkelse af den eksisterende kommunikations- og signalarkitektur ved hovedkvarteret i Grønland, ikke mindst understøttet af mere pålidelige forbindelser med større båndbredde.

Som et bidrag til forøgelse af sejladsikkerheden forudses, at søopmåling fortsat vil være en prioriteret opgave.

En række af de operative krav og behov har afledte konsekvenser i forhold til at opstille eller tilvejebringe et egnet domicil til det militære hovedkvarter i Grønland og til forbindelseselementet på Færøerne. Disse forhold vil blive behandlet mere indgående senere i rapporten, men der skal indledningsvist peges på, at det vil have afledte konsekvenser for støttestrukturen ved Værnsfælles Arktisk Kommando afhængigt af, hvor man vælger at placere domicilerne. Grundlæggende tilstræbes, at personelstruktur indenfor 'facility ma-

⁵⁰ Ammunitionsrydningsopgaven udføres i Grønland med assistance fra Forsvaret i Danmark.

nagement'⁵¹ i lighed med det øvrige forsvar skal reduceres til et absolut minimum, således der i videst muligt omfang kontraheres med civile udbydere til løsning af disse opgaver.

4.5 Afledte krav og vægtning - organisation og struktur.

I det følgende opstilles krav og vægtning til dels organisationen, dels strukturen ved Værnsfælles Arktisk Kommando afledt af de operative opgaver. Præmissen for analysen er således, at det er de operative opgaver, der er styrende for indretning og dimensionering af struktur og organisation af staben. Der skal imidlertid peges på, at andre hensyn efterfølgende kan påvirke den konkrete strukturudmåling til organisationen. Det skyldes for eksempel, at de enkelte stillingers funktionsniveau først kan fastlægges endeligt på baggrund af formel klassifikationsproces ved Forsvarets Personeltjeneste. Hvor der efterfølgende måtte angives funktionsniveauer for stillinger, skal dette alene opfattes som en empirisk vurdering.

De opgaver, der skal løses af staben, spænder fra militære planlægningsopgaver over operativ drift til funktionelle støtteopgaver.

De identificerede opgaver peger på, at der skal anvendes såvel militært som civilt ansatte. Den konkrete andel af hver gruppe vil være styret af, hvor placeringen af Værnsfælles Arktisk Kommandos hovedkvarter bliver besluttet. Dette skyldes, at de enkelte placeringer kan tilbyde varierende funktionel støtte som følge af karakteren af de enkelte byområder og disses udvikling og udbygning.

4.5.1 Ledelse.

Værnsfælles Arktisk Kommando er en værnshællers territorialkommando på styringsniveau 2, hvilket betyder, at der rapporterings- og kommandomæssigt refereres direkte til Forsvarschefen.

Ledelsen af Værnsfælles Arktisk Kommando er karakteriseret ved at være tættere på det politiske niveau, herunder lokalpolitisk, landspolitisk og internationalt, end det er tilfældet med de hjemlige operative kommandoer. Værnsfælles Arktisk Kommando har specielt en synlig profil i forhold til Landsstyret i Grønland og på Færøerne samt til Island og Canada (og indirekte USA via Thule Air Base). Det betyder, at der skal være betydelig indsigt og tæft for arbejdet på det politisk-strategiske niveau, ligesom det må forventes, at chefen for Værnsfælles Arktisk Kommando indtræder på et niveau, som er ligeværdigt med strategiske relationer og samarbejdspartnere.

Værnsfælles Arktisk Kommando indsætter operative enheder over et stort geografisk område. Hertil har underlagte tjenestesteder begrænset ledelsesmæssig redundans, hvor fejlpositioner vanskeligt lader sig genoprette, hvorfor effektiv støtte og tilsyn stiller høje krav til organisation og ledelse.

I forholdet til de øvrige operative kommandoer tilstræbes en klassifikationsmæssig ligeværdighed indenfor sammenlignelige niveauer. Således indgår de tre operative kommandoer som styrkeproducenter til Værnsfælles Arktisk Kommando i et "supported-supporting relationship". Et gradsmæssigt ligeværdigt forhold er hensigtsmæssigt for koordination og afbalanceret eskalation.

⁵¹ Viceværtsopgaver.

- Det er et ubetinget krav, at den øverste ledelse af Værnsfælles Arktisk Kommando opstilles med tilstrækkelige tyngde til at kunne indgå ligeværdige relationer med nationale såvel som internationale, strategiske samarbejdspartnere.

Overordnet sagsbehandling på dette niveau foretages af Værnsfælles Arktisk Kommando stab, f.eks. bidrag til besvarelse af ministerspørgsmål m.m. Virket er i høj grad udadvendt med potentielle politiske implikationer for forsvaret, som kræver ledelsesmæssig tyngde.

Derfor er omfang og tyngde af den egentlige militære opgaveløsning som nævnt stigende og af udtalt politisk betydning.

Ledelsessekretariatet ved den Værnsfælles Arktiske Kommando skal løse opgaver af samme type som de tidligere nordatlantiske kommandoer og de hjemlige operative kommandoer. Ledelsessekretariatet skal således dimensioneres til sagsbehandling på forsvarrets styringsniveau 2⁵².

4.5.2 Stabsstøtte.

Det forventes, at en relativ stor del af staben ved Værnsfælles Arktisk Kommando vil være militært personel på udstationeringsvilkår. Dette giver en administrativ byrde i forhold til at forvalte det udstationerede personel, herunder kunne støtte og vejlede indenfor administrative og forvaltningsmæssige problematikker. Dette peger på, at der ved Værnsfælles Arktisk Kommandos hovedkvarter i Grønland skal være en administrativ kapacitet til rådighed, som selvstændigt kan løse opgaver forbundet hermed, ligesom opgaver forbundet med selvstændig økonomiforvaltning, herunder lønsumsstyring mv., tilsiger behov for administrativ kapacitet.

- Det er et ubetinget krav, at Værnsfælles Arktisk Kommando kan lave selvstændig budgettering, støtte med rejsevirkosomhed samt andre personelrelaterede forvaltningsopgaver, i det omfang opgaverne ikke kan løses af de funktionelle tjenester med særligt kendskab til grønlandske og færøske forhold.

Personeladministration og økonomistyring er placeret under ledelsessekretariatet. Funktionen ved Forbindelselement Færøerne overtages af ledelsessekretariatet ved Værnsfælles Arktisk Kommando. En forudsætning for, at førnævnte arbejdsbyrde fra Færøernes Kommando kan varetages i Værnsfælles Arktisk Kommando er bl.a., at forsvarets integrerede netværk implementeres fuldt ud, herunder særligt at det sikres, at der opnås tilstrækkelig båndbredde til at indføre koncernfælles elektronisk sags- og datahåndtering samt fuld funktionalitet i Danish Management and Ressource System (DeMars).

Lokal, civil ansættelse i de ikke-militære funktioner i stabsstøtten såvel som ledelsessekretariatet bør tilstræbes, da det minimerer omkostninger forbundet med udstationering og på samme tid sikrer lokal forankring.

Grønland har indført en lov for myndigheders og virksomheders sprogpolitik med henblik på at promovere forvaltning på begge sprog.

⁵² De operative og nordatlantiske kommandoer samt funktionelle tjenester.

- Det er et ubetinget krav, at ledelsessekretariatet indrettes, så det kan levere en passende administrativ støtte, herunder i forbindelse med fastholdelse af sagsdokumentation og -historik.
- Det er et betinget krav at anvende lokal ansættelse i muligt omfang
- Det er et ubetinget krav, at der ved Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter er tilknyttet en ressource, kyndig i grønlandsk, dansk og engelsk, som kan varetage opgaver med oversættelser.

4.5.3 Operationer.

Inden for det operative område skal staben være i stand til at kunne planlægge, tilrettelægge, gennemføre og kontrollere den operative styrkeindsættelse, der relaterer sig til både land-, sø- og luftoperationer.

Staben skal kunne planlægge de overordnede opgaver forbundet med det militære forsvar af Grønland og Færøerne samt overvågning og suverænitetsbevarelsen, civilrelaterede opgaver som eftersøgnings- og redningstjeneste, fiskeriinspektion, havmiljøovervågning og assistance til det grønlandske og færøske samfund m.v. Endvidere skal hovedkvarteret kunne gennemføre øvelsesplanlægning i internationalt regi såvel som med sagsbehandling i forhold til nationale rigsmyndigheder og lokale myndigheder. Det stiller et ubetinget krav om en robust, analytisk sagsbehandlerkapacitet.

- Det er et ubetinget krav, at staben besidder en operativ sagsbehandlerkapacitet indenfor land-, sø- og luftoperationer.

4.5.4 Situationscenter.

Det er afgørende, at der opstilles en sikker og robust kommando, kontrol, kommunikations- og informationsarkitektur, der til enhver tid sikrer, at underlagte enheder kan levere og modtage rapporteringer og meldinger til og fra Værnsfælles Arktisk Kommandos hovedkvarter i Grønland.

Rapporteringer fra enheder underlagt Værnsfælles Arktisk Kommando samt adgang til transmissionssystemer så som "Long Range Information and Tracking", "Automatic Identification System", "Vessel- Track/Monitoring" og "Maritime Command and Control System" er en forudsætning for at kunne præsentere et situationsbillede af aktiviteter til søs og omkring militære installationer i det nordatlantiske område for foresatte nationale myndigheder samt NATO myndigheder. Det peger på en informatik- og kommunikationsarkitektur, der anvender såvel satellit-, bredbånds-, HF-, MF, VHF- og UHF kommunikation, såvel som medier for almindelig tale og elektronisk kommunikation.

I tillæg hertil er behov for såvel civile som militære netværksforbindelser godkendt fra UKLASSIFICERET til HEMMELIGT.⁵³

Ved Forbindelseselement Færøerne opstilles de faciliteter, der er nødvendige for at understøtte den daglige drift i forhold til at støtte enheder, der opererer ved Færøerne samt kontakten til de lokale myndigheder. En videreførelse af eksisterende kommunikationsmidler, herunder adgang til civile og militære netværksforbindelser godkendt fra

⁵³ DANSWAN, NSWAN.

UKLASSIFICERET til HEMMELIGT ⁵⁴ samt uklassificeret HF, VHF og UHF, vurderes at være fyldestgørende.

4.5.5 Maritime Rescue Coordination Centre – MRCC.

Koordinering af søredningstjenesten i Grønland, herunder indsættelsen af ressourcer i ansvarsområdet (se bilag 2), stiller særlige krav og udfordringer til den organisation, der skal varetage opgaven. Kapaciteten skal tilvejebringes via et døgnbemandet Maritime Rescue Coordination Centre, som fremadrettet kan indrettes til at kunne modtage en repræsentant fra politiets kommandocentral, idet politiet bidrager til søredningstjenesten med lokale ressourcer, når det drejer sig om mindre operationer og i afgrænsede farvandsområder. En sådan mulighed kan lette opgaveløsningen, da det stiller høje krav til samarbejde og koordination, og ikke mindst den indledende visitering af en konkret anmeldelse.

- Det er et ønskeligt krav, at Maritime Rescue Coordination Centre fremadrettet kan indrettes til at kunne modtage en repræsentant fra politiets kommandocentral.

Opstillingen af Maritime Rescue Coordination Centre bør kunne indrettes således, at en eventuel beslutning om på sigt at samplacere Flyveredningstjenesten i Søndre Strømfjord (RCC) med Maritime Rescue Coordination Centre kan faciliteres. Det betyder, at Maritime Rescue Coordination Centre kan modtage en repræsentant fra RCC på permanent basis, hvis den maritime og aeronautiske redningstjeneste senere samles i en Joint Rescue Coordination Cell (JRCC).

- Det er et ønskeligt krav, at Maritime Rescue Coordination Centre indrettes til at kunne modtage en repræsentant fra Flyveredningstjenesten i et Joint Rescue Coordination Centre.

En kvalitativ og kontinuerlig tjeneste i situationscenteret er forudsætningsskabende for kommandoens og underlagte enheders opgaveløsning, særligt i forbindelse med billedopbygning og under søredningsaktioner, eftersøgninger mv. Lederen af vagten skal også kunne varetage sagsbehandling relateret til Maritime Assistance Service. Vagtens bemanning skal i øvrigt ske i overensstemmelse med gældende IMO⁵⁵ krav for redningscentraler.

- Det er et ubetinget krav, at Maritime Rescue Coordination Centre er døgnbemandet og ledes af en rullende tørn af vagthavende officerer/skibsførere, der har vagttjeneste som deres primære funktion.

Den vagthavende officer må i perioder forventes at skulle håndtere en betydelig mængde arbejdsopgaver og i samme ombæring tilsikre, at der bl.a. fastholdes valid beslutningsdokumentation. Det er således væsentligt, at der opstilles en døgnbemandet støttefunktion for vagthavende officer. Det vil endvidere medvirke til at tilpasse bemanningen i forhold til, at situationscenteret efter sammenlægningen vil skulle beskæftige sig med billedopbygning for både grønlandsk og færøske farvand. Bemanningen bør løbende afpasses i forhold til det aktuelle aktivitetsniveau i ansvarsområdet under iagttagelse af sæsonvarians.

⁵⁴ DANSWAN, NSWAN.

⁵⁵ International Maritime Organisation (maritim organisation under Forenede Nationer).

På Færøerne støtter forsvaret eftersøgnings- og redningstjenesten i muligt omfang ved at stille forsvarets skibe, helikoptere og fly til rådighed. Der skal således kunne reageres på samtlige anmodninger fra Maritime Rescue Coordination Centre Tórshavn.

På Færøerne stilles der jf. samarbejdsaftale herom en forbindelsesofficer til rådighed for Sjóbjargingarstöðin/Maritime Rescue Coordination Centre Tórshavn, når forsvarets ressourcer anvendes til eftersøgnings- og redningstjeneste.

- Det er et betinget krav, at der ved Forbindelselement Færøerne opstilles et tilkaldeberedskab, når forsvarets enheder indsættes i forbindelse med varetagelse af eftersøgnings- og redningsopgaver.

4.5.6 Flåderadio.

Det er styrende for situationscenterets opgaveløsning og de operationer, der udgår herfra, at der er en sikker og stabil kommunikation, som under alle forhold kan sikre kommunikationen i relation til koordinationsansvaret for søredningstjenesten samt mellem Værnsfælles Arktisk Kommando, Forbindelselement Færøerne og øvrige underlagte tjenestesteder og enheder. Kommunikationskapaciteten skal desuden opfylde krav til den militære opgaveløsning.

- Det er et ubetinget krav, at der i Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter opstilles en døgnbemandet kommunikationsvagt, som i dagtimerne skal suppleres med personale til varetagelse af drift og administration forbundet med kommunikationstjenesten, herunder for den militære sikkerhed.

4.5.7 Fiskeriinspektion, beredskab og drift.

Fiskeriinspektion

Værnsfælles Arktisk Kommando skal kunne foretage en kvalitativ fiskeriinspektion. Kapaciteten skal ved hovedkvarteret i Grønland være koncentreret om opgaver forbundet med den grønlandske fiskeriinspektion. Forbindelselementet på Færøerne skal være koncentreret om opgaver forbundet med den færøske fiskeriinspektion, idet lovgrundlaget begge steder er væsensforskelligt.

- Det er et ubetinget krav, at der i såvel Grønland som på Færøerne opstilles en redundant fiskeriinspectorskapacitet, som sikrer, at opgaven med fiskeriinspektion kan løses på alle tider af døgnet i hele ansvarsområdet.

Forbindelselement Færøerne skal varetage fiskeriinspektionen i fagligt samarbejde med Fiskiveiðieftirlitið i Tórshavn. Ved faglige spørgsmål og fortolkninger af den færøske fiskerilovgivning skal der være et tilkaldeberedskab til koordinering med Fiskiveiðieftirlitið. Dette tilkaldeberedskab skal også være til rådighed i tilfælde af overtrædelse af fiskerilovgivningen og dermed koordinering med anklagemyndigheden på Færøerne.

- Det er et ubetinget krav, at der opstilles et redundant tilkaldeberedskab, som har et indgående kendskab til den færøske fiskerilovgivning

Den færøske fiskerilovgivning er unik og skrevet på færøsk. Forbindelselement Færøerne skal, ud fra færøsk lovgivning, kunne producere en korrekt oversættelse til dansk.

- Det er et ubetinget krav, at der ved Forbindelselement Færøerne er en kyndig i færøsk, som samtidig har et indgående kendskab til billedopbygning samt fiskeriterminologi og som kan varetage opgaver med oversættelser.

Beredskab

Færøerne har kun én lufthavn til fastvingede fly. I tilfælde af en bombetrussel mod lufthavnen vil flytrafik til og fra øerne være lukket. En minørkapacitet ved Forbindelselement Færøerne skal derfor kunne assistere lokale myndigheder i identifikation og bortfjernelse af sprængstoffer og ammunition på Færøerne. Funktionen som minørholdsleder bør være redundant, men kan samtidig være en sidefunktion til en administrativ/teknisk stilling.

- Det er et ubetinget krav, at der opstilles en minørkapacitet som sekundærfunktion

Drift

Forbindelselementet på Færøerne bør kunne bidrage til opbygning af et kvalitativt situationsbillede af søterritoriet og fiskerizonen til hovedkvarteret for Værnsfælles Arktisk Kommando på daglig basis. En daglige vagthavende befalingsmand vil endvidere kunne indgå i koordinationen med Fiskiveiðieftirlitið omkring fiskeriinspektionen og have den daglige kontakt til andre myndigheder på Færøerne omkring situationsbilledet samt i muligt omfang koordinere støtte til underlagte enheder. Foruden dette bør en vagthavende befalingsmand også kunne indgå i tilkaldeberedskabet.

- Det er et ubetinget krav, at der ved Forbindelselement Færøerne i dagtimerne opstilles en vagthavende befalingsmand, som bidrager til særligt fiskeriinspektion, men også varetager den daglige kontakt til underlagte enheder og de færøske myndigheder.

På Færøerne skal der være en begrænset administrativ kapacitet til rådighed, hvilket vil kunne løses ved at give staben de relevante kvalifikationer, og herudover modtage støtte fra de funktionelle tjenester i Danmark eller alternativt fra hovedkvarteret i Grønland. IT-support gennemføres i den forbindelse som en kombination af fjernsupport og teknisk besøg.

- Det er et ubetinget krav, at der ved Forbindelselement Færøerne er en administrative kompetence.

4.5.8 Ammunitionsrydning.

En fælles ammunitionsrydningskapacitet mellem Grønland og Færøerne kan overvejes for at optimere anvendelsen af denne ressource.

4.5.9 Udmåling af stabsstruktur.

I belysningen af strukturen tages helt overordnet udgangspunkt i den eksisterende struktur ved Grønlands Kommando og Færøernes Kommando. De i det foregående anførte opgaver og krav kan sammenfattes til en stabsstruktur, som vil være uafhængig af valg af den fysiske placering af hovedkvarteret. Struktur til etablissemmentsmæssig støtte vil blive behandlet i det efterfølgende.

Tabellen viser udkast til den årsværksmæssige udmåling ved Værnsfælles Arktisk Kommando. Det skal bemærkes, at de operative entiteter som f.eks. Siriuspatruljen og Forsva-

rets Vagt Mestersvig, der underlægges Værnsfælles Arktisk Kommando, ikke er medregnet.

LEDELSE	U	B	Ø	
Chef	1			M404
Stabschef	1			M401
Ledelsessekretariat				
Chef for ledelsessekretariat	1			M331
Leder personelsektion	1			M231
Sekretariatsassistent 1	1			C100
Sekretariatsassistent 2			1	C100
Leder Budget og økonomisektion	1			M231
Rejsekontor		1		C100
Økonomiassistent	1			M112
Personelassistent	1			M112
OPERATIONSADFDELING				
Chef for Operationsafdelingen	1			M331
Operationsofficer MAR OPS	1			M321
Operationsofficer AIR OPS	1			M321
Operationsofficer LAND OPS	1			M231
Kampinformationsassistent	1			M112
Fiskeri- og havmiljø				
Fiskeriofficer 1	1			M321
Fiskeriofficer 2	1			M312
Situationsrum / MRCC / MAS				
Daglig VO	1			M321
Daglig VO	2			M312
Daglig VO	4			C300
Kampinformationsassistent		7		M112
Flåderadio / telefon omstilling				
Leder flåderadio	1			M231
Vagtholdsleder (radio)	2			M221
Radiogast 1	7			M112
PLANLÆGNINGSADFDELING				
Chef for planlægningsafdeling	1			M331
Sagsbehandler	1			M331
Sagsbehandler	1			M321
Adjutant CH VAK, policy- og presserådgiver,	1			M321

Samlet stab Grønland	36	8	1	
-----------------------------	-----------	----------	----------	--

Forsvarets Forbindelselement Færøerne (FEF)	U	B	Ø	
Chef	1			M331
Fiskeriofficer 1	1			M321
Fiskeriofficer 2	1			M321
Daglig vagthavende befalingsmand	1			M221

Samlet stab Færøerne	4	0	0	
-----------------------------	----------	----------	----------	--

Sammenfatning af den stabsmæssige årsværksudmåling:

- Der er et ubetinget krav om 40 årsværk.

4.5.10 Udmåling af etablissemmentsstruktur.

Herved forstås driftsmæssige arbejdsopgaver forbundet med ejendomsdrift. Det er hovedsageligt diverse viceværtsopgaver⁵⁶, men også opgaver forbundet med drift og støtte til IT systemer. Såfremt støtten ikke kan tilkøbes ved servicekontrakter med eksterne leverandører, skal den opstilles i fornødent omfang. Dette kan også ske som en kombination.

- Det er et ubetinget krav, at behov for støtte til ejendomsdrift kan imødekommes.

Behov for at opstille egen struktur til løsning af etablissemmentsmæssige opgaver bortfalder ved valg af placering af hovedkvarteret i Nuuk, da det er muligt at tilkøbe en sådan støtte i byen ved f.eks. indgåelse af servicekontrakter med udbydere af viceværtsydelser. På den anden side vil en placering i Kangilinnguit betyde et uændret behov for at opretholde et kommandantskab, der kan levere den nødvendige etablissemmentsmæssige støtte. Alt andet lige er det et mål, at omkostninger forbundet med at opstille egen struktur til den etablissemmentsmæssige støtte holdes på et minimum.

- Det er et ubetinget krav, at opstilling af egen struktur til at varetage den etablissemmentsmæssige støtte holdes på et minimum.

Kangilinnguit

Strukturen, der i dag medgår til etablissemmentsdrift samt anden faglig støtte i Kangilinnguit, er skitseret nedenfor.

⁵⁶ Facility management/Facility Services.

Anden Støtte (KT/LESEK)	Årsværk	Niveau
LD KT	1	M231
LD FP	1	M231
Kantinegast	1	M112
Postspeditionsgast	1	M112
Kok	3	M112
Bager	1	M112
Etablissemmentsafdeling		
Chef for etablissemmentsafdeling	1	M331
LDDC	1	M321
LDDE	1	M231
Tømrer	1	M112
Elgast	2	M112
Maskingast	3	M112
Automekaniker	3	M112
Leder IE	1	M221
Elektronik mekaniker	1	M112
Datamekaniker	1	M112
Leder LC	2	M231
Leder Forsyning	1	M221
Forsyningsgast	2	M112
Stationsgast	2	M112
Rengøringsassistent	4	C100
Sum	34	

I Kangilinnguit kan etablissemmentsmæssig støtte ikke tilkøbes ved eksterne leverandører. Der betyder, at der som udgangspunkt er et uændret stort behov for at beholde struktur til den opgave, såfremt Værnsfælles Arktisk Kommando opstilles i de nuværende faciliteter.

- Det er et ubetinget krav, at etablissemmentsafdelingen opretholdes.

Nuuk

I Nuuk er der et bredt udvalg af eksterne leverandører, der kan imødekomme behovet for etablissemmentsmæssig støtte via servicekontrakter. Det betyder, at der er et lille behov for selv at opstille struktur til denne opgave. Det vurderes, at behovet for egen struktur udgøres af driftsledelse, IT-support og portnerfunktion.

Følgende struktur vurderes på den baggrund nødvendig i Nuuk:

Faglig støtte	U	B	Ø	
	Årsværk			Niveau
Leder etablisement	1			M231
Driftsgast			1	M112
IE	1			M112
Stationsgast	2			C100
Sum	4		1	

- Det er et ubetinget krav, at faglig støttestruktur opstilles med fire årsværk.

Narsarsuaq

I Narsarsuaq er der et mindre udvalg af eksterne leverandører⁵⁷, der kan imødekomme behovet for etableringsmæssig støtte via servicekontrakter. Det betyder, at der er et behov for selv at opstille struktur til denne opgave. Det vurderes, at behovet for egen struktur er driftsledelse, tømrer, auto-, elektronik- og datamekanikere, maskingaster, IT-support, forsyningsgaster, rengøringsassistenter og portnerfunktion.

Følgende struktur vurderes på den baggrund nødvendig i Narsarsuaq:

Faglig støtte	U	B	Ø	
	Årsværk			Niveau
Chef for etablisementsafdeling	1			M321
Leder IE	1			M221
Elektronik mekaniker	1			M112
Datamekaniker	1			M112
Leder Forsyning	1			M221
Leder kantine	1			M221
Kantinegast	1			C100
Rengøringsassistent	4			C100
Sum	11			

I alt 11 årsværk.

- Det er et ubetinget krav, at etablisementsafdelingen opstilles med 11 årsværk.

Forbindelselement Færøerne

I Tórshavn er der et bredt udvalg af eksterne leverandører, der kan imødekomme behov for etableringsmæssig støtte via servicekontrakter. I Tórshavn kan støtte tilkøbes ved eksterne leverandører evt. i samarbejde med andre færøske myndigheder. Det betyder, at der ikke er behov for selv at opstille struktur til denne opgave.

- Det er et ubetinget krav, at der kan tilkøbes etableringsstøtte lokalt ved Forbindelselement Færøerne.
- Det er et ønskeligt krav, at der kan tilvejebringes faglig støtte i form af kampinformati-
ons-/elektronikkompetence ved Forbindelselement Færøerne.

⁵⁷ Dette forudsætter, at lufthavnen fortsat er fungerende i Narsarsuaq (modsat Transportkommissionens anbefalinger om at flytte lufthavnen til Qaqortoq).

Forbindelselement Færøerne	U	B	Ø	Niveau
Fiskeriassistent/Kampinformationsassistent			1	M112
IE			1	M112

4.5.11 Anden støtte.

Anden støtte omfatter en række tilbud, der ikke umiddelbart vurderes at afføde et strukturbehov, og som skal søge at ligestille det udstationerede personels vilkår med de service-tilbud, der findes ved tjeneste i Danmark. Ikke desto mindre vurderes de at være vigtige i forbindelse med at sikre rekruttering til tjeneste ved Værnsfælles Arktisk Kommando.

Undervisningstilbud (0-9 kl. niveau)

For at kunne rekruttere og fastholde personel ved tjenestestedet skal medfølgende børn kunne tilbydes tosproget undervisning fra 0-9 kl. niveau.

- Det er et ubetinget krav, at der er et tosproget undervisningstilbud fra 0 til 9. kl. niveau.

Beskæftigelse til medrejsende ægtefælle/samlever

For at kunne rekruttere og fastholde personel ved tjenestestedet bør der kunne tilbydes beskæftigelse til medrejsende ægtefælle/samlever.

- Det er betinget krav, at der kan tilbydes beskæftigelse til medrejsende ægtefælle/samlever.

Ungdomsuddannelse/gymnasium mv.

For at kunne rekruttere og fastholde personel ved tjenestestedet kan der tilbydes ungdomsuddannelse/gymnasium.

- Det er et ønskeligt krav, at der kan tilbydes tosproget ungdomsuddannelse/gymnasium.

Vuggestue/børnehave

For at kunne rekruttere og fastholde personel ved tjenestestedet skal medfølgende børn kunne tilbydes vuggestue og børnehave.

- Det er et ubetinget krav, at der er et tosproget vuggestuetilbud.
- Det er et ubetinget krav, at der er et tosproget børnehavetilbud.

Læge/tandlæge

For at kunne rekruttere og fastholde personel ved tjenestestedet samt varetage personellens sikkerhed skal der kunne tilbydes lægehjælp indenfor kort tid.

- Det er et ubetinget krav, at der er tilbud om læge indenfor kort tid (t < 30 min.).
- Det er et ubetinget krav, at der er tilbud om tandlæge indenfor kortere tid (t < 24 timer.).

4.6 Delkonklusion.

Der skal opstilles en robust ledelse, der stillingsmæssigt indplaceres med tilstrækkelig tyngde i forhold til de primære samarbejdspartnere.

Situationscenteret ved Værnsfælles Arktisk Kommando skal være døgnbemandet og kunne forberedes til at modtage repræsentanter fra Flyveredningstjenesten og politiet for at

optimere indsatsen i forbindelse med eftersøgninger og søulykker. Forbindelselement Færøerne kan uden for arbejdstid opstilles med et passende tilkaldeberedskab.

Medarbejdere til funktionelle opgaver så som økonomiforvaltning, lønsumsstyring, rejseafregning mv. vil overvejende skulle indplaceres i civile assistent- såvel som lederstillinger. Administrative, civile ledelsesstillinger vil kunne substituere tilsvarende militære ledelsesstillinger.

Sammenfattende peger analysen på, at de militære ansatte vil fordele sig fra chefgruppe over officerer med analytisk kompetence over øvrige sagsbehandlere til mellemledere samt personel på manuelt niveau.

Endvidere vil behovet for den etablissemmentsmæssige støttestruktur blive opgjort særskilt, idet den er afhængig af valg af placering af hovedkvarteret.

4.7 Afledte krav og vægtning – etablerement.

Som udgangspunkt skal der vælges mellem at leje et egnet etablerement, købe et etablerement, bygge nyt eller kombination af flere løsninger. Det gælder for såvel faciliteter til selve hovedkvarteret som til boliger for det udstationerede personel samt faciliteter til repræsentative forhold og idræt ved hovedkvarteret i Grønland og forbindelseselementet på Færøerne.

4.7.1 Faciliteter til hovedkvarter.

Hovedkvarterefaciliteten i Grønland skal udover areal til almindelige kontorer ligeledes indeholde areal til indretning af et situationscenter, herunder skal det være muligt at etablere de nødvendige sikkerhedsmæssige foranstaltninger. En foreløbig opgørelse viser, at der ved en størrelse af staben på 40 årsværk under anvendelse af de i forsvaret anvendte dimensionerende faktorer skal anvendes ca. 600 m² til kontorarealer⁵⁸ til etableringen af kommandoen i Grønland og ca. 150 m² kontorarealer til forbindelseselement Færøerne ved en bemanning på 4 årsværk. Alle behov for kontorarealer er inklusiv et tillæg på 40 %.⁵⁹

- Det er et ubetinget krav, at der tilvejebringes min. ca. 600 m² til hovedkvarteret.

Ved nybygning kan forsvaret dimensionere samtlige krav til indretning og udstyr fra og med projekteringsfasen. Det betyder, at etablerementet umiddelbart vil tilgodese og opfylde de krav, der stilles i forbindelse med sikkerhedsgodkendelse, krav til arbejdsmiljø samt brugervenlighed, funktionalitet mv.

Vælges en lejeløsning, bør det sikres, at installationen sker med så få fysiske modifikationer som muligt i forbindelse med tilpasningen til forsvarets krav. Det vil dels nedsætte omkostninger forbundet med indretning og tilpasning samtidig med, at omkostninger forbundet med reetablering reduceres. Udlejers interesse må alt andet lige forventes at være, at der foretages så få ændringer som muligt på ejendommene.

⁵⁸ Der skal i forbindelse med arbejdet med Værnsfælles Indsatsstyrke tages højde for et eventuelt fremtidigt behov for administrative faciliteter til denne.

⁵⁹ Forsvarets Bygnings- og Etablissemmentsstjeneste anvender erfaringsmæssigt et tillæg på 40 % af det beregnede grundlag.

Dette peger på, at udstyr til f.eks. kommunikation så vidt muligt bør indrettes i flytbare moduler, hvorfra der alene udgår ledning og stik til strømforsyning, data, varme samt eventuel vand og spildevand.

For så vidt angår kommunikationscenteret i hovedkvarteret, skal muligheden undersøges nærmere for at etablere alt kommunikationsudstyr, herunder (MF-), VHF-, UHF- og BRASS⁶⁰ (HF) sendere i containere, der opbygges med alt nødvendigt supportudstyr (Modems/Link/kontrol/switch/antenne matrix, strøm og ventilation). Containerne kan opbygges i Danmark og opsendes som en pakkeløsning installeret i 20" containere. En sådan løsning vil endvidere tilgodese en eventuel fremtidig ændring af placeringen af bl.a. sendersite. Kommunikationsudstyr kan indrettes i mobile moduler, der kan flyttes ved evt. behov.

- Det er et betinget krav, at der i tilknytning til hovedkvarteret i Grønland kan opstilles et mindre antal modulære 20" containere til primært kommunikations- og signaludstyr.

For så vidt angår kontorfaciliteter til Forbindelseselement Færøerne gælder i princippet samme overvejelser, krav og vægtning som til hovedkvarteret i Grønland, idet behovet dog er mindre.

- Det er et ubetinget krav, at der tilvejebringes min. ca. 150 m² til Forbindelseselement Færøerne.

Der er behov for at kunne opbevare håndvåben med tilhørende ammunition ved eller i tilknytning til det militære hovedkvarter i Grønland, og behov for at kunne opbevare håndvåben med tilhørende ammunition, minør- og ammunitionsrydningsmateriel samt sprængstoffer ved eller i tilknytning til forbindelseselementet på Færøerne.

- Det vurderes at være et ubetinget krav, at der i tilknytning til respektive etableringer i hovedkvarteret i Grønland og forbindelseselementet på Færøerne tilvejebringes adgang til sikrede opbevaringsfaciliteter.

For Værnsfælles Arktisk Kommando og Forbindelseselement Færøerne bygninger og områder gælder det, at der er behov for at have et automatiseret overvågningssystem med alarmer mv., som kan leve op til anførte krav i de militære sikkerhedsbestemmelser. De nærmere bestemmelser fastlægges på baggrund af en risiko- og sikkerhedsvurdering, som foretages af Forsvarets Efterretningstjeneste.

- Det vurderes at være et ubetinget krav, at der etableres et automatiseret overvågningssystem med tilhørende alarmer, der skal kunne fjernbetjenes fra en reception eller tilsvarende administrativ funktion inden for normal arbejdstid og fra en døgnbemandet funktion eller tilkaldevagt uden for normal arbejdstid.

4.7.2 Faciliteter til boliger.

⁶⁰ Broadcast Radio And Ship Shore.

I forbindelse med tjeneste i Grønland og på Færøerne stilles der, til udstationeret personel, et udvidet kvarter til rådighed i størrelse og stand, der modsvarer det funktionsniveau og den familiestatus, som den enkelte medarbejder har. Størrelsen på kvarteret varierer fra en chefbolig på ca. 150 m² til ca. 40 m² for eksempelvis manuelt personel uden medrejsende familie. Det i afsnit 3.4 opstillede arealmæssige overslag viser, at der til udstationeret personel skal tilvejebringes ca. 2.700 m² boligareal ved hovedkvarteret i Grønland og ca. 210 m² boligareal ved Forbindelseselement Færøerne.

- Det er et ubetinget krav, at der tilvejebringes ca. 2.700 m² til boliger ved hovedkvarteret.
- Det er et ubetinget krav, at der tilvejebringes ca. 210 m² til boliger ved Forbindelseselement Færøerne.

Arealopgørelsen er vist i kapitel 3, afsnit 3.4.

Vedligehold estimeres til kr. 290/m² pr. år.

4.7.3 Faciliteter til repræsentative formål.

I forbindelse med ceremoniel virksomhed, besøgsvirksomhed, højtideligholdelse af jubilæer og lignende vil der lejlighedsvis være behov for faciliteter til disse repræsentative formål.

- Det er et betinget krav, at der tilvejebringes faciliteter i nærheden eller som en del af hovedkvarteret til repræsentative formål.

4.7.4 Idrætsfaciliteter.

Med henblik på at tilvejebringe passende træningsvilkår for at imødekomme de krav, der stilles jf. forsvarrets sundhedstriade, skal der stilles adgang til idrætsfaciliteter til rådighed for den enkelte medarbejder. Der bør således være adgang til idrætsfaciliteter (kondirum) ved hovedkvarteret i Grønland.

På Færøerne opstilles ikke egne idrætsfaciliteter, hvorimod der benyttes firmaaftaler med eksisterende faciliteter.

Herudover skal der søges indgået aftale med andre parter for at tilvejebringe adgang til idrætstilbud lokalt, herunder mulighed for individuelt abonnement, klippekort mv.

- Det er et ubetinget krav, at der er adgang til faciliteter til fysisk uddannelse og træning.
- Det er et ønskeligt krav, at faciliteter til fysisk uddannelse og træning forefindes ved tjenestestedet.

4.8 Delkonklusion.

Hovedkvarteret i Grønland skal have plads til såvel kontorfaciliteter som et situationscenter, hvorimod behovet på Færøerne alene tilsiger kontorfaciliteter. Behovet opgøres foreløbigt til henholdsvis ca. 600 m² og 150 m².

For så vidt angår de tekniske installationer, bør der være plads til at kunne opstille containeriseret modulløsninger til kommunikations- og signaludstyr.

I såvel Grønland som på Færøerne skal tilvejebringes boliger til udstationeret personel i alt ca. 2.700 m² og ca. 210 m².

Faciliteter til repræsentation i Grønland kan tilvejebringes enten ved eget domicil eller ved at benytte egnede lokaler i umiddelbart tilknytning til hovedkvarteret.

Til det tjenestegørende personel skal der være adgang til velegnede idrætsfaciliteter, der enten kan inddækkes ved at opstille egne faciliteter, eller kan tilvejebringes ved at benytte offentlige tilbud.

4.9 Afledte krav og vægtning - infrastruktur og logistik.

Dette afsnit tager overordnet udgangspunkt i den infrastruktur og logistik, som vurderes relevant i forhold til placeringen af Værnsfælles Arktisk Kommando, herunder drift af hovedkvarter og forbindelseselement. Den infrastruktur og logistik, der kræves til understøttelse af maritime operationer i det grønlandske og færøske område, vurderes ikke relevant i relation til placeringen og drift af hovedkvarteret i Grønland eller et forbindelseselementet på Færøerne.

4.9.1 Havnefaciliteter.

Ved havnefaciliteter i denne sammenhæng skal forstås alle de faciliteter, der indgår i en havn, som eksempelvis kajplads, depot- og lossefaciliteter, vedligeholdelses- og værftsfaciliteter m.v.

Etableringen af et hovedkvarter i Grønland samt et forbindelseselement på Færøerne afleder ikke umiddelbart et behov for, at faciliteterne skal kunne anløbes med skib. De skibe, der er indsat under operativ kontrol af Værnsfælles Arktisk Kommando, har ikke et operativt behov for at kunne anløbe placeringerne med henblik på at kunne genforsyne m.v. Den genforsyning, som underlagte enheder skibe og fartøjer har behov for, kan ligeså vel ske på andre placeringer end den, hvor Værnsfælles Arktisk Kommando/Forbindelseselement Færøerne er placeret.

- Det er et ønskeligt krav, at Værnsfælles Arktisk Kommando placeres ved egen havn/adgang til havn.

Det har dog betydning, at den type service/støtte, som de mindre enheder, herunder inspektionskuttere og søopmålingsfartøjer, hidtil har fået ved Grønlands Kommando, skal kunne tilvejebringes et andet sted, såfremt Kangilinnguit forlades.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at forsyning og støtte til forsvarets enheder i Nordatlanten og Arktis koordineres af operative logistiske myndigheder i Danmark, normalt via lokale speditører og shippingfirmaer i Danmark, Grønland og Færøerne samt med forsvarets egne fly.

4.9.2 Lufthavnsfaciliteter.

Smidighed, hastighed og fleksibilitet i forhold til eksempelvis møde- og besøgsvirksomhed og i forhold til udskiftning af personel skal tilstræbes. Der skal kunne flyves til og fra Værnsfælles Arktisk Kommando for at kunne tilfredsstille transportbehovet i forbindelse med møde- og besøgsaktivitet samt personeludskiftning mv. Der bør kunne flyves med fastvingede fly.

For at spare rejsetid og dermed arbejdstidsrelaterede udgifter bør den samlede rejsetid mellem Værnsfælles Arktisk Kommando og Danmark søges nedsat mest muligt.

For tiden er der kun direkte flyvninger til Danmark fra Sønder Strømfjord, hvorfra der regelmæssigt (næsten dagligt) flyves til og fra Danmark. En placering af hovedkvarteret med mulighed for direkte flyvning til Danmark vil lette opgaveløsningen og give mange fordele, såvel i relation til transport som i relation til muligheden for samplacering med luftgruppen og det tildelte inspektionsfly. Såfremt dette ikke er muligt, vil muligheden for at komme til 'atlantlufthavn'⁶¹ inden for samme dag være tilfredsstillende.

Som anført i afsnit 3.7, anbefaler Transportkommissionen, at atlantlufthavnen i Narsarsuaq flyttes til Qaqortoq. Der er endnu ikke truffet politisk beslutning om en flytning af lufthavnen. Før dette sker, skal der i 2011 foretages yderligere tekniske undersøgelser omkring den endelige placering. Transportkommissionen har endvidere anbefalet, at landingsbanen i Nuuk forlænges til 2.200 meter, og som konsekvens heraf nedlægges lufthavnen i Kangerlussuaq. Der skal dog foretages en række regularitetsundersøgelser, førend der kan træffes beslutning herom.

- Det er et ubetinget krav, at Værnsfælles Arktisk Kommando inden for samme dag har adgang til lufthavn med direkte flyvning til Danmark (transatlantisk forbindelse).
- Det er et betinget krav, at Værnsfælles Arktisk Kommando har umiddelbar adgang (transporttid < 2 timer) til lufthavn med direkte flyvning til Danmark (transatlantisk forbindelse).

På Færøerne er der kun én lufthavn (Vagár), hvorfor forbindelseselementet skal placeres på én af øerne med tunnelforbindelse til Vagár eller på selve øen for at sikre den nødvendige mobilitet for personalet i forbindelse med mødevirksomhed, hjemrejser mv.

- Det er et ubetinget krav, at Forbindelseselement Færøerne placeres ved Vagár eller på en ø med tunnelforbindelse til Vagár.

4.9.3 Adgang til helikopterterminal.

Erfaringen i Kangilinnuit er, at adgang til en heliport isoleret set ikke tilgodeser det transportbehov et fremtidigt militært hovedkvarter i Grønland vurderes at have. Dette skal ses i relation til såvel den nationale opgaveløsning som i relation til internationalt samarbejde i Arktis. Prioriteringen og dermed regulariteten af beflyvningen af en relativ lille heliport afhænger af et civilts selskabs kommercielle dispositioner og kundeunderlag.

- Det er et ønskeligt krav, at Værnsfælles Arktisk Kommando har adgang til helikopterterminal.

4.9.4 Udvidelsesmuligheder.

Som følge af en forventning om et stigende aktivitetsniveau i det arktiske område skal placeringen indeholde mulighed for en eventuel fremtidig udvidelse. Det fremadrettede aspekt i forhold til udvidelsesmuligheder skal ses i snæver sammenhæng med dels et eventuelt

⁶¹ Pt. Kangerlussuaq og i sommerperioder tillige Narsarsuaq.

fremtidigt ønske om at styrke tilstedeværelsen i Arktis, dels den endelige rapport fra den nedsatte Transportkommission og den efterfølgende politiske behandling.

Potentialet i forhold til fremtidige udvidelsesmuligheder bør i videst mulig omfang indgå i den samlede vurdering under iagttagelse af det grønlandske selvstyres og det færøske hjemmestyres fremadrettede infrastrukturelle planlægning.

- Det er et betinget krav, at den udpegede placering er tilstrækkeligt belyst af det grønlandske selvstyre og det færøske hjemmestyre i relation til eventuelle fremtidige udvidelsesmuligheder.

4.9.5 Depotfaciliteter herunder lagerfaciliteter i tilknytning til havnen/lufthavnen.

Adgang til lagerfaciliteter til håndtering af forsyninger til Værnsfælles Arktisk Kommando vil lette opgaveløsningen. Det militære hovedkvarter i Grønland og forbindelseselementet på Færøerne er ikke afhængig af adgang til lagerfaciliteter til de underlagte skibe, der opererer i området, da ansvaret herfor påhviler de operative logistikcentre i Danmark. I relation til hovedkvarteret og forbindelseselementet er det således ikke afgørende, om end hensigtsmæssigt, at lagerfaciliteter er beliggende i tilknytning til en eventuel havn/lufthavn.

- Det er et ønskeligt krav, at Værnsfælles Arktisk Kommando har adgang til lagerfaciliteter til såvel kommandofaciliteter som underlagte skibe og fartøjer.

Til underlagte fly og helikoptere er forsvarets nuværende lagerfaciliteter i lufthavne, henholdsvis i Kangerlussuaq og på Vagár⁶², tilstrækkelige. For så vidt angår Logistik Element Thule følges den kommende analyse af den fremtidige arktiske opgaveløsning.

4.9.6 Tele- og radiokommunikation.

Adgang til tidssvarende og tilstrækkelige informatik-, tele- og kommunikationskapacitet er nødvendig for at det militære hovedkvarter i Grønland og forbindelseselementet på Færøerne kan gennemføre operative og administrative opgaver. En begrænsning indenfor dette område vil have en degraderende effekt på mulighederne for at gennemføre operationer samt effekten, hvormed disse operationer gennemføres. Hastigheden på forbindelsen skal være så tilpas, at også forsvarets administrative sags- og dokumenthåndteringssystemer kan afvikles ubesværet.

Der skal være adgang til bredbåndsforbindelse med videokonferencekapacitet, fastnet-/mobiltelefoni, satellitkommunikation, UHF/(MF)/VHF/HF (BRASS) radiokommunikation. Line-of-sight forbindelser skal i videst muligt udgås, da disse erfaringsmæssigt er ustabile i Arktis grundet vejrforholdene.

Der skal i tilknytning til informatik-, tele- og kommunikationsområdet tilvejebringes de nødvendige NO BREAK og SHORT BREAK systemer samt være den nødvendige support i forhold til de informatik-, tele- og kommunikationssystemer der anvendes.

⁶² Faciliteterne på Vagár har kapacitet til garagering af en Lynx helikopter eller tilsvarende helikopterstørrelse.

- Det er et ubetinget krav, at Værnsfælles Arktisk Kommando og Forbindelseselement Færøerne har adgang til tilstrækkelige informatik-, tele- og kommunikationskapacitet, herunder tilstrækkelig båndbredde og forsyningssikkerhed (satellit⁶³).
- Det er et ubetinget krav, at informatik-, tele- og kommunikationssystemer har NO BREAK og SHORT BREAK systemer.

4.9.7 Areal til antennepark.

Da hovedkvarteret skal indeholde et situations- og et kommunikationscenter, hvorfra kommunikation med fly, helikoptere og skibe skal være muligt, skal der kunne etableres en antennepark med blandt andet HF, (MF), VHF og UHF antenner i lighed med den nuværende antennepark ved henholdsvis Grønlands Kommando og Færøernes Kommando.

Etableringen af en antennepark skal ses i sammenhæng med det operative behov samt den automatisering, som BRASS-projektet tilfører kommunikationsarkitekturen.

Området, hvor der eventuelt etableres antennepark, skal kunne sikres i forhold til gældende sikkerhedsbestemmelser.

- Det er et ubetinget krav, at der kan tilvejebringes et areal med gode adkomstforhold, hvorpå der kan opstilles en antennepark, og at dette areal kan sikres i overensstemmelse med gældende sikkerhedsbestemmelser.

4.9.8 Adgang til motorkøretøjsvedligehold.

Værnsfælles Arktisk Kommando og Forbindelseselement Færøerne vil være i besiddelse af et antal administrative køretøjer, som regelmæssigt skal vedligeholdes. Kapaciteten til vedligehold skal være indenfor rækkevidde i tilstrækkeligt omfang, herunder at kapaciteten er i besiddelse af de nødvendige kvalifikationer for at kunne vedligeholde de køretøjer som Værnsfælles Arktisk Kommando og Forbindelseselement Færøerne tildeles.

Vedligeholdelse bør i videst muligt omfang søges udført under anvendelse af lokale civile værksteder.

- Det er et ubetinget krav, at tjenestekøretøjer kan vedligeholdes foreskriftsmæssigt
- Det er et betinget krav, at der kan indgås civile servicekontrakter på egne køretøjer

Det kan tilstræbes at lease køretøjer, da der ikke stilles specielle krav til køretøjerne udover, hvad almindelige civile firmaer/institutioner kan tilbyde. Herved undgås også administrative omkostninger til militært syn, oplægning af reservedele, forbrugsgods mv. Såfremt forvaltningspraksis ikke tillader, at motorkøretøjer leases, bør der lokalt søges indgået servicekontrakter på vedligeholdelse af administrative motorkøretøjer.

- Det er et ønskeligt krav, at administrative køretøjer kan leases.

⁶³ Telegreenland har i dag monopol på levering af data- og telefonydelser, hvorfor en opfyldelse af dette krav vil betyde en fornyelse af den eksisterende aftale. Inden fornyelse af denne aftale skal det undersøges, hvorvidt forsvaret kan anvende egne satellitforbindelser til løsning af tjenstligt behov (FIIN, DeMars og KESDH m.v.).

4.9.9 Parkerings- og garagefaciliteter.

Der skal i nødvendigt omfang være parkeringsforhold, der muliggør parkering af både tjenstekøretøjer og medarbejdernes private køretøjer, såvel ved hovedkvarteret i Grønland som ved Forbindelseselement Færøerne. Herudover er der behov for, at tjenstekøretøjer kan parkeres indenfor et indhegnet område - og i Grønland gerne i garagefacilitet.

Parkeringskapaciteten anslås at skulle udgøre ca. 3-5 tjenstlige køretøjer og ca. 10-15 private biler⁶⁴, hvilket medfører et samlet parkeringsbehov på ca. 13-20 køretøjer.

- Det er et ubetinget krav, at der kan tilvejebringes parkeringsfaciliteter til forsvarets tjenstekøretøjer på ca. 80-130 m².
- Det er et betinget krav, at der kan tilvejebringes parkeringsfaciliteter på ca. 260-390 m² til ansattes private køretøjer.

4.9.10 Nærhed til samarbejdspartnere/- forbindelser.

For at smidiggøre koordination og samarbejde med lokale myndigheder og interessenter bør behovet for rejseaktivitet minimeres. Nærhed til samarbejdspartnere såvel i Grønland som på Færøerne er væsentlig for kvaliteten i opgaveløsningen, herunder håndteringen af eksempelvis operative, juridiske, fiskerifaglige og forvaltningsmæssige problemer.

- Det er et betinget krav, at Værnsfælles Arktisk Kommando og Forbindelseselement Færøerne placeres i nærheden af samarbejdspartnere og interessenter.
- Det er et ønskeligt krav, at Værnsfælles Arktisk Kommando og Forbindelseselement Færøerne samplaceres med samarbejdsrelationer og interessenter.

4.10 Delkonklusion

I forhold til operationer generelt vurderes det, at særligt behovet for overvågning og suverænitetshævdelse, eftersøgnings- og redningstjeneste, øvelsesdeltagelse samt fiskeriinspektion vil være dimensionerende for stabenes sammensætning, herunder beredskab.

Krav og behov udledt af den operative opgaveportefølje er ikke dimensionerende faktorer i forbindelse med vurdering af den fysiske placering af det militære hovedkvarter i Grønland eller forbindelseselementet på Færøerne, da opgaverne som udgangspunkt kan løses uafhængigt heraf.

Behovet for at opstille egen struktur til løsning af viceværtsopgaver ved Værnsfælles Arktisk Kommando domiciler i Grønland og på Færøerne skal reduceres til et absolut minimum.

For både kontorer og boliger til det udstationerede personel kan der grundlæggende set vælges mellem at leje, eje eller en eventuel en kombination heraf. Det er behov for, at der kan tilbydes boliger til hovedparten af udstationerede både med og uden familie.

Etableringen af et hovedkvarter i Grønland samt et forbindelseselement på Færøerne afleder ikke umiddelbart et behov for, at faciliteterne skal kunne anløbes med skib.

⁶⁴ Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste anvender følgende norm: 376 pladser pr. 1.000 medarbejder, svarende til ca. $0,376 * 40 =$ ca. 15 pladser.

Der er behov for, at der kan flyves til og fra placeringerne. Kun anvendelse af lufttransport med fastvingede fly vurderes at kunne tilfredsstille behovet i forbindelse med møde- og besøgsaktivitet samt personeludskiftning og eventuel augmentering af staben mv.. En placering af hovedkvarteret med mulighed for direkte flyvning til Danmark er ikke afgørende for opgaveløsningen men vil give mange fordele, såvel i relation til transporttid som i økonomisk henseende. Det har betydning, at de valgte placeringer ikke er begrænset eller nedprioriteret af det grønlandske selvstyre eller det færøske hjemmestyre i relation til eventuelle fremtidige udvidelsesmuligheder.

Der er kun begrænset behov for adgang til lagerfaciliteter til håndtering af diverse forsyninger til Værnsfælles Arktisk Kommando. Til underlagte fly og helikoptere er forsvarets nuværende lagerfaciliteter i lufthavne, henholdsvis i Kangerlussuaq og på Vagár⁶⁵, tilstrækkelige.

Adgang til tidssvarende og tilstrækkelige informatik-, tele- og kommunikationskapacitet er nødvendigt for at det militære hovedkvarter i Grønland og forbindelseselementet på Færøerne kan gennemføre operative og administrative opgaver. Der skal i tilknytning til hovedkvarteret i Grønland være mulighed for at opstille egen antennepark.

Nærhed til samarbejdsrelationer såvel i Grønland som på Færøerne vil i visse tilfælde være essentiel og have en gunstig indvirkning i forbindelse med opgaveløsningen.

4.11 Samlet delkonklusion for opstilling af krav og vægtning.

Generelt er opgavekomplekset efter en sammenlægning af de nordatlantiske kommandoer uændret, da overvågning og suverænitetsbevarelse også i fremtiden vil være den højst prioriterede opgave.

Den forudsatte udvikling i det arktiske miljø og operationsområde peger imidlertid på en forskydning af de maritime enheders operationsområde mod nord, hvilket særligt skyldes, at fiskeflåderne trækker længere nordover i takt med den stigende afsmeltning af iskapen, men også at krydstogt- og tankskibstrafikken er stigende.

Placeringen af Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter vil i mindre grad være påvirket af krav afledt af den operative opgaveløsning, idet dog muligheden for at koordinere med andre myndigheder og institutioner samt krav til støttestruktur vil være meget påvirket af heraf.

Samlingen af de nordatlantiske kommandoer stiller nye krav til ledelsens sammensætning og robusthed, ligesom der stilles øgede krav til bemanning og robusthed ved situationscenteret for bl.a. at skabe mulighed for et tværgående samarbejde med politi og flyveredningstjenesten samt forstærke evnen til at lede og organisere større søulykker, eftersøgninger og redningsaktioner.

En samling og ensretning af ammunitionsrydningen i form af opstilling af en fælles rydningskapacitet ved Værnsfælles Arktisk Kommando bør undersøges nærmere.

⁶⁵ Faciliteterne på Vagár har kapacitet til garagering af en Lynx helikopter eller tilsvarende.

Hovedkvarteret i Grønland skal have plads til såvel kontorfaciliteter som et situationscenter, hvorimod behovet på Færøerne alene tilsiger kontorfaciliteter. Behovet opgøres foreløbigt til henholdsvis ca. 600 m² i Grønland og 150 m² på Færøerne.

I såvel Grønland som på Færøerne skal tilvejebringes boliger til udstationeret personel, i alt ca. 2.700 m² i Grønland og ca. 210 m² på Færøerne.

For både kontorer og boliger til det udstationerede personel kan der grundlæggende set skelnes mellem at leje, at eje eller en eventuel kombination heraf. Det er behov for, at der kan tilbydes boliger til hovedparten af udstationerende både med og uden familie.

Etableringen af et hovedkvarter i Grønland samt et forbindelseselement på Færøerne afleder ikke umiddelbart et behov for, at faciliteterne skal kunne anløbes med skib.

Kun anvendelse af lufttransport med fastvingede fly vurderes at kunne tilfredsstille behovet i forbindelse med møde- og besøgsaktivitet samt personeludskiftning og eventuel augmentering af staben mv. En placering af hovedkvarteret med mulighed for direkte flyvning til Danmark er ikke afgørende for opgaveløsningen, men vil give mange fordele, såvel i relation til transporttid som i økonomisk henseende.

Adgang til tidssvarende og tilstrækkelige informatik-, tele- og kommunikationskapacitet er nødvendig for at det militære hovedkvarter i Grønland og forbindelseselementet på Færøerne kan gennemføre operative og administrative opgaver.

Nærhed til samarbejdsrelationer såvel i Grønland som på Færøerne vil i visse tilfælde være essentiel og have en gunstig indvirkning i forbindelse med opgaveløsningen.

5 ANALYSE 2 MÅLOPFYLDELSE

5.1 Indledning.

Jævnfør Forsvarsministeriets kommissorium er arbejdsgruppens opgave at belyse placeringen af Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter i enten Nuuk, Narsarsuaq eller Kangilinnguit. I det følgende vil det blive belyst, i hvilken grad de tre placeringerne opfylder udvalgte behov og krav, der er blevet opstillet tidligere i forbindelse med analyse 1.

Målopfyldelsen er som udgangspunkt foretaget blandt de ubetingede krav, der er opstillet. Der vil dog være områder, hvor det er relevant at analysere på enten betingede eller ubetingede krav.

I forbindelse med belysningen af evnen til at understøtte løsningen af selve det operative opgavekompleks er denne evne intakt og ligeværdig for alle tre placeringers vedkommende, hvilket overvejende skyldes to forhold:

For det første er det eneste ubetingede krav, der er opstillet f.s.v.a. den operative opgaveløsning, at opgaver pålagt i Forsvarskommandoen Årsprogram skal løses og søges opfyldt i overensstemmelse med pålagte målopfyldelsesgrader. Evnen til at opfylde de i årsprogrammet fastsatte krav vurderes at være uafhængig af den fysiske placering af Værnsfælles Arktisk Kommando. Dette skyldes, at den operative opgaveløsning altovervejende sker som kommando- og kontrolfunktioner, der foregår via elektroniske informations- og kom-

munikationsmidler. Der er således ikke identificeret nogen faktorer i forhold til den fysiske placering af Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter i enten Nuuk, Narsarsuaq eller Kangilinnguit, som i det perspektiv kompromitterer opgaveløsningen.

For det andet viser analysen, at struktur og organisation af staben ved Værnsfælles Arktisk Kommando hovedkvarter, herunder den ledelsesmæssige, operative og administrative del, kan opstilles uafhængigt af den fysiske placering. Det er således alene løsningen af de etablissemmentsmæssige opgaver, der ændrer karakter, når der ses på de forskellige placeringer, hvilket skyldes de forskellige vilkår, hvorunder de opgaver skal løses.

Den fysiske placeringens indvirkning på evnen til at understøtte den opgaveløsning vil herefter ikke blive inddraget.

5.2 Metode til målopfyldelse.

Der anvendes følgende terminologi i forbindelse med analyse af de enkelte placeringers evne til at målopfyldelse:

Målopfyldelsesgrad	Forklaring	Værdi
I høj grad	Opgaveløsningen understøttes uden væsentlige hindringer	3
I nogen grad	Opgaveløsningen understøttes med nogle hindringer	2
I mindre grad	Opgaveløsningen understøttes kun med væsentlige hindringer	1
Ingen	Opgaveløsningen understøttes ikke	0

Nedenstående overordnede forhold lægges til grund for analysen af målopfyldelsesgraden:

- Strukturelle og organisatoriske forhold:
 - Struktur til at varetage den etablissemmentsmæssige støtte.
- Etablissemmentsmæssige forhold:
 - Areal til hovedkvarter.
 - Areal til boliger.
- Infrastrukturelle og logistiske forhold:
 - Adgang til lufthavn.
 - Nærhed til samarbejdspartnere.

Under ovenstående overordnede forhold er i underpunkter anført et antal parametre, som i nærværende analyse vil blive vurderet efter et væsentlighedskriterie i forbindelse med målopfyldelsesanalysen. Væsentlighedskriteriet skal tage højde for, at ikke alle faktorer indgår i målopfyldelsesanalysen med samme vægt.

Parametre, der relaterer sig til etablissemmentsmæssige, infrastrukturelle og logistiske forhold, vurderes mere væsentlige end parametre, der omhandler strukturelle og organisatoriske forhold til at varetage den etablissemmentsmæssige støtte – forstået på den måde, at

parameteren repræsenterer, i hvor høj en grad det er muligt at tilkøbe sig funktionel støtte fra det lokale område, som hovedkvarteret placeres i.

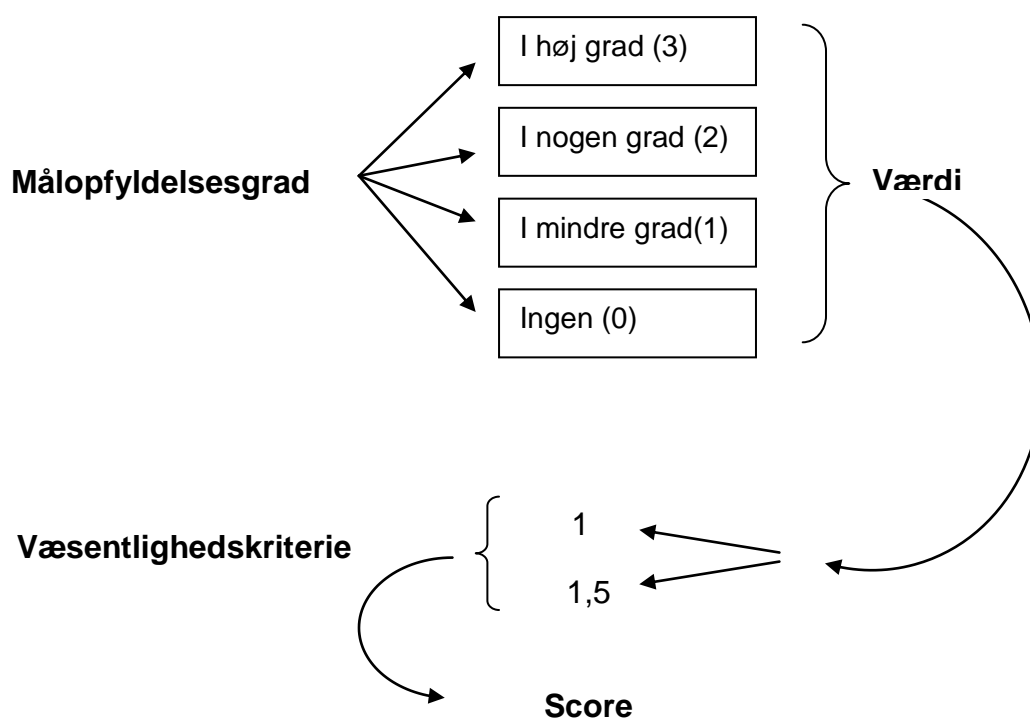
Parametre relateret til etablerementet, som eksempelvis tilvejebringelse af areal til hovedkvarteret og tilvejebringelse af areal til boliger, vurderes væsentlighedsmæssigt sidestillet med eksempelvis adgang til lufthavn og nærhed til samarbejdspartnere.

De anførte parametre er lagt til grund, fordi de anses for at være dimensionerende i forbindelse med vurdering af de enkelte løsningsmodeller for så vidt angår økonomi, men også set i relation til hovedkvarterets mulighed for at kunne fungere effektivt. Det betyder, at en af de tre placeringer indledningsvis kan have en høj opfyldelsesgrad målt på en konkret parameter, men henset til, at den pågældende parameter på den anden side måske ikke vægtes højt, vil den opgjorte score efter korrektion af væsentlighedskriteriet og dermed den samlede score, være mindre end en tilsvarende målopfyldelsesgrad målt på en anden parameter med et andet væsentlighedskriterie (se nedenstående figur).

På baggrund af denne sondring anvendes herefter følgende korrektionsfaktorer i forbindelse med opgørelse af væsentlighedskriteriet:

- Strukturelle og organisatoriske forhold (Faktor 1)
- Etablissemetsmæssige forhold (Faktor 1,5)
- Infrastrukturelle og logistiske forhold (Faktor 1,5)

Det skal i den forbindelse bemærkes i forhold til Kangilinnguit, at muligheden for at leje areal til boliger og hovedkvarter er sidestillet med de eksisterende etablissemetsmæssige vilkår i Kangilinnguit. Det skyldes, at der i analysen sondres mellem behov for investering i relation til at tilvejebringe boliger og bygning til hovedkvarter.

Score = Værdi x Faktor

Af ovenstående følger, at jo højere den samlede score er, desto højere er placeringens evne til at målopfylde.

Det skal bemærkes, at Forbindelselement Færøerne også behandles i målopfyldelsesanalysen, selvom analysens primære formål er at sigte mod at vurdere de enkelte placeringers evne til at målopfylde for så vidt angår placeringen af Værnsfælles Arktisk Kommandos hovedkvarter. Det skyldes, at Forbindelselement Færøerne trods sin størrelse udgør en vigtig del af Værnsfælles Arktisk Kommando evne til løse pålagte opgaver indenfor det samlede operations- og ansvarsområde.

5.3 Nuuk evne til at målopfylde.

5.3.1 Struktur og organisation.

Ved en placering af Værnsfælles Arktisk Kommando i Nuuk vil de fleste nødvendige støttefunktioner være til stede i forvejen som følge af den allerede eksisterende infrastruktur, der knytter sig til et større bysamfund. Det betyder for opstillingen af den nødvendige etableringsmæssige støttestruktur, at den kan holdes på et begrænset niveau.

I analyse 1 er der peget på en etableringsmæssig støttestruktur på i alt fire årsværk til denne opgave, idet muligheden for at kunne tilkøbe støtte fra private udbydere i Nuuk til at varetage de driftsmæssige opgaver forbundet med etableringen er til stede.

- Placering i Nuuk vil i **høj grad** imødekomme kravet om at minimere opstilling af egen struktur til at varetage den etableringsmæssige støtte.

Score: $3 \times 1 = 3$.

Samlet score i Strukturelle og Organisatoriske forhold: **3**.

5.3.2 Etableringsmæssige forhold

I Nuuk er muligheden for at tilvejebringe det ønskede arealbehov til hovedkvarteret ved såvel at leje et eksisterende byggeri eller bygge nyt til stede.

- Placering i Nuuk vil i **høj grad** imødekomme kravet om at leje et egnet byggeri til hovedkvarter på min. ca. 600 m².
- Placering i Nuuk vil i **høj grad** imødekomme kravet om at bygge et egnet byggeri til hovedkvarter på min. ca. 600 m².

Score: $3 \times 1,5 + 3 \times 1,5 = 9$.

I Nuuk er muligheden for at tilvejebringe det ønskede arealbehov til boliger ved såvel at leje et eksisterende byggeri som at bygge nyt til stede.

- Placering i Nuuk vil i **nogen grad**⁶⁶ imødekomme kravet om at leje et egnet byggeri til boliger på min. ca. 2.700 m².

⁶⁶ Det Grønlandske Selvstyre, Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik oplyser, at der ikke med sikkerhed kan garanteres for, at det nødvendige boligbehov kan tilvejebringes i Nuuk.

- Placering i Nuuk vil i **høj grad** imødekomme kravet om at bygge et egnet byggeri til boliger på min. ca. 2.700 m².

Score: $2 \times 1,5 + 3 \times 1,5 = 7,5$.

Samlet score i Etablissementsmæssige forhold: **16,5**.

5.3.3 Infrastruktur og logistik

I Nuuk er der en lufthavn med flere daglige forbindelse til Kangerlussuaq.

- Placering i Nuuk vil i **høj grad** imødekomme kravet om adgang til lufthavn med transatlantisk forbindelse indenfor samme dag.

Score: $3 \times 1,5 = 4,5$.

I Nuuk ligger en række interessenter og offentlige myndigheder og samarbejdspartnere med interesse for Værnsfælles Arktisk Kommando som eksempelvis politi og Det Grønlandske Selvstyre. Der er hyppige daglige forbindelser med fly til flyveredningstjenesten i Søndre Strømfjord.

- Placering i Nuuk vil i **høj grad** imødekomme krav om at være placeret i nærheden af samarbejdsrelationer og interessenter.

Score: $3 \times 1,5 = 4,5$.

Samlet score i Infrastruktur og Logistik: **9**.

5.4 Delkonklusion

En placering i Nuuk vil betyde, at kravene til de opstillede parametre i høj grad imødekommes. Som følge af Nuuks størrelse vil en lang række af de funktionelle tilbud kunne købes fra private aktører, der i forvejen servicere andre offentlige myndigheder og institutioner.

Det skal bemærkes, at Nuuk har et relativt veludviklet marked for såvel lejeboliger som erhvervslejemål, hvorved muligheden er til stede for, at forsvarrets investeringer i infrastruktur i forbindelse med flytningen kan minimeres.

Afslutningsvist skal peges på, at en placering i Nuuk vil medføre, at hovedkvarteret placeres i umiddelbar nærhed til de primære samarbejdspartnere i Grønland, hvorved koordinering, samarbejde og mødevirksomhed smidiggøres.

Samlet score Nuuk: **28,5**.

Fordele	Ulemper
Etablissementsstøtte kan købes. Hovedkvarter kan lejes. Hovedkvarter kan bygges. Boliger kan bygges. Rejsetid til 'atlantlufthavn'. God koordinering med andre myndigheder. Investeringsbehov til infrastruktur kan minime-	På trods af, at markedet for lejeboliger i Nuuk er relativt veludviklet, er det ikke sandsynligt at boligbehovet kan dækkes ved udelukkende at leje boliger henset til størrelsen af det aktuelle udbud af lejeboliger i Nuuk.

res.	
------	--

5.5 Narsarsuaq evne til at målopfylde.

5.5.1 Struktur og organisation.

Ved en placering af Værnsfælles Arktisk Kommando i Narsarsuaq vil få af de nødvendige støttefunktioner være til stede i forvejen som følge af fraværet af en allerede eksisterende infrastruktur, som ellers knytter sig til et større bysamfund. Det betyder for opstillingen af den nødvendige etablissemmentsmæssige støttestruktur, at den skal kunne levere en række driftsmæssige opgaver relateret til drift og vedligehold af etablissemmentet.

I analyse 1 er der peget på en etablissemmentsmæssig støttestruktur på i alt 11 årsværk til denne opgave, idet muligheden for at kunne tilkøbe støtte fra private udbydere i Narsarsuaq til at varetage de driftsmæssige opgaver kun i nogen grad er til stede.

- Placering i Narsarsuaq vil i **nogen grad** imødekomme kravet om at minimere opstilling af egen struktur til at varetage den etablissemmentsmæssige støtte.

Score: $2 \times 1 = 2$.

Samlet score i Strukturelle og Organisatoriske forhold: **2**.

5.5.2 Etablissemmentsmæssige forhold.

I Narsarsuaq er muligheden for at leje et eksisterende byggeri til hovedkvarter ikke til stede. Muligheden for at tilvejebringe det ønskede arealbehov til hovedkvarter ved bygge nyt er til stede.

- Placering i Narsarsuaq vil i **ingen grad** imødekomme kravet om at leje et egnet byggeri til hovedkvarter på min. ca. 600 m².
- Placering i Narsarsuaq vil i **høj grad** imødekomme kravet om at bygge et egnet byggeri til hovedkvarter på min. ca. 600 m².

Score: $0+3 \times 1,5 = 4,5$.

I Narsarsuaq er muligheden for at leje et eksisterende byggeri til boliger ikke til stede. Muligheden for at tilvejebringe det ønskede arealbehov til boliger ved bygge nyt er til stede.

- Placering i Narsarsuaq vil i **ingen grad** imødekomme kravet om at leje et egnet byggeri til boliger på min. ca. 2.700 m².
- Placering i Narsarsuaq vil i **høj grad** imødekomme kravet om at bygge et egnet byggeri til boliger på min. ca. 2.700 m².

Score: $0+3 \times 1,5 = 4,5$.

Samlet score i Etablissemmentsmæssige forhold: **9**.

5.5.3 Infrastruktur og logistik⁶⁷

⁶⁷ Følgende er baseret på den nuværende infrastruktur og tager ikke højde for planer om eventuelt at flytte lufthavnen til Qaqortoq, som anbefalet af Transportkommissionen, jf. s. 45.

I Narsarsuaq ligger en lufthavn med forbindelse ugentlige forbindelser til Søndre Strømfjord og Nuuk og ca. tre måneder om året direkte til København.

- Placering i Narsarsuaq vil i **mindre grad** imødekomme kravet om adgang til lufthavn med transatlantisk forbindelse indenfor samme dag.

Score: $1 \times 1,5 = 1,5$.

I Narsarsuaq ligger én interessant⁶⁸. Herudover ligger ingen offentlige myndigheder og samarbejdspartnere med interesse for Værnsfælles Arktisk Kommando.

- Placering i Narsarsuaq vil i **mindre grad** imødekomme krav om at være placeret i nærheden af samarbejdsrelationer og interesser.

Score: $1 \times 1,5 = 1,5$.

Samlet score i Infrastruktur og Logistik: **3**.

5.6 Delkonklusion

En placering i Narsarsuaq vil betyde, at kravene til de opstillede parametre generelt imødekommes i mindre grad. Som følge af Narsarsuaqs størrelse og placering vil en række af det funktionelle tilbud aktuelt kun delvist kunne købes fra private aktører.

Det skal bemærkes, at Narsarsuaq ikke har noget særligt marked for såvel lejeboliger som erhvervslejemål, hvorved behovet for, at forsvaret selv foretager investeringer i infrastruktur i forbindelse med flytningen, øges.

Afslutningsvist skal peges på, at en placering i Narsarsuaq vil medføre, at hovedkvarteret ikke placeres i umiddelbar nærhed til de primære samarbejdspartnere i Grønland, hvorved koordination, samarbejde og mødevirksomhed alt andet lige vanskeliggøres.

Samlet score Narsarsuaq: **14**.

Fordele	Ulemper
Nogen etablisementsstøtte kan i købes. Hovedkvarter kan bygges. Boliger kan bygges.	Hovedkvarter kan ikke lejes. Boliger kan ikke lejes. Investeringsbehov til infrastruktur kan ikke minimeres. Rejsetid til 'atlantlufthavn'. Koordination med andre myndigheder.

5.7 Kangilinnguit evne til at målopfylde.

5.7.1 Struktur og organisation.

Ved placering af Værnsfælles Arktisk Kommando i Kangilinnguit vil ingen af de nødvendige støttefunktioner være til stede i forvejen som følge af fraværet af allerede eksisterende infrastruktur, som ellers knytter sig til et større bysamfund. Det betyder for opstillingen af

⁶⁸ Isrekognosceringstjenesten.

den nødvendige etablissemøntsmæssige støttestruktur, at den skal kunne yde alle de driftsmæssige opgaver relateret til drift og vedligehold af etablissemøntet.

I delanalyse 1 er der vist den aktuelt normerede, etablissemøntsmæssige støttestruktur på i alt 34 årsværk til denne opgave, idet muligheden for at kunne tilkøbe støtte fra private udbydere i Kangilinnguit ikke er til stede.

- Placering i Kangilinnguit vil i **mindre grad** imødekomme kravet om at minimere opstilling af egen struktur til at varetage den etablissemøntsmæssige støtte.

Score: $1 \times 1 = 1$.

Samlet score i Strukturelle og Organisatoriske forhold: **1**.

5.7.2 Etablissemøntsmæssige forhold.

I Kangilinnguit sidestilles muligheden for at leje eller bygge et eksisterende byggeri til såvel hovedkvarter som boliger med at forblive i det eksisterende byggeri.

- Placering i Kangilinnguit vil i **høj grad** imødekomme kravet om at tilvejebringe et egnet byggeri til hovedkvarter på min. ca. 600 m².
- Placering i Kangilinnguit vil i **høj grad** imødekomme kravet om at tilvejebringe et egnet byggeri til hovedkvarter på min. ca. 600 m².

Score: $3+3 \times 1,5 = 9$.

- Placering i Kangilinnguit vil i **høj grad** imødekomme kravet om at leje et egnet byggeri til boliger på min. ca. 2.700 m².
- Placering i Kangilinnguit vil i **høj grad** imødekomme kravet om at bygge et egnet byggeri til boliger på min. ca. 2.700 m².

Score: $3+3 \times 1,5 = 9$.

Samlet score i Etablissemøntsmæssige forhold: **18**.

5.7.3 Infrastruktur og logistik.

I Kangilinnguit ligger ingen lufthavn med forbindelse til Kangerlussuaq og Nuuk, men der ligger en heliport med ugentlig forbindelse til Narsarsuaq. Rejsetid Kangilinnguit-Kangerlussuaq er to dage.

- Placering i Kangilinnguit vil i **ingen grad** imødekomme kravet om adgang til lufthavn med transatlantisk forbindelse indenfor samme dag.

Score: $0 \times 1,5 = 0$.

I Kangilinnguit ligger ingen interessenter eller offentlige myndigheder og samarbejdspartnere med interesse for Værnsfælles Arktisk Kommando.

- Placering i Kangilinnguit vil i **ingen grad** imødekomme krav om at være placeret i nærheden af samarbejdsrelationer og interessenter.

Score: $0 \times 1,5 = 0$.

Samlet score i Infrastruktur og Logistik: **0**.

5.8 Delkonklusion.

En placering i Kangilinnguit vil betyde, at kravene til de opstillede parametre i nogen grad imødekommes. Som følge af Kangilinnguit geografiske placering vil ingen af de funktionelle behov kunne dækkes ved køb fra private aktører, da ingen er etableret, eller forudses at kunne etablere sig, i området.

Det skal bemærkes, at Kangilinnguit ikke har et marked for hverken lejeboliger eller erhvervslejemål, men at forsvarets behov kan dækkes ved at fortsætte den eksisterende løsning, hvorved behovet for, at forsvaret selv foretager investeringer i infrastruktur i forbindelse med flytningen, minimeres. Det skal dog bemærkes, at der skal foretages en substantiel investering i miljøoprydning.

Afslutningsvist skal der peges på, at en uændret placering i Kangilinnguit vil medføre, at hovedkvarteret forbliver i stor afstand til de primære samarbejdspartnere i Grønland, hvorved koordination, samarbejde og mødevirksomhed med disse aktører fortsat er vanskelig.

Samlet score Kangilinnguit: **19**.

Fordele	Ulemper
Hovedkvarter kan fortsat benyttes på eksisterende aftale med USA. Boliger er til rådighed. Boliger kan bygges.	Etablisementsstøtte kan ikke købes. Rejsetid til 'atlantlufthavn'. Koordination med andre myndigheder. Betydelige miljøomkostninger.

5.9 Samlet delkonklusion for målopfyldelse.

En samlet oversigt over den fundne målopfyldelse er sammenfattet i nedenstående tabel:

Placering	Score
Nuuk	
Struktur og organisation	3
Etablisementsmæssige forhold	16,5
Infrastruktur og logistik	9
Sum	28,5
Narsarsuaq	
Struktur og organisation	2
Etablisementsmæssige forhold	9
Infrastruktur og logistik	3
Sum	14
Kangilinnguit	
Struktur og organisation	1
Etablisementsmæssige forhold	18
Infrastruktur og logistik	0
Sum	19

Der ses på baggrund af de valgte parametre betydelige forskelle i de enkelte placeringers evne til at opfylde opstillede krav og behov til Værnsfælles Arktisk Kommando.

I Nuuk vil der være et lille behov for at opstille støttestruktur, mens der i Kangilinnguit er et stort for egen støtte, da det ikke er muligt at tilkøbe denne. I Narsarsuaq vil det i nogen grad være muligt at tilkøbe støtten.

For så vidt angår de etablissemmentsmæssige forhold er der i Nuuk en mulighed for at opfylde det etablissemmentsmæssige behov ved enten at leje eller bygge eller vælge en kombination heraf. I Kangilinnguit er der ikke noget, der indikerer, at den eksisterende aftale med USA ikke kan fortsættes. Der skal dog kalkuleres med udredning af betydelige miljøomkostninger, hvad enten Kangilinnguit beholdes eller ej. Det største investeringsbehov opstår, hvis forsvaret forbliver i Kangilinnguit, hvilket særligt skyldes behovet for at modernisere tankanlæggene.

I Narsarsuaq er der ingen mulighed for at leje eksisterende byggerier til hverken hovedkvarter eller boliger, hvorfor der her må påregnes høje investeringsomkostninger.

En placering i Nuuk vil i høj grad tilgodese behovet for at hurtig adgang til lufthavn ud og ind af Grønland såvel som behovet for at kunne samarbejde og koordinere med andre myndigheder og interessenter. I Kangilinnguit kan ingen af disse krav opfyldes. I Narsarsuaq vil behovet i nogen grad kunne opfyldes for så vidt angår muligheden for at kunne rejse ind og ud af Grønland, men det vil stadig være relativt besværligt at facilitere samarbejde og koordination med andre myndigheder og institutioner.

5.10 Færøsk Forbindelseselements evne til at målopfylde.

Områderne, der i dag huser Færøernes Kommando, forventes afviklet i forbindelse med etableringen af Værnsfælles Arktisk Kommando. Den færøske andel af Værnsfælles Arktisk Kommando vil udgøres af et mindre forbindelseselement. Den efterfølgende målopfølgelse er baseret på, at Forbindelseselement Færøerne placeres i Tórshavn.

5.10.1 Struktur og organisation.

- Placering af det færøske forbindelseselement i Tórshavn vil i høj grad imødekomme kravet om at minimere opstilling af egen struktur til at varetage den etablissemmentsmæssige støtte.

Det er vurderingen, at alt etablissemmentsmæssig støtte til både tjenesteboliger og kontorfacilitet kan varetages af lokale håndværkere mv. i Tórshavn. En eventuel anden placering på Færøerne - det er et ubetinget krav, at forbindelseselement placeres ved Vagár eller på en ø med tunnelforbindelse til Vagár - vurderes kun marginalt at forringe mulighederne for at kontrahere med lokale i forhold til etablissemmentsmæssig støtte, hvorfor der ikke vil være de store forskelle i den score, som en anden placering vil opnå. Nedenstående score kan derfor betragtes som generisk.

Score: $3 \times 1 = 3$.

Samlet score i Strukturelle og Organisatoriske forhold: **3**

5.10.2 Etablissemmentsmæssige forhold.

Forbindelselement Færøerne har et mindre behov for både boliger og administrative faciliteter, hvorfor det vurderes realistisk, at det behov, der er redegjort for, kan tilvejebringes ved lejemål. I forhold til eventuelle andre placeringer på Færøerne vurderes Tórshavn at have størst fleksibilitet i forhold til lejemål til både boliger og administrative faciliteter. En placering af Forbindelselement Færøerne i Tórshavn vil opnå målopfyldelse som følger:

- Placering i Tórshavn vil i **høj grad** imødekomme kravet om at leje et egnet byggeri til boliger på minimum 210 m².
- Placering i Tórshavn vil i **høj grad** imødekomme kravet om at bygge et egnet byggeri til boliger på minimum 210 m².

Score: 3+3 x 1,5 = **9**.

- Placering i Tórshavn vil i **høj grad** imødekomme kravet om at leje et egnet byggeri til administrative opgaver på minimum 150 m².
- Placering i Tórshavn vil i **høj grad** imødekomme kravet om at bygge et egnet byggeri til administrative formål på minimum 150 m².

Score: 3+3 x 1,5 = **9**.

Samlet score i Etablissemementsmæssige forhold: **18**

5.10.3 Infrastruktur og logistik

Nærhed til samarbejdspartnere og lufthavn med direkte adgang til Danmark er vigtig for udøvelsen af myndighedsopgaven for Forbindelselement Færøerne.

- Placering i Tórshavn vil i **høj grad** imødekomme kravet om adgang til lufthavn med transatlantisk forbindelse indenfor samme dag.

Score: 3 x 1,5 = **4,5**.

I Tórshavn er alle interessenter eller offentlige myndigheder og samarbejdspartnere med interesse for Forbindelselement Færøerne og Værnsfælles Arktisk Kommando beliggende.

- Placering i Tórshavn vil i **høj grad** imødekomme krav om at være placeret i nærheden af samarbejdsrelationer og interessenter

Score: 3 x 1,5 = **4,5**.

Samlet score i Infrastruktur og Logistik: **9**.

5.10.4 Delkonklusion

Den samlede score for placering af Forbindelselement Færøerne i Tórshavn vurderes at opfylde alle behov indenfor struktur og organisation, etablissemementsmæssige forhold og Infrastruktur og logistiske forhold.

Placering	Score
Tórshavn	

Struktur og organisation	3
Etablissemmentsmæssige forhold	18
Infrastruktur og logistik	9
Sum	30

Samlet score Tórshavn: **30**.

Fordele	Ulemper
Etablissemmentsstøtte kan købes. Hovedkvarter kan lejes. Hovedkvarter kan bygges. Boliger delvist kan lejes. Boliger kan bygges.	

6 ØKONOMI

6.1 Indledning

Der er i forbindelse med beregningerne for de respektive placeringer taget udgangspunkt i kendte og godkendte myndighedsbusiness cases for både Grønlands Kommando og Færøernes Kommando samt de til kommandoerne tilhørende opgave- og projektbusiness cases. Dette nuværende økonomiske grundlag er efterfølgende tilpasset i forhold til den enkelte placeringsspecifikke forhold i relation til eksempelvis behov for strukturelle og organisatoriske forhold, etablerment og infrastruktur samt afledte residualopgaver og udgifter i relation miljø og oprydning mm. Der er, med mindre andet er angivet, anvendt prisniveau 2010.

Grundlæggende er de økonomiske beregninger opdelt i følgende områder for alle placeringer:

- Struktur og organisation.
- Materiel.
- Etablissemment.
- IT.
- Variable ydelser.
- Øvrig drift.

Der er til hver placering udarbejdet ressourceark, som indeholder de specifikke beregninger. Disse ark er vedlagt som bilag 4, samt underbilag 4.1 – 4.5.

6.2 Økonomiske forudsætninger.

Der er i beregningerne til Sirius, Luftgruppe Vest, Mestersvig og andre mindre lokationer ikke medtaget lønsumsberegninger, da der ikke ændres ved disse elementer i forbindelse med placeringen af Værnsfælles Arktisk Kommando. Lønberegningerne er ligeledes udtaget af det nuværende grundlag for henholdsvis Grønlands Kommando og Færøernes Kommando med det formål at skabe et ensartet sammenligningsgrundlag i forhold til provenuberegningerne.

Den nuværende størrelse for variable ydelser og øvrig drift for Grønlands Kommando og Færøernes Kommando på henholdsvis ca. 4,4 mio. kr. årligt og ca. 26,5 mio. kr. årligt er justeret i forhold til det forventede årsværksprovenu for de enkelte placeringer og indarbej-

det i beregningerne⁶⁹. Den efterfølgende tabel viser de regulerede beregninger for variable ydelser og øvrig drift i forhold til den enkelte placering.

	ÅV nuværende	ÅV ny	ÅV difference	%andel	VARYD	Øvrig drift
VAK Nuuk	83	44	39	53,01%	2,33	14,05
VAK Narsarsuaq	83	51	32	61,45%	2,70	16,28
VAK Kangilinnuit	83	74	9	89,16%	3,92	23,63

Der er indarbejdet en forøgelse på IT relaterede udgifter, idet adgang til tidssvarende bredbåndsforbindelser til at håndtere sagsbehandlingssystemer, systemer til genforsyning samt arbejdstids- og rejsestyringssystemer m.v. vurderes at være et ubetinget krav for det fremtidige virke af Værnsfælles Arktisk Kommando. Økonomien er relateret til en fornyelse af den eksisterende aftale, som Grønlands Kommando i dag har med TeleGreenland. Der er indarbejdet økonomi i forhold til 2 Mbit fastpris⁷⁰ forbindelse med ubegrænset data til ca. 4,3 mio. kr. årligt.

Der er generelt indarbejdet 0,46 mio. kr. til leje af henholdsvis bolig og kontorfaciliteter til Forbindelseselement Færøerne. Det indarbejdede estimat er fordelt på ca. 0,1 mio. kr. til leje af kontorfacilitet og ca. 0,36 mio. kr. til leje af boliger.

Beregningerne for forbindelseselementet er indeholdt i de respektive ressourceark som selvstændige faner, og der er dermed mulighed at identificere udgifter specifikt relateret til Forbindelseselement Færøerne.

Der er ikke indregnet noget provenu fra et eventuelt salg af etablerementet på henholdsvis Sornfelli/Mjørkadalar samt chefbolig i Tórshavn, da området endnu ikke er afklaret. Der er ligeledes ikke indarbejdet et eventuelt provenu for et salg af etablerementet ved Kangilinnuit, såfremt dette forlades.

Der er indregnet 0,5 mio. kr.⁷⁰ til flytterelaterede udgifter til flytning af bohav, køretøjer m.v. Der skelnes ikke i denne rapport mellem flytterelaterede udgifter til forskellige placeringer og beløbet der er anvendt er et estimat i forhold til en udflytning til Nuuk.

I forbindelse med fastlæggelse af udgifter relateret til miljøoprydning mm. er der i de efterfølgende beregninger anvendt Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste miljøundersøgelser fra 2010 og som overordnet er opdelt i udgifter der relaterer sig til miljøoprydning såfremt Kangilinnuit forlades, og udgifter relateret til miljøoprydning og afværgeforanstaltninger såfremt placeringen i Kangilinnuit fastholdes.

6.2.1 Nuuk

Der er i beregningen af økonomien for Nuuk taget følgende beregningsforudsætninger, idet der henvises til afsnit 3.5 for relevante økonomiske nøgletal:

⁶⁹ Jf. Forsvarskommandoens Årsprogram 2011, 3. rettelse.

⁷⁰ 'Flatrate'.

Nybyggeri af boliger til udstationeret personel svarende til ca. 2.700 m². med en estimeret byggepris på ca. 57,3⁷¹ mio. kr. De afledte årlige driftsudgifter til byggerier er på ca. 1,0 mio. kr.

Lejeprisen for boliger til det udstationerede personel er beregnet til ca. 3,3 mio. kr. årligt. Der er anvendt en gennemsnitlig lejepris på kr. 1.200 kr. pr. m².

Leje af bygning til hovedkvarteret med en årlig lejeudgift på ca. 1,4 mio. kr., idet en lejepris er estimeret til ca. 1.800,- pr. m², såfremt der indgås en aftale om langtidsleje (+10 år). Nybyggeri af hovedkvarteretsfaciliteten er beregnet til ca. 15,6 mio. kr. til etableringen af faciliteten og efterfølgende ca. 0,5 mio. kr. årligt til drift af bygningen. Herudover er der estimeret udgifter til etablering af parkerings- og garagefaciliteter på samlet ca. 3,5 mio. kr. samt indarbejdet en afledt årlig drift på ca. 0,1 mio. kr.

Den årsværksrelaterede løn i forhold til 44 årsværk er beregnet til ca. 19,7 mio. kr. pr. år. 36 årsværk vedrører staben i Grønland, fire årsværk til faglig støttestruktur (etablissementsdrift) og fire årsværk på Færøerne.

Der er indregnet en investering på ca. 11,5 mio. kr. til flytning og etablering af antennepark på Telegraføen⁷². Drift af antenneparken på Telegraføen er estimeret til ca. 0,6 mio. kr. pr. år. Investeringen indeholder ikke anskaffelse af BRASS anskaffelse, idet denne anskaffelse sker i regi af Forsvarets Materieltjeneste. Investeringen relaterer sig derfor udelukkende til nedbrydning af eksisterende antenneanlæg i Kangilinnguit, flytning og opsætning af antennemateriel ved ny placering og etablering af flåderadio i Nuuk.

Der er i beregningen for placeringen for Nuuk taget udgangspunkt i, at der i Kangilinnguit skal foretages miljøoprydning. Rømning og eventuel nedbrydning af etablissementet i Kangilinnguit er ikke medtaget i beregningen, idet faciliteternes fremtid ikke er afklaret. Udgiften til miljøoprydningen er i estimeret til ca. 33 mio. kr.⁷³

Der er ikke i beregningen af Nuuk indarbejdet udgifter til læge og drift af infirmeri, idet denne ydelse forudsættes leveret lokalt som en del af den sundhedsdækning medarbejderne, der er udstationeret i Grønland, er dækket af.

Henset til, at de etablissementsmæssige årsværk er justeret, er der indregnet et merbehov på etablissementsdrift til køb af servicereleterede ydelser som eksempelvis håndværkere og rengøring. Dette merbehov er estimeret til ca. 1,0 mio. kr. årligt.

Den efterfølgende tabel indeholder tre beregnede eksempler, hvor "bygge/leje" beregningen tager udgangspunkt i, at tjenesteboligerne skal nybygges og hovedkvarteret kan lejes. "Bygge" beregningen tager udgangspunkt i, at både tjenesteboliger og hovedkvarteret skal nybygges, og endeligt er "Leje" beregningen udarbejdet med udgangspunkt i, at både tjenesteboliger og hovedkvarteret kan lejes.

⁷¹ Byggepriserne, som er gennemsnitsvurderinger, er oplyst af det Grønlandske Selvstyre, Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik pr. 31. marts 2011.

⁷² Jf. SOK PBC 27 af 9. april 2010.

⁷³ De estimerede udgifter til miljøoprydning og rømning er baseret på Forsvarets Bygnings- og Etablissementsstjenestes notat af 24. september 2010 vedrørende "Omkostninger vedrørende rømning af Grønnedal".

Der er indarbejdet en tilpasning af det nuværende grundlag for ØD og VARYD, således der er indlagt ca. 2,3 mio. kr. til VARYD og ca. 14 mio. kr. til ØD, hvilket udgør ca. 53 % af det nuværende niveau ved Grønlands Kommando/Færøernes Kommando.

OVERORDNET ØKONOMISKE FORHOLD (mio. kr.)	NUUK		NUUK		NUUK	
	Investering	Drift	Investering	Drift	Investering	Drift
	Bygge/leje		Bygge		Leje	
STRUKTUR OG ORGANISATION						
Årsværkerelateret lønsum - STAB	0,00	18,23	0,00	18,23	0,00	18,23
Årsværkerelateret lønsum - ETAB	0,00	1,45	0,00	1,45	0,00	1,45
Årsværkerelateret lønsum - LÆGE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I alt	0,00	19,68	0,00	19,68	0,00	19,68
MATERIEL						
Flytning af antenner	11,49	0,60	11,49	0,60	11,49	0,60
Reparation af antenner Grønnedal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Medicin til FSU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Øvrig materieldrift	0,00	2,50	0,00	2,50	0,00	2,50
I alt	11,49	3,10	11,49	3,10	11,49	3,10
ETABLISSEMENT						
Bygge tjenesteboliger	57,33	0,00	57,33	0,00	0,00	0,00
Møblering af tjenesteboliger	0,99	0,00	0,99	0,00	0,99	0,00
Leje af tjenesteboliger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,28
Bygge hovedkvarter	0,00	0,00	15,60	0,00	0,00	0,00
Parkerings- og garagefaciliteter	0,00	0,00	3,50	0,10	0,00	0,00
Drift af tjenesteboliger mm.	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00
Drift af hovedkvarter	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00
Årlig lokaleleje	0,00	1,44	0,00	0,00	0,00	1,44
Køb af serviceydelser (rengøring mv.)	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00
Leje af kontorfacilitet Forbindelseselement Færøerne	0,00	0,10	0,00	0,10	0,00	0,10
Leje af tjenesteboliger Forbindelseselement Færøerne	0,00	0,36	0,00	0,36	0,00	0,36
Flytteudgifter	0,50	0,00	0,50	0,00	0,50	0,00
I alt	58,82	3,90	77,92	3,06	1,49	6,18
IT						
Fornyelse af flatrateaftale	0,01	4,43	0,01	4,43	0,01	4,43
I alt	0,01	4,43	0,01	4,43	0,00	4,43
VARIABLE YDELSER						
Nuværende grundlag	0,00	2,33	0,00	2,33	0,00	2,33
VARYD relateret til FSU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I alt	0,00	2,33	0,00	2,33	0,00	2,33
ØVRIG DRIFT						
Nuværende grundlag	0,00	14,05	0,00	14,05	0,00	14,05
Miljøoprydning Grønnedal	33,00	0,00	33,00	0,00	33,00	0,00
ØD relateret til FSU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I alt	33,00	14,05	33,00	14,05	33,00	14,05
Samlet Værnsfælles Arktisk Kommando	103,32	47,49	122,42	46,65	45,98	49,76
Nuværende udgifter Grønlands Kommando	0,00	83,35	0,00	83,35	0,00	83,35
Nuværende udgifter Færøernes Kommando	0,00	15,32	0,00	15,32	0,00	15,32
Samlet Grønlands Kommando/Færøernes Kommando	0,00	98,67	0,00	98,67	0,00	98,67
Provenue	-103,32	51,18	-122,42	52,02	-45,98	48,91
Antal år inden "break even"	2,0		2,4		0,9	

Samlet set er der en investering til etablering af boliger og andre faciliteter i relation til Værnsfælles Arktisk Kommando samt udgifter i til miljøoprydning af Kangilinnguit på ca. 46-122 mio. kr. afhængig af den valgte model (bygge, leje eller en kombination). Denne investering kan sammenholdes med den besparelse, som en flytning medfører, og dermed kan der estimeres hvor hurtigt investeringen har tjent sig ind. Den årlige besparelse estimeres til at udgøre ca. 49-52 mio. kr. Etablering af Værnsfælles Arktisk Kommando i Nuuk vil således have tjent sig ind efter ca. 1 -2,5 år afhængig af hvilket udgangspunkt, der tages ved etableringen.

6.2.2 Narsarsuaq

Nybyggeri af boliger til udstationeret personel svarende til ca. 2.700 m². med en estimeret byggepris på ca. 57,3 mio. kr. De afledte årlige driftsudgifter til byggeriet er på ca. 1,0 mio. kr.

Der skal ved en etablering af hovedkvarter i Narsarsuaq nybygges facilitet til dette formål. Prisen for nybygningen udgør ca. 15,6 mio. kr. til etableringen af faciliteten og efterfølgende ca. 0,5 mio. kr. til drift af bygningen. Herudover er der estimeret udgifter til etablering af parkerings- og garagefaciliteter på samlet ca. 3,5 mio. kr. samt indarbejdet en afledt årlig drift på ca. 0,1 mio. kr.

Der er ikke foretaget beregninger på "bygge/leje" eller "leje" kombination, idet Narsarsuaq på nuværende tidspunkt ikke har faciliteter som vurderes at kunne opfylde behovet for hverken tjenesteboliger eller til hovedkvarteret.

Den årsværksrelaterede løn i forhold til 51 årsværk er beregnet til ca. 22,5 mio. kr. 36 årsværk vedrører staben i Grønland, fire årsværk på Færøerne og 11 årsværk struktur relateret til etablisementsdrift.

Der er indregnet samme investering på ca. 11,5 mio. kr. til flytning og etablering af antenepark, som er anvendt i Nuuk. Det vurderes, at det, alt andet lige, ikke vil være dyrere at flytte anteneparken til Narsarsuaq end til Nuuk.

Der er i beregningen for placeringen for Narsarsuaq taget udgangspunkt i, at der ved placeringen Kangilinnguit skal foretages miljøoprydning. Rømning og eventuel nedbrydning af etablisementet i Kangilinnguit er ikke medtaget i beregningen, idet faciliteternes fremtid ikke er afklaret. Udgiften til miljøoprydningen er i estimeret til ca. 33 mio. kr. jf. tidligere.

Henset til at de etablisementsmæssige årsværk er justeret, er der indregnet et merbehov på etablisementsdrift til køb af servicereleterede ydelser som eksempelvis håndværkere og rengøring. Dette merbehov er estimeret til ca. 0,5 mio. kr. årligt. Denne estimering er ca. halvdelen af det udgiftsniveau, som er fastsat for en placering i Nuuk. Dette skyldes, at den etablisementsmæssige struktur er betydelig større ved en placering i Narsarsuaq end i Nuuk.

Der er indarbejdet en fortsat drift af infirmeriet ved Narsarsuaq med udgangspunkt i det udgiftsniveau, der i dag er ved Kangilinnguit. Der er i dag udstationeret en læge og to øvrige sundhedsfaglige medarbejdere i Kangilinnguit. Samlet set anvendes ca. 1,45 mio. kr. i

årsværksrelateret løn. Herudover er udgifter til drift af infirmeriet, indkøb af medicin samt variable ydelser i størrelsesordenen ca. 0,8 mio. kr. årligt.

Der er indarbejdet en tilpasning af det nuværende grundlag for ØD og VARYD, således der er indlagt ca. 2,7 mio. kr. til VARYD og ca. 16,3 mio. kr. til ØD, hvilket udgør ca. 61,5% af det nuværende niveau ved Grønlands Kommando/Færøernes Kommando.

OVERORDNET ØKONOMISKE FORHOLD (mio. kr.)	NARSARSUAQ	
	Investering	Drift
	Bygge	
STRUKTUR OG ORGANISATION		
Årsværkrelateret lønsum - STAB	0,00	18,23
Årsværkrelateret lønsum - ETAB	0,00	4,23
Årsværkrelateret lønsum - LÆGE	0,00	1,35
I alt	0,00	23,81
MATERIEL		
Flytning af antenner	11,49	0,60
Reparation af antenner Grønnedal	0,00	0,00
Medicin til FSU	0,00	0,20
Øvrig materieldrift	0,00	5,00
I alt	11,49	5,80
ETABLISSEMENT		
Bygge tjenesteboliger	57,33	0,00
Møblering af tjenesteboliger	0,99	0,00
Leje af tjenesteboliger	0,00	0,00
Bygge hovedkvarter	15,60	0,00
Parkerings- og garagefaciliteter	3,50	0,10
Drift af tjenesteboliger mm.	0,00	1,00
Drift af hovedkvarter	0,00	0,50
Årlig lokaleleje	0,00	0,00
Køb af serviceydelser (rengøring mv.)	0,00	0,50
Leje af kontorfacilitet Forbindelseselement Færøerne	0,00	0,10
Leje af tjenesteboliger Forbindelseselement Færøerne	0,00	0,36
Flytteudgifter	0,50	0,00
I alt	77,92	2,56
IT		
Fornyelse af flatrateaftale	0,01	4,43
I alt	0,01	4,43
VARIABLE YDELSER		
Nuværende grundlag	0,00	2,70
VARYD relateret til FSU	0,00	0,30
I alt	0,00	3,00
ØVRIG DRIFT		
Nuværende grundlag	0,00	16,28
Miljøoprydning Grønnedal	33,00	0,00
ØD relateret til FSU	0,00	0,20
I alt	33,00	16,48
Samlet Værnsfælles Arktisk Kommando	122,42	56,08
Nuværende udgifter Grønlands Kommando	0,00	83,35
Nuværende udgifter Færøernes Kommando	0,00	15,32
Samlet Grønlands Kommando/Færøernes Kommando	0,00	98,67
Provenue	-122,42	42,59
Antal år inden "break even"	2,9	

Samlet set er der en investering til etablering af boliger og andre faciliteter i relation til Værnsfælles Arktisk Kommando samt udgifter i til miljøoprydning af Kangilinnuit på ca. 122 mio. kr. Denne investering kan sammenholdes med den besparelse på ca. 43 mio. kr.

årligt, som en flytning medfører. Etablering af Værnsfælles Arktisk Kommando i Narsarsuaq vil have tjent sig ind efter ca. 3 år med de indarbejdede beregningsforudsætninger.

6.2.3 Kangilinnuguit

Beregningen vedrørende Kangilinnuguit har overordnet taget udgangspunkt i det udgiftsniveau, der er på nuværende tidspunkt, og er reelt en videreførelse af den nuværende placering. Provenuet i beregningen er således i overvejende grad relateret til det forbindelseselement, der etableres på Færøerne.

Den årsværksrelaterede løn i forhold til 74 årsværk er beregnet til ca. 32,1 mio. kr. pr. år. 36 årsværk vedrører staben i Grønland, fire årsværk på Færøerne og 34 årsværk kan relateres til etableringsdrift.

Der er i dag udstationeret en læge og to øvrige sundhedsfaglige medarbejdere i Kangilinnuguit. Samlet set anvendes ca. 1,45 mio. kr. i årsværksrelateret løn. Herudover er udgifter til drift af infirmeriet, indkøb af medicin samt variable ydelser i størrelsesordenen ca. 0,8 mio. kr. årligt.

Der vil i denne model være udgifter relateret til miljøoprydning og afværgeforanstaltninger. Disse er estimeret til ca. 58 mio. kr.⁷⁴

Der er indarbejdet en tilpasning af det nuværende grundlag for ØD og VARYD, således der er indlagt ca. 3,9 mio. kr. til VARYD og ca. 23,6 mio. kr. til ØD, hvilket udgør ca. 89,2% af det nuværende niveau ved Grønlands Kommando/Færøernes Kommando.

⁷⁴ De estimerede udgifter til miljøoprydning m.m. er baseret på Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjenestens notat af 24. september 2010 vedrørende "Miljøomkostninger vedrørende fortsat drift af Grønnedal".

OVERORDNET ØKONOMISKE FORHOLD (mio. kr.)	KANGILINNGUIT	
	Investering	Drift
STRUKTUR OG ORGANISATION		
Årsværkrelateret lønsum - STAB	0,00	18,23
Årsværkrelateret lønsum - ETAB	0,00	13,91
Årsværkrelateret lønsum - LÆGE	0,00	1,35
I alt	0,00	33,49
MATERIEL		
Flytning af antenner	0,00	0,00
Reparation af antenner Grønnedal	1,20	0,00
Medicin til FSU	0,00	0,20
Øvrig materieldrift	0,00	12,52
I alt	1,20	12,72
ETABLISSEMENT		
Bygge tjenesteboliger	0,00	0,00
Møblering af tjenesteboliger	0,00	0,00
Leje af tjenesteboliger	0,00	0,00
Bygge hovedkvarter	0,00	0,00
Parkerings- og garagefaciliteter	0,00	0,00
Drift af tjenesteboliger mm.	0,00	8,34
Drift af hovedkvarter	0,00	0,00
Årlig lokaleleje	0,00	0,00
Køb af serviceydelser (rengøring mv.)	0,00	0,00
Leje af kontofacilitet Forbindelselement Færøerne	0,00	0,10
Leje af tjenesteboliger Forbindelselement Færøerne	0,00	0,36
Flytteudgifter	0,00	0,00
I alt	0,00	8,80
IT		
Fornyelse af flatrateaftale	0,01	4,43
I alt	0,01	4,43
VARIABLE YDELSER		
Nuværende grundlag	0,00	3,92
VARYD relateret til FSU	0,00	0,30
I alt	0,00	4,22
ØVRIG DRIFT		
Nuværende grundlag	0,00	23,63
Miljøoprydning Grønnedal	58,00	0,00
ØD relateret til FSU	0,00	0,20
I alt	58,00	23,83
Samlet Værnsfælles Arktisk Kommando	59,21	87,49
Nuværende udgifter Grønlands Kommando	0,00	83,35
Nuværende udgifter Færøernes Kommando	0,00	15,32
Samlet Grønlands Kommando/Færøernes Kommando	0,00	98,67
Provenue	-59,21	11,18
Antal år inden "break even"	5,3	

Samlet set er der udgifter i relation til oprydning og rømning af Kangilinnguit mv. på ca. 59 mio. kr. Denne investering kan sammenholdes med den besparelse, som primært en reduktion på Færøerne medfører. Samlet set er der en årlig besparelse på ca. 11 mio. kr. Dermed kan det estimeres, hvor hurtigt investeringen, dvs. udgiften til miljøoprydningen,

har tjent sig ind. Etablering af Værnsfælles Arktisk Kommando i Kangilinnguit vil have tjent sig ind efter ca. 5 år med de indarbejdede beregningsforudsætninger.

En fortsættelse af placeringen i Kangilinnguit vil dog i sammenligning med både Nuuk og Narsarsuaq medføre en årlig merdrift på ca. 31-41 mio. kr., afhængigt af om der nybygges eller lejes i Nuuk.

6.3 Delkonklusion.

Uanset valg af placering af Værnsfælles Arktisk Kommando vil beslutningen på den ene side medføre et behov for investering og på den anden side et besparelsesprovenu. Investeringsbehovet for både Narsarsuaq og Nuuk er betydeligt højere end det behov, der er identificeret ved at fastholde placeringen i Kangilinnguit og skal overvejende ses i lyset af, at der er betydelige udgifter til etablering samt betydelige udgifter til miljøoprydning ved den nuværende placering i Kangilinnguit. Placeringer i Nuuk eller Narsarsuaq medfører et investeringsbehov på mellem ca. 46 mio. og 122 mio. kr., hvorimod investeringsbehovet, hvis placering i Kangilinnguit fastholdes, er ca. 59 mio. kr. Den store forskel i investeringsbehovet i særligt Nuuk er afhængig af hvilken løsning, der vælges (bygge, leje eller en kombination). Investeringsbehovet ved beslutning om en placering i enten Nuuk og Narsarsuaq er ved den dyreste løsning, hvor der bygges både boliger og hovedkvarter, ca. dobbelt så stort som prisen ved en beslutning om at forblive i Kangilinnguit.

Det beregnede provenu udgør ca. 49 - 52 mio. kr. årligt ved placeringerne i Nuuk, ca. 43 mio. kr. ved en placering i Narsarsuaq og ca. 11 mio. kr. ved at fastholde placeringen i Kangilinnguit. Beregningerne viser, at tilbagebetalingstid for investeringerne sker senest efter ca. 5 år ved de skitserede løsninger og perioden efter tidspunktet for tilbagebetalingstid vil således medføre et betydeligt provenu ved både Nuuk og Narsarsuaq, et provenu som årligt er op til ca. 32-41 mio. kr. højere end ved at fastholde placeringen i Kangilinnguit.

Den økonomiske dimension kan sammenfattende illustreres ved nedenstående tabel, som udviser de samlede investeringer og den afledte årlige drift for de respektive placeringer, med henblik på at tilvejebringe et estimat for, hvornår investeringen er tilbagebetalt.

OVERORDNET ØKONOMISKE FORHOLD (mio. kr.)	NUUK		NUUK		NUUK		NARSARSUAQ		KANGILINNGUIT	
	Investering	Drift	Investering	Drift	Investering	Drift	Investering	Drift	Investering	Drift
	Bygge/Leje		Bygge		Leje		Bygge			
Samlet Værnsfælles Arktisk Kommando	103,32	47,49	122,42	46,65	45,98	49,76	122,42	56,08	59,21	87,49
Samlet Grønlands Kommando/Færøernes Kommando	0,00	98,67	0,00	98,67	0,00	98,67	0,00	98,67	0,00	98,67
Provenue	-103,32	51,18	-122,42	52,02	-45,98	48,91	-122,42	42,59	-59,21	11,18
Antal år inden "break even"	2,0		2,4		0,9		2,9		5,3	

7 KONKLUSION

Det ligger ikke i rapportens kommissorium at fremkomme med en anbefaling af, hvilken placering, der anbefales. Rapportens konklusion skal derfor læses som opsummering af et fagligt og objektivt bidrag til et efterfølgende beslutningsgrundlag.

Opgavekomplekset for Værnsfælles Arktisk Kommando er efter en sammenlægning af de nordatlantiske kommandoer i det store hele uændret, da overvågning og suverænitets-hævdelse også i fremtiden vil være den højst prioriterede opgave. Den forudsatte udvikling i det arktiske miljø og operationsområde peger imidlertid på en forskydning af de maritime

enheders operationsområde mod nord, hvilket særligt skyldes den øgede trafik af krydstogt- og tankskibe samt muligheden for, at fiskeflåderne trækker længere nordover i takt med den stigende afsmeltning af iskapen.

Henset til omfanget og karakteren af det ændrede sejlads- og trafikmønsteret i Arktis, herunder stigningen i krydstogtturismen samt efterforskning efter kulbrinter og mineraler, stilles nye krav til bemanning og robusthed ved Værnsfælles Arktisk Kommando. I den forbindelse bør der skabes forudsætninger for, at forsvaret i Arktis kan øge samarbejdet med andre interessenter, så som politiet og flyveredningstjenesten.

Samlingen af de nordatlantiske kommandoer stiller nye krav til ledelsens sammensætning, da udviklingen i det geopolitiske fokus på det arktiske område er tiltagende. Det medfører, at Værnsfælles Arktisk Kommando skal ledes med betydelig indsigt og tæft for bedst muligt at kunne medvirke til at skabe forudsætninger for nationale og internationale relationer og interesser på det politisk-strategiske niveau.

Evnen til at opfylde kravene til den operative opgaveløsning, så som indsættelse af underlagte enheder i forbindelse med suverænitetshævdelse, maritim miljøovervågning samt fiskerinspektion, er ikke afhængig af, hvor Værnsfælles Arktisk Kommando placeres.

En lang række andre forhold er imidlertid direkte påvirket af valg af placering af hovedkvarteret.

Behovet for at opstille egen støttestruktur i forbindelse med drift af hovedkvarteret er forholdsvis begrænset, hvorimod behovet i Kangilinnguit er stort. I Narsarsuaq vil behovet være mindre end i Kangilinnguit, men større end i Nuuk.

Muligheden for at tilgodese behovet for at kunne rejse til og fra Grønland opfyldes bedre i Nuuk end i Narsarsuaq, mens dette forhold opfyldes bedre i Narsarsuaq end i Kangilinnguit.

Værnsfælles Arktisk Kommando muligheder for i praksis at kunne koordinere og samarbejde med andre myndigheder og institutioner er ved en placering i Nuuk i høj grad til stede. I Narsarsuaq er muligheden mindre end i Nuuk, og i Kangilinnguit er muligheden mindre end i Narsarsuaq.

Behovet for investeringer til hovedkvarter og til boliger er forholdsvis begrænset i Nuuk, da det er muligt at forfølge en lejeløsning for hovedkvarteret, og til dels også for boliger til det udstationerede personel. Investeringsbehovet i Nuuk er derfor mindre end eller lig med investeringsbehovet i Narsarsuaq, hvor det ikke er muligt at leje hverken faciliteter til hovedkvarter eller boliger. Investeringsbehovet i Nuuk er til gengæld højere end i Kangilinnguit, medmindre det i Nuuk er muligt at opnå en lejeløsning for hele etablisementsområdet.

Investeringsbehovet i Kangilinnguit skyldes i al væsentlighed omkostninger til miljøoprydning og i tillæg hertil udgifter til investering i områdets tekniske installationer, således at disse vil kunne honorere gældende miljøkrav, hvilket er en forudsætning for at forblive i Kangilinnguit.

Driftsomkostningerne i Nuuk er mindre end i Narsarsuaq, og driftsudgifterne i Narsarsuaq er mindre end i Kangilinnguit.

Tilbagebetalingstiden for de foretagne investeringer er afhængig af, i hvor høj en grad det vælges - og er muligt - at leje egnede etableringer. Uanset om der vælges en leje/leje, bygge/leje eller bygge/bygge løsning i Nuuk, så vil tilbagebetalingstiden i Nuuk være kortere end i Narsarsuaq. Ligeledes vil tilbagebetalingstiden i Narsarsuaq være kortere end i Kangilinnguit. Den kortere tilbagebetalingstid ved en bygge/bygge løsning i Nuuk i forhold til en bygge/bygge løsning i Narsarsuaq, skyldes de højere løbende driftsomkostninger i Narsarsuaq.

For så vidt angår Forbindelselement Færøerne er dette element ikke udslagsgivende for en vurdering af, hvilken placering i Grønland, der ønskes for Værnsfælles Arktisk Kommando. Det konkluderes, at Forbindelselement Færøerne med sin placering i Tórshavn vil kunne løse sin opgave med at støtte Værnsfælles Arktisk Kommando og dets hovedkvarter og styrke den arktiske opgaveløsning med en lokal færøsk dimension.

8 PERSPEKTIVERING

I forlængelse af en politisk beslutning om en fremtidig placering af Værnsfælles Arktisk Kommando i Grønland skal grundlaget, som er behandlet i denne rapport, konsolideres med henblik på udarbejdelse af en business case og implementeringsplan for etableringen af Værnsfælles Arktisk Kommando.

Implementeringen bør i særlig grad have tyngde på de tidsmæssige forhold. Der er mange årsager til dette, eksempelvis at tidspunktet for, hvornår den justerede personelstruktur kan implementeres, samt bygge- og anlægsprojekter kan færdiggøres, har direkte betydning for, i hvilken takt proventuet helt eller delvist kan tilvejebringes.

Rapporten har ikke behandlet implementeringstakten ved de forskellige løsninger og tilpasninger, der er inddraget i analyserne, men det skal afslutningsvis bemærkes, at bygge- og anlægsprojekter generelt har opsættende virkning på, hvor hurtigt strukturtilpasninger kan implementeres.

Der udestår ved en evt. udflytning fra Kangilinnguit en afklaring af etablerementets fremtid, herunder aftalemæssigt i forhold til De Forenede Stater i henhold til 1951-aftalen, men også i forhold til en evt. afhændelse eller overdragelse til anden side. Sidstnævnte fordrer som en del af aftalen en afklaring af de miljømæssige forhold.

Det er forventeligt, at førings- og kontrolkapaciteten til en kommende arktisk indsatsstyrke i konkrete operationer og/eller øvelser midlertidigt vil forstærke Værnsfælles Arktisk Kommandos kernestab. Det betyder, at kontor- og situationsrumsfaciliteterne skal kunne facilitere en sådan periodevis opjustering af staben. Eftersom analysen, der har til opgave at udpege en arktisk indsatsstyrke, ikke er afsluttet, er det eksakte antal af eventuelle augmenteringer til Værnsfælles Arktisk Kommando kernestab ikke afdækket. Som følge af usikkerhederne om de kommende krav til en augmenteret stab, vil fleksibilitet og tilstrækkelig fysisk plads skulle tænkes ind i konceptet for de fysiske rammer af den kommende kommando med henblik på konsolidering af dette behov, når analysen vedrørende arktisk indsatsstyrke er udarbejdet.

Uanset valg af placering af hovedkvarteret i Grønland vil der skulle tages stilling til den fremadrettede anvendelse af Færøernes Kommandos nuværende faciliteter, herunder evt. afhændelse til Færøernes Landsstyre eller overdragelse til anden side. Fra Uttanríkisráðið side vil emnet blive rejst på departementschefniveau til Forsvarsministeriet efter aflevering af rapporten.